

دفترچه شماره ۱

آزمون شماره ۱۸

جمعه ۹۹/۱۲/۲۲

آزمون‌های سراسری گاج

گزینه دروس را انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹

آزمون عمومی

پایه دوازدهم انسانی

دوره دوم متوسطه

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سؤالاتی که باید پاسخ دهید: ۱۰۰	مدت پاسخگویی: ۷۵ دقیقه

عناوین مواد امتحانی آزمون عمومی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	شماره سؤال		مدت پاسخگویی
			از	تا	
۱	فارسی	۲۵	۱	۲۵	۱۸ دقیقه
۲	زبان عربی (عمومی)	۲۵	۲۶	۵۰	۲۰ دقیقه
۳	دین و زندگی	۲۵	۵۱	۷۵	۱۷ دقیقه
۴	زبان انگلیسی	۲۵	۷۶	۱۰۰	۲۰ دقیقه

- ۱- در کدام گزینه، معنی همه واژه‌ها درست است؟
- (۱) شامه: بینی / داعیه: ادعا / حمایل: نگاه‌دارنده / آزره: حیا
(۲) مکابد: حيله‌ها / سپردن: پيمودن / تطاول: تعدی / ارتفاع: زمین زراعتی
(۳) مسامحه: ساده انگاری / قُلا: کمین / چله: زه کمان / ارک: دژ
(۴) عصیان: نافرمانی / مبدل: تغییر داده شده / برزیگر: کشاورز / هیون: نوعی اسب عربی
- ۲- کدام گزینه، می‌تواند معانی مناسبی برای تعداد بیشتری از واژه‌های زیر باشد؟
- «اندیشه - شماتت - طاق - مسحور - دستور - عیار»
- (۱) خستگی - بی‌همتا - بدگمان - سقف
(۲) سرکوفت - ناپاکی - سنج - آندوه
(۳) اسیر - شیفته - غش - وزارت
(۴) درمانده - اضطراب - مشاور - سحرخیز
- ۳- معنی چند واژه در کمانک روبه‌روی آن، درست است؟
- «خیره‌سر (بیهوده) / کربت (ستم) / کذا (ناگوار) / شمد (ادامه دهنده) / مآب (بازگشت) / بور (سرخ) / ناورد (بی‌تردید) / مطلق (بی‌شرط و قید) / تعلیمی (نوعی عینک)»
- (۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج
- ۴- در متن زیر، چند غلط املایی وجود دارد؟
- «بر این نمط معاهدت کردند که زین پس از درون دل‌ها عداوت و خبائت پاک گردانیم و در مضایق یکدیگر را دست‌گیر باشیم و پای‌مردی و معاونت و مظاهرت واجب دانیم و ظاهر و باطن به رعایت حقوق صحبت مراقب و مراعی گردانیم و اگر ازین بگذریم و قضیة شرع و رسم محمل‌گزاریم، نقض عهد و ایمان کرده باشیم و حدود اوامر حق را باطل داشته ...»
- (۱) چهار (۲) سه (۳) دو (۴) یک
- ۵- در هر گزینه، یک غلط املایی وجود دارد، به‌جز .....
- (۱) این است اگر عقوبت اسباب زندگی
(۲) سودای دل سوخته لاله سیراب
(۳) مرغی به آشیانه خود خار اگر برد
(۴) گفت‌وگو صد رنگ ناکامی دماند از کام‌ها
- از حول مرگ و وسوسه حشر رسته‌ایم
در فصل بهار از دم مشکین ثمن خواست
صد ناله فریب ز شوق وطن کشم
وصل هم موحوم مانند از شبهه پیغام‌ها
- ۶- در هر دو عبارت کدام گزینه غلط املایی وجود دارد؟
- (الف) از آن سعی آلا نیکونامی و اشاعت ذکر مخدوم به حلم و رحمت نمی‌خواهند و جز ترغیب و تقریب خدم به راه طاعت و خدمت نمی‌جویند.
(ب) نمی‌دانیم که کدام شوم اختر بد گوهر بی‌بصر را این خزلان در راه افتاد و حواله‌گاه این مضرت کدام خاکسار آمد.
(ج) صفت عیب‌جویی دلیل رذالت و لثیم طبعی تو است لیکن تو غافل‌وار در استحسان صورت حال خویش اسرار کردی.
(د) حکایت شکاربان و شکایت جراحی که به دل او از تذکر زن و فرزند و تحشر بر قوات ایشان رسیده، با او از سر گرفت.
(ه) چون صورت غضب شهریار بنشست و از آنج بود، آسوده‌تر گشت، کلمه‌ای که لایق سیر حمیده و خلق کریم او بود، بر زبان براند.
- (۱) الف - د (۲) ج - ه (۳) ب - د (۴) الف - ب
- ۷- قطعه زیر، سروده پدیدآورنده کدام اثر است؟
- «مگر نه راهنمای ما هر شامگاهان با صدای دلکش، بیتی چند از غزل‌های شورانگیز تو را می‌خواند تا اختران آسمان را بیدار کند و رهزنان کوه و دشت را بترساند؟»
- (۱) سانتاماریا (۲) دیوان غربی - شرقی (۳) ماه نو و مرغان آواره (۴) پیامبر و دیوانه

۸- آرایه «استعاره» در کدام گزینه، بیشتر از سایر گزینه‌ها به کار رفته است؟

- (۱) ای چو شیرین، به دهان پسته، به گفتار شکر
(۲) ژاله از نرگس فروبارید و گل را آب داد
(۳) از فندق تو هیچ نخیزد به جز نبات
(۴) لؤلؤ لالا همی بارم ز عشقش در کنار

۹- اگر بخواهیم ابیات زیر را به ترتیب داشتن آرایه‌های «پارادوکس - کنایه - تشبیه - تلمیح - ایهام تناسب» مرتب کنیم، کدام گزینه درست است؟

- (الف) شهری عشقم، چو مجنون در بیابان نیستم
(ب) شبم خود را به همت می‌برم بر آسمان
(ج) دور کردن منزل نزدیک را از عقل نیست
(د) نیست چون بوی گل از من تنگ جا بر هیچ کس
(ه) بوی یوسف می‌کشم از چشم چون دستار خویش

- (۱) د - الف - ب - ه - ج (۲) ب - الف - ج - د - ه (۳) ب - ج - د - ه - الف (۴) د - ه - الف - ج - ب

۱۰- در کدام گزینه، همه آرایه‌های «ایهام تناسب - جناس ناقص - استعاره - واج آرایی - کنایه» وجود دارد؟

- (۱) در مهر تو چون لاله رخساره به خون شویم
(۲) صوفی ز می لعلت گر نوش کند جامی
(۳) آن کس که دلی دارد جان در رهت افشاند
(۴) چون تیر زند چشمت سیاره هدف گردد

۱۱- آرایه درج شده در برابر چند بیت، درست است؟

- (الف) مقام امن و می بی‌غش و رفیق شفیق
(ب) جهان و کار جهان جمله هیچ بر هیچ است
(ج) بیا که توبه ز لعل نگار و خنده جام
(د) اگرچه موی میانیت به چون منی نرسد
(ه) حلاوتی که تو را در چه زرخندان است
(و) اگر به رنگ عقیقی شد اشک من چه عجب؟
- گرت مدام می‌سز شود زهی توفیق: ایهام تناسب
هزار بار من این نکته کرده‌ام تحقیق: جناس ناهمسان
حکایتی ست که عقلش نمی‌کند تصدیق: استعاره با ذکر مشبه
خوش است خاطر من از فکر این خیال دقیق: اغراق
به کنه آن نرسد صد هزار فکر عمیق: تشبیه
که مهر خاتم لعل تو هست هم‌چو عقیق: استعاره با ذکر مشبه‌به

- (۱) شش (۲) پنج (۳) چهار (۴) سه

۱۲- در ابیات زیر، چند «وابسته پسین» وجود دارد؟

- «هر که را آن غمزه خونریز در دل بگذرد
آهوی چین کاسه در یوزه سازد ناف را

- (۱) پنج (۲) شش (۳) هفت (۴) هشت

۱۳- معنی فعل «گذشتن» در کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) گر او بگذرد تاج جویی رواست
(۲) چند باشی به این و آن نگران
(۳) به فرزند یاسخ چنین داد شاه
(۴) تو ز ایشان مکن بیشی و برتری
- کنون رزم او جستن از تو خطاست
پند گیر از گذشتن دگران
که از راستی بگذری نیست راه
که گر ز آهنی بی‌گمان بگذری

۱۴- در کدام گزینه، تعداد «ترکیب‌های وصفی» متفاوت است؟

- ۱) ز خال عنبرین افزون ز زلف یار می‌ترسم
- ۲) سازگاری بین که با آن بی‌نیازی می‌کشد
- ۳) آهی است سرد در جگر آتشین ما
- ۴) به زلف یار از هر بند پیوند دگر دارم

۱۵- در کدام گزینه «وابسته پیشین» وجود دارد؟

- ۱) بر جنون زن که غزالان همه رام تو شوند
- ۲) طوطیان را زنگ در منتقار خواهد بست حرف
- ۳) مس از معامله کیمیا زیان نکند
- ۴) بلبلان را ناله من بر سر شور آورد

۱۶- با توجه به ابیات زیر کدام گزینه نادرست است؟

- «دردها کم شود از گفتن و دردی که مراست
 سازگاران جهان را دل ازو پر خون است
 من گرفتم به گریستن (= گریستن) شوم دیده تهی

- ۱) در همه بیت‌ها هر دو نقش مفعولی و مسندی وجود دارد.
- ۲) در ابیات چهار ترکیب اضافی وجود دارد.
- ۳) در ابیات هر دو نوع واو ربط و عطف به کار رفته است.
- ۴) در ابیات، واژه‌ای دوتلفظی در نقش اضافی به کار رفته است.

۱۷- مضمون کدام گزینه متفاوت است؟

- ۱) فکر شنبه تلخ دارد جمعه اطفال را
- ۲) حالی ام‌روز را غنیمت دان
- ۳) دخل مستقبل به راه خرج ماضی ریخته
- ۴) فردا به عصا همیت (- همی‌ات) باید رفت

۱۸- مفهوم کدام گزینه با قطعه شعر زیر متناسب‌تر است؟

«ممکن / از ناممکن می‌پرسد: / «خانه‌ات کجاست؟» / پاسخ می‌آید: «در رویای یک ناتوان.»»

- ۱) نسیم ناامیدی، بد ورق گرداندنی دارد
- ۲) به نومیدی مده تن گر چه در کام نهنگ افتی
- ۳) مرا که ساخته بودم به داغ نومیدی
- ۴) چه سازم بر جگر دندان نومیدی نیفشارم؟

۱۹- مضمون کدام گزینه متفاوت است؟

- ۱) به عشق کن دل خود زنده کز نسیم اجل
- ۲) به سخن هر که شود زنده نمیرد هرگز
- ۳) حیات جاودان خواهی گداز عشق حاصل کن
- ۴) از آب شود آتش یاقوت، فروزان

همه از مار و من از مهره این مار می‌ترسم
 دامن الفت به دست دیگران از خار گل
 از برگ عیش همچو خزانیم پاکباز
 نه چون مرغ دل اهل هوس نوکیسه دامم

چند دنباله تحجیر توان گردیدن؟
 گر چنین عالم تهی گردد ز جویای سخن
 وجود ناقص خود را به هیچ سودا کن
 من چو نالم خیزد از چندین زبان فریاد من

از تهی کردن دل می‌شود افزون چه کنم؟
 من به این طالع ناساز به گردون چه کنم؟
 با لب پر سخن و با دل پر خون چه کنم؟»

عشرت امروز بی‌اندیشه فردا خوش است
 دی گذشته است و نیامده فردا
 نقد حال خویش را با نسبه یکسان کرده بود
 امروز چنین چو کبک چه خرامی؟

مکن نومید از درگاه خود امیدواران را
 که دارد در دل گرداب، بحر عشق ساحل‌ها
 دگر برای چه امیدوار خود کردی؟
 جراحتهای پنهان بخیه دیگر نمی‌دارد

چراغ زنده‌دلی برقرار می‌ماند
 دم عیسی است هوای نفس آباد سخن
 که دل در خون چو شد خاصیت آب بقا دارد
 از مهر، دل هر که شود زنده نمیرد

۲۰- مضمون کدام گزینه با مضمون ابیات زیر، تناسب بیشتری دارد؟

«سپاوش چنین گفت کای شهریار
اگر کوه آتش بود پس میزوم
(۱) دل آزاده می‌گردد سیاه از پرتو متنت
(۲) روی پنهان کن که خار تهمت اینای دهر
(۳) بر سبک‌روحان عصمت بند و زندان بار نیست
(۴) آتش دوزخ ز ننگ ما نهان در سنگ شد

که دوزخ مرا زین سخن گشت خوار
ازین ننگ خوار است اگر بگذرم»
به چشم روزن من گل ز مهتاب است ینداری
می‌درد از هم تو را گر دامن مریم نسوی
بار تهمت بر مه کنعان گرانی می‌کند
نامه ما را مگر فردا به دست ما دهند

۲۱- کدام گزینه با بیت «ز خورشید و از آب و از باد و خاک / نگرده تبه نام و گفتار پاک»، تناسب مفهومی ندارد؟

(۱) کوتاه عمر باشد، آن را که نیست نامی
(۲) جز نام نیک و زشت، نماند ز کارها
(۳) ای دل اندر عاشقی تو نام نیکو ترک کن
(۴) جهان نماند و اقبال روزگار تو باد

گر نام نیک ورزی، عمر دراز داری
جز نیکوئی مکن، که جهان نیست پایدار
کابتدای عشق رسوایی و بدنامی است آن
که نام نیک تو باقی است تا جهان ماند

۲۲- مضمون کدام بیت متفاوت است؟

(۱) اگر بر من نداری رحم، بر خود رحم کن ظالم
(۲) رسد به ظالم دیگر همان ذخیره ظالم
(۳) به دست خود کند بیدادگر بنیاد دولت را
(۴) از خدنگ انتقام آه مظلومان بترس

عنان‌داری کنم تا چند آه بی‌محابا را؟
نصیب تیر شود پیر چو از عقاب برآید
ستمگر لشکر بیگانه می‌سازد رعیت را
ای ستمگر تکیه بر زور کمان خود مکن

۲۳- مفهوم کدام گزینه با بیت «با اهل فنا دارد هر کس سر یک‌رنگی / باید که به رنگ شمع از رفتن سر خندد» متناسب است؟

(۱) در زندگی از بس که به تلخی گذرانیدیم
(۲) نفس به باد فنا مشیت خاک من می‌داد
(۳) مشکل است از درد و داغ عشق دل برداشتن
(۴) نیست پروای فنای خود دل وارسته را

از زهر فنا تلخ نگردد دهن ما
نمی‌رسید به فریاد اگر خموشی‌ها
ورنه می‌دادم به سیلاب فنا این خانه را
تیغ، خضر راه باشد دست از جان شسته را

۲۴- مفهوم کدام گزینه با عبارت «از آسمان تاج بارد، اما بر سر آن کس که سر فرو آرد»، متناسب‌تر است؟

(۱) از تواضع کم نگردد رتبه گردن‌کشان
(۲) از تواضع می‌کند با سرو همدوشی قدش
(۳) در بلندی با فرودستان تواضع پیشه کن
(۴) از کریمان هر قدر لطف و تواضع خوش‌نماست

نیست عیبی گر بود شمشیر جوهردار کج
ورنه سرو بوستان با قامتش همدوش نیست
تا چو ماه نو تو را گردون کند از زر رکاب
سرکشی و بی‌نیازی از گدا زینده است

۲۵- مفهوم کدام گزینه با بیت «ضربت گردون دون آزادگان را خسته کرد / کو دل آزاده‌ای کز تیغ او مجروح نیست»، تناسب بیشتری دارد؟

(۱) چرخ سنگین دل نگردد از شکست دل ملول
(۲) لقمه چرب از برای خاک سامان می‌کند
(۳) تیرگی دارد درست، آینه را در زنگ‌بار
(۴) ظلم است بنده کردن آزادگان به جود

نیست ممکن آسیا را ساختن از دانه سیر
هر که را گردون دون، جمعیت قارون دهد
می‌کشد روشن دل از چرخ کبود آزار بیش
از راه رحم، خشک ز سائل گذشته‌ام

زبان عربی (عمومی)

■ عین الأنسب في الجواب للترجمة من أو إلى العربية (۲۵ - ۲۶):

۲۶- ﴿أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَتُصْبِحُ الْأَرْضُ مُخْضَرَةً﴾:

- (۱) از آسمان آبی را نازل کن و زمین را سرسبز قرار ده!
(۲) از آسمان بارانی را فرو فرستاد و زمین سرسبز گشت!
(۳) از آسمان آبی را نازل کرد و زمین را سرسبز می‌کند!
(۴) از آسمان آبی را فرو فرستاد و زمین سرسبز می‌گردد!

۲۷- «إِنَّ الْمَعْلَمَ كَالْفَلَّاحِ يَزْرَعُ فِيسِيلَةَ الْعِلْمِ وَالْأَدَبِ فِي نَفْسِ التَّلَامِيذِ وَيُرْعَاهَا حَتَّى تَكْبُرَ وَتُثْمِرَ»:

- (۱) معلم همانند کشاورز است؛ باید نهال علم و ادب را در جان‌های دانش‌آموزان بکارد و از آن مراقبت کند تا بزرگ شود و میوه دهد!
(۲) معلم بسان کشاورزی است که نهال دانش و ادب را در نفوس دانش‌آموزانش می‌کارد تا با مراقبت از آن، بزرگ شود و میوه دهد!
(۳) معلم همچون کشاورز است؛ نهال علم و ادب را در جان‌های دانش‌آموزان می‌کارد و از آن مراقبت می‌کند تا بزرگ شود و میوه دهد!
(۴) معلم همانند کشاورز نهال دانش و ادب را در دل دانش‌آموزان می‌کارد و از آن‌ها مواظبت می‌کند تا زمانی که بزرگ شوند و میوه بدهند!

۲۸- «أَكْثَرُ مِنَ الْإِخْوَانِ الْحَقِيقِيِّينَ مَا اسْتَطَعَتْ لِأَنَّهُمْ يَعِينُونَكَ عَلَى شِدَائِدِ الدَّهْرِ»:

- (۱) دوستان واقعی را تا می‌توانی زیاد کن، زیرا آنان تو را بر سختی‌های روزگار یاری می‌کنند!
(۲) تا می‌توانی برادران واقعی‌ات را زیاد کن که آنان تو را در دشواری‌های دهر یاری می‌رسانند!
(۳) برادران واقعی را تا می‌توانی زیادتر کن، زیرا آنان تو را در روزگار پر از سختی یاری می‌رسانند!
(۴) تا می‌توانی دوستان واقعی را بیشتر کن، زیرا آنان تو را در این روزگار بر سختی‌ها یاری می‌کنند!

۲۹- «قَالَتِ الشِّيمَاءُ: إِنِّي لِأَخْتِ النَّبِيِّ (ص) مِنَ الرُّضَاعَةِ؛ وَلَكِنْ لَمْ يُصَدِّقْ قَوْلَهَا»:

- (۱) شیما گفت: من همانا خواهر رضاعی پیامبر (ص) هستم؛ اما سخنش باور نشد!
(۲) شیما گفت: من خواهر پیامبر (ص) از شیرخوارگی هستم؛ لیک سخن او باور نمی‌شد!
(۳) شیما گفت: من همانا خواهر پیامبر (ص) از شیرخوارگی هستم؛ اما سخنش را باور نکردند!
(۴) شیما گفت که او همانا خواهر رضاعی پیامبر (ص) است؛ اما سخن او پذیرفته نشد!

۳۰- «هُؤُلَاءِ الْعِظَمَاءُ كَانُوا ذَكَرَهُمْ حَيًّا فِي ذَاكِرَةِ التَّارِيخِ لِأَنَّهُمْ قَامُوا بِأَعْمَالٍ تَنْتَفِعُ بِهَا الْبَشَرِيَّةُ»:

- (۱) این بزرگان یادشان در حافظه تاریخ زنده بود، زیرا آن‌ها کارهایی انجام داده‌اند که به تمام بشریت سود می‌رساند!
(۲) این بزرگان یادشان در حافظه تاریخی زنده است، زیرا آن‌ها به کارهایی اقدام کردند که بشریت از آن سود می‌برد!
(۳) این بزرگان یادشان در حافظه تاریخی جاودان بود، زیرا آن‌ها به کارهایی اقدام کردند که بشریت از آن سود برده است!
(۴) این بزرگان یادشان در حافظه تاریخ زنده است، زیرا آن‌ها کارهایی را انجام داده‌اند که بشریت از آن بهره می‌برد!

۳۱- «أَيُّ خَلَلٍ فِي تَوَازُنِ الطَّبِيعَةِ قَدْ يُؤَدِّي إِلَى مَوْتِ كَثِيرٍ مِنَ الْكَائِنَاتِ الْحَيَّةِ فِيهَا»:

- (۱) هر اختلالی در توازن طبیعت منجر به مردن بسیاری از موجودات زنده آن می‌شود!
(۲) کدام اختلال در توازن طبیعت می‌تواند منجر به نابودی بسیاری از موجودات در آن گردد؟!
(۳) هر خللی در توازن طبیعت، ممکن است منجر به مرگ بسیاری از موجودات زنده در آن شود!
(۴) کوچک‌ترین خلل در توازن طبیعت، چه بسا مرگ بسیاری از موجودات زنده را در آن رقم بزند!

۳۲- «يَا كِبَارَ الْقَوْمِ؛ لِهَذَا النَّبِيِّ خِصَالٌ تُعْجِبُنِي فَلِمَ أَرُّ أَجُودَ وَلَا أَكْرَمَ مِنْهُ»:

- (۱) ای بزرگان قوم؛ این پیامبر صفاتی دارد که مرا شگفت‌زده ساخته است؛ زیرا من بخشنده‌تر و کریم‌تر از او ندیدم!
(۲) ای بزرگان قوم من؛ برای این پیامبر صفاتی است که از آن خوشم می‌آید؛ و هیچ‌کس از او سخاوتمندتر و بخشنده‌تر نیست!
(۳) ای بزرگان قوم من؛ این پیامبر ویژگی‌هایی دارد که مرا شگفت‌زده می‌سازد؛ و بخشنده‌تر و هیچ کریم‌تری را از وی ندیدم!
(۴) ای بزرگان قوم؛ این پیامبر ویژگی‌هایی دارد که مرا شگفت‌زده می‌سازد چه سخاوتمندتر و بخشنده‌تر از او ندیده‌ام!

۳۳- عین الخطأ:

- (۱) إرحموا من كان غنياً فافتقرا؛ رحم أريد بر أن كه ثروتمند بوده و فقير گشته است!
- (۲) أيها المسلمون؛ لم تركون المساكين خائبين؛ ای مسلمانان؛ بیچارگان را ناامید برنگردانید!
- (۳) كان لها أب يحب مكارم الأخلاق؛ پدری داشت كه بزرگواری‌های اخلاقی را دوست می‌داشت!
- (۴) المسلمون ليُعاملوا الأسرى معاملة حسنة؛ مسلمانان باید با اسیرشدگان به نیکی رفتار کنند!

۳۴- عین الخطأ:

- (۱) لم يقبل الأب إلا ابنه؛ پدر فقط پسرش را بوسید!
- (۲) لم يقبل الابن إلا أبوه؛ پسر تنها پدرش را بوسید!
- (۳) لم يقبل الأب إلا ولده؛ پدر را به جز فرزندش نبوسید!
- (۴) لم يقبل الولد إلا أباه؛ فرزند فقط پدرش را بوسید!

۳۵- «از خداوند صادقانه طلب آموزش کردم!»؛ عین الصحيح:

- (۱) إستغفرتُ الله استغفاراً!
- (۲) إستغفرتُ الله استغفار الصادقين!
- (۳) أستغفر الله صادقاً!
- (۴) إستغفرتُ الله استغفاراً صادقاً!

■ ■ ■ إقرأ النص التالي بدقة ثم أجب عن الأسئلة التالية بما يناسب النص (۴۲ - ۳۶):

منذ آلاف السنين و الناس يُعطون اليوم أهمية خاصة و قد نسج البدائيون حوله العديد من الأوهام خاصة حول صوته الغريب الذي كان يُخيفهم و مازال يُخيف الناس في عصرنا الحاضر! و قد اعتبر العرب صوته دليل سُؤم و في كثير من أنحاء أوروبا يُعتبر صوت البوم دليلاً للموت. مع هذا كان البوم رمزاً للحكمة عند الحضارة اليونانية!

يُوجد البوم في جميع أنحاء العالم. و في المناطق القطبية يتميز بريش أبيض ينسجم مع لون المحيط فيخفيه عن عيون أعدائه. و يُعدّ البوم من الطيور الجارحة (پرنندگان شکاری) التي تتغذى على لحوم الحيوانات الأخرى كالفران و الأرنب و الأسماك و لا يخرج البوم من عشه إلا في الليل. و البوم لا يستطيع الصيد و الطيران تحت المطر لأن ريشه يفتقد الزيوت التي تحمي الطيور الأخرى من المطر!

۳۶- عین الخطأ عن الطيور الجارحة:

- (۱) تختلف عن بقية الطيور في نوع طعامها!
- (۲) لا تقوم بصيد الفرائس إلا عندما تغيب الشمس!
- (۳) هي أقوى من الطيور الأخرى و لا تأكل إلا اللحم!
- (۴) قد استخدمها الإنسان منذ آلاف السنين في الصيد!

۳۷- البوم طائر ..... : عین الخطأ:

- (۱) يدور حوله الكثير من الخرافات!
- (۲) كان الجميع يعتبرونه نذيراً للسُوم و الموت!
- (۳) له مكانة خاصة في معظم الثقافات!
- (۴) قد يُساعد المزارعين في التخلص من الفران!

۳۸- عین الصحيح عن البوم:

- (۱) لون ريشه يُخيف الأعداء!
- (۲) لا يُوجد في عشه إلا في الليل!
- (۳) كان اليونانيون القدامى اتخذهوا إله الحكمة!
- (۴) عندما يتساقط المطر لا يترك عشه!

۳۹- على حسب النص ..... : عین الخطأ:

- (۱) يستطيع البوم الدخول في الماء!
- (۲) مازال الناس يعتقدون بخرافات لا أساس لها علمياً!
- (۳) البوم من أهم الطيور التي وُرد ذكرها في الثقافات المختلفة!
- (۴) قد اعتبر الإنسان منذ أقدم العصور البوم عدواً له لأنه طائر سُوم!

■ عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي (۴۲ - ۴۰):

۴۰- «ينسجم»:

- (۱) للغائب - مزيد ثلاثي من باب «انفعال» / فعل و الجملة فعلية و حالية
- (۲) فعل مضارع - مزيد ثلاثي (حروفه الأصلية: ن ج م) - لازم / فعل و الجملة فعلية
- (۳) للمفرد المذكر الغائب - مزيد ثلاثي بزيادة حرف واحد / فعل مع فاعله و الجملة فعلية
- (۴) فعل مضارع - مزيد ثلاثي من باب «انفعال» - لازم / فعل و الجملة فعلية و وصفية للموصوف «ريش»

۴۱- «یفتقد»:

- ۱) للغائب - مزيد ثلاثي من باب «افتعال» - متعدّد - معرب / فعل مع فاعله و الجملة فعلية
- ۲) فعل مضارع - لغائب - مزيد ثلاثي (له حرفان زائدان) - لازم / فعل و الجملة فعلية
- ۳) فعل مضارع - مزيد ثلاثي بزيادة حرفين اثنين (ي، ت) - معرب / فعل و الجملة فعلية
- ۴) للمفرد المؤنث الغائب - مزيد ثلاثي من باب «افتعال» - معرب / فعل و «الزيت» مفعول

۴۲- «عيون»:

- ۱) جمع تكسير أو مكسر (مفردة: العين) - معرب / مجرور بحرف الجرّ
- ۲) اسم - جمع سالم للمذكر - معرب / مجرور بحرف الجرّ و علامة جرّه الكسرة
- ۳) اسم - جمع تكسير (مفردة: العين) - معرب / مضاف و المضاف إليه «أعداء»
- ۴) اسم - جمع سالم للمذكر - معرب / مجرور بحرف الجرّ «عن»

■ عيّن المناسب في الجواب عن الأسئلة التالية (٥٥ - ٤٣):

۴۳- عيّن الخطأ في ضبط حركات الكلمات:

- ۱) لا تظلموا كما لا تحبون أن تظلموا
- ۲) عليك بالمحاولة و إن فشلت عدّة مرّاتٍ
- ۳) تخرّج هذا الطالب من الجامعة و اشتغل بالطبّ
- ۴) فكّ الأسير و إطعم المساكين من صفات المؤمنين!

۴۴- عيّن الخطأ للفراغ:

- ۱) هذا الولد ..... فلا يسمع الأصوات! أبكم
- ۲) في تلك المباراة كسرت رجل اللاعب .....: أيسرى
- ۳) إنّ جنودنا الأبطال قادرون على ..... الأعداء! هزيمة
- ۴) ..... مصاعب الحياة مواجهة الأسود! واجهوا

۴۵- عيّن الخطأ في التضاد:

- ۱) رخص ≠ غلا
- ۲) الداء ≠ الدواء
- ۳) الشّمال ≠ الجنوب
- ۴) فاض ≠ فرغ

۴۶- عيّن ما يدلّ على نفي وقوع الفعل في الماضي:

- ۱) لم تسألين المعلمة أسئلة صعبة تعتاً
- ۲) ليس هذا التلميذ يتذكّر ما قاله المدير!
- ۳) دعيّنا إلى المراسيم ولكن لم نحضر فيها!
- ۴) كان على الطالب عدم الالتفات إلى الوراء

۴۷- عيّن غير المناسب للفراغ: «إنّ تساقط الأمطار ..... الهواء نظيفاً»:

- ۱) صير
- ۲) يجعل
- ۳) يصيح
- ۴) حوّل

۴۸- «لم يترك الطلاب قاعة الامتحان إلا .....»: عيّن الصحيح لإيجاد أسلوب الاستثناء:

- ۱) تشهيم!
- ۲) مسرورين!
- ۳) بعد ساعتين!
- ۴) و هم مسرورون!

۴۹- عيّن المفعول المطلق يختلف:

- ۱) إن ترد بلوغ غاباتك فاجتهد اجتهداً!
- ۲) تب من الذنوب توبة لا عودة إليها بعدها
- ۳) ستواجه الجفاف مواجهة إن لم يهطل المطر!
- ۴) من يكذب يحنّ الناس خيانة و لن يصدّقوه أبداً

۵۰- عيّن الخطأ في المحلّ الإعرابي للكلمات:

- ۱) قد يبلغ المعوقون ما لا يبلغه الأصحاء! مفعول - فاعل
- ۲) من طلب شيئاً و جدّ وجدّاً: مبتدأ - جواب شرط
- ۳) ابتدأت حياته الجديدة فأصبح رسماً شهيراً! مفعول - خبر «أصبح»
- ۴) تسبح هذه الغنّة في الماء و هي بلا يدا! فاعل - جملة حالية

- ۵۱- تعلق بسیاری از موقوفه‌های قدیمی کشور ما به زنان خیر، نشانگر چه موضوعی است و مؤید کدام معیار تمدن اسلامی است؟
- ۱) درجه دوم نبودن زن در تمدن اسلامی - استقرار عدالت و قسط در همه ابعاد جامعه اسلامی
  - ۲) قدرت و حق مالکیت در تمدن اسلامی - استقرار عدالت و قسط در همه ابعاد جامعه اسلامی
  - ۳) قدرت و حق مالکیت در تمدن اسلامی - احیای مقام و منزلت زن و ارزش‌های اصیلش
  - ۴) درجه دوم نبودن زن در تمدن اسلامی - احیای مقام و منزلت زن و ارزش‌های اصیلش
- ۵۲- طبق احکام الهی و مقررات اسلامی، رضایت کامل زوجین برای ازدواج چه حکمی دارد و اگر عقدی به زور انجام پذیرد در بردارنده چه احکامی است؟
- ۱) جایز - حرام بودن و به مصلحت نبودن
  - ۲) ضروری - باطل بودن و مشروعیت نداشتن
  - ۳) ضروری - حرام بودن و به مصلحت نبودن
  - ۴) جایز - باطل بودن و مشروعیت نداشتن
- ۵۳- هر کدام از عبارات قرآنی زیر به ترتیب با کدام یک از معیارهای تمدن اسلامی ارتباط دارد؟
- «فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ»
«إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ»
«لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَ أَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَ الْمِيزَانَ»
- ۱) پذیرش ولایت الهی - جایگاه زن و خانواده - قسط و عدل
  - ۲) پذیرش ولایت الهی - جایگاه عقل و علم - قسط و عدل
  - ۳) توحید و ایمان به آخرت - جایگاه عقل و علم - عدالت اجتماعی
  - ۴) توحید و ایمان به آخرت - جایگاه زن و خانواده - عدالت اجتماعی
- ۵۴- آن جا که حضرت زینب (س) در پاسخ تحقیرآمیز عبیدالله بن زیاد حاکم کوفه، فرمود: «در این واقعه [جز زیبایی ندیدم] نشانگر فهم عمیق ایشان از کدام آیه شریفه است؟
- ۱) «وَ لَا يَرْهَقُ وُجُوهَهُمْ قَتَرٌ وَ لَا ذِلَّةٌ»
  - ۲) «لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا الْحُسْنَى وَ زِيَادَةٌ»
  - ۳) «حَتَّى يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ»
  - ۴) «مَنْ كَانَ يُرِيدِ الْعِزَّةَ فَلِلَّهِ الْعِزَّةُ جَمِيعًا»
- ۵۵- تلاش برای تندرستی و تنومند شدن بدن، با توجه به تعالیم الهی در چه شرایطی ارزشمند است و علت حرمت شرط‌بندی کدام است؟
- ۱) سبب تواضع و فروتنی گردد - ایجاد کینه و دشمنی می‌کند.
  - ۲) سبب تواضع و فروتنی گردد - از امور زیان‌آور روحی و اجتماعی است.
  - ۳) مانع امور زیان‌آور روحی و اجتماعی گردد - ایجاد کینه و دشمنی می‌کند.
  - ۴) مانع امور زیان‌آور روحی و اجتماعی گردد - از امور زیان‌آور روحی و اجتماعی است.
- ۵۶- اگر خواستار آن هستیم که دیگران به اعضای خانواده‌مان نظر سوء نداشته باشند، باید به کدام روایت التزام داشته باشیم؟
- ۱) «برای دختران و پسران خود امکان ازدواج فراهم کنید»
  - ۲) «... پس باید برای نصف دیگر، از خدا پروا داشته باشد»
  - ۳) «علاقه شدید به چیزی، آدم را کور و کر می‌کند»
  - ۴) «نظام هستی بر عدالت استوار است»
- ۵۷- سرانجام معاشرت‌هایی که خاستگاه آن هوس‌های زودگذر است اما با عنوان شناخت روحیه همسر آغاز می‌گردد، کدام است و علت این‌که خداوند اجازه این‌گونه معاشرت‌ها را نداده است، چیست؟
- ۱) سستی رابطه و جدایی - آثار زیان‌بار
  - ۲) سستی رابطه و جدایی - حاکم شدن احساسات به جای تعقل
  - ۳) ابر و بی‌نتیجه بودن - حاکم شدن احساسات به جای تعقل
  - ۴) ابر و بی‌نتیجه بودن - آثار زیان‌بار
- ۵۸- حدیث قدسی «ای فرزند آدم، این مخلوقات را برای تو آفریدم و تو را برای خودم» مؤید چه موضوعی است و کدام حدیث علوی با آن هم‌آوایی دارد؟
- ۱) شناخت ارزش خود - «همانا بهایی برای جان شما جز بهشت نیست.»
  - ۲) شناخت ارزش خود - «خالق جهان در نظر آنان بزرگ است.»
  - ۳) توجه به عظمت خداوند - «همانا بهایی برای جان شما جز بهشت نیست.»
  - ۴) توجه به عظمت خداوند - «خالق جهان در نظر آنان بزرگ است.»

- ۵۹- در کلام امیر دل‌ها در عهدنامه مالک‌اشتر، علل «عدم مشورت با ترسو» و «عدم شتاب در قبول و تصدیق سخن چین»، به ترتیب کدام است؟
- ۱) زیرا نیکوکاران به کار خیر بی‌رغبت می‌شوند - زیرا مردم عیب‌هایی دارند که مدیر جامعه باید بیش از همه آن‌ها را پنهان کند.
  - ۲) زیرا روحیه تو را سست می‌کند - زیرا خیانتکار است.
  - ۳) زیرا نیکوکاران به کار خیر بی‌رغبت می‌شوند - زیرا خیانتکار است.
  - ۴) زیرا روحیه تو را سست می‌کند - زیرا مردم عیب‌هایی دارند که مدیر جامعه باید بیش از همه آن‌ها را پنهان کند.
- ۶۰- اگر بگوییم کسی نمی‌تواند در اراده خداوند نفوذ نماید به کدام آیه استناد می‌کنیم و این آیه مؤید چه موضوعی است؟
- ۱) «إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ» - سرچشمه نفوذناپذیری ولایت الهی است.
  - ۲) «إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ» - خاستگاه کرامت نفس خداوند است.
  - ۳) «فَلِلَّهِ الْعِزَّةُ جَمِيعًا» - خاستگاه کرامت نفس خداوند است.
  - ۴) «فَلِلَّهِ الْعِزَّةُ جَمِيعًا» - سرچشمه نفوذناپذیری ولایت الهی است.
- ۶۱- «شرط‌بندی در بازی‌ها و ورزش‌های معمولی» و «ضرورت یافتن ورزش‌ها و بازی‌های ورزشی برای دور شدن جامعه از فساد» به ترتیب دارای چه حکمی است؟
- ۱) جایز - واجب کفایی
  - ۲) جایز - واجب عینی
  - ۳) حرام - واجب عینی
  - ۴) حرام - واجب کفایی
- ۶۲- تعبیر قرآن کریم از نعمت‌های وصف‌ناشدنی در آخرت چیست و زندگی کردن براساس چه شیوه‌ای هر نگرانی را از بین می‌برد؟
- ۱) رضوان و رضایت الهی - «أَشْسُ بُنْيَانَهُ عَلَى تَقْوَى»
  - ۲) مایه روشنی چشم‌ها - «أَشْسُ بُنْيَانَهُ عَلَى تَقْوَى»
  - ۳) رضوان و رضایت الهی - «أَشْسُ بُنْيَانَهُ عَلَى شَفَا حَرْفِ هَارٍ»
  - ۴) مایه روشنی چشم‌ها - «أَشْسُ بُنْيَانَهُ عَلَى شَفَا حَرْفِ هَارٍ»
- ۶۳- تشبیه جامعه اسلامی به سوارشدگان در یک کشتی، به کدام وظیفه مردم اشاره دارد و چه چیزی موجب اعتماد روزافزون مردم به حکومت می‌گردد؟
- ۱) مشارکت در نظارت همگانی - همه افراد جامعه را پشتیبان خود بیابند و هدایت جامعه به سمت وظایف الهی باشد.
  - ۲) مشارکت در نظارت همگانی - کارگزاران جامعه، وظیفه خود را به درستی بشناسند و هم به درستی اجرا کنند.
  - ۳) وحدت و همبستگی اجتماعی - کارگزاران جامعه، وظیفه خود را به درستی بشناسند و هم به درستی اجرا کنند.
  - ۴) وحدت و همبستگی اجتماعی - همه افراد جامعه را پشتیبان خود بیابند و هدایت جامعه به سمت وظایف الهی باشد.
- ۶۴- براساس این قانون که: «عمل هر کس، عکس‌العملی دارد» کدام صفت باری تعالی را مورد تأکید قرار داده‌ایم و این موضوع یادآور چیست؟
- ۱) عدالت خداوند در عالم تکوین - رعایت عفاف و پاکدامنی درباره خود و دیگران
  - ۲) عدالت خداوند در عالم تکوین - پاسخ درست و شرعی به تمایلات درونی
  - ۳) حکمت خداوند در عالم تکوین - پاسخ درست و شرعی به تمایلات درونی
  - ۴) حکمت خداوند در عالم تکوین - رعایت عفاف و پاکدامنی درباره خود و دیگران
- ۶۵- اگر بگوییم مردان دارای قدرت جسمی بیشتر هستند و زنان از توانمندی عاطفی بالایی برخوردارند، یعنی به چه چیزی معتقد هستیم؟
- ۱) زنان و مردان دارای هدف واحدی هستند که ناشی از ویژگی‌های مشترک انسانی و خصوصیت جسمی آن‌هاست.
  - ۲) تفاوت‌ها منبسط از ویژگی‌های مشترک انسانی است که خداوند حکیم آن را قرار داده تا خانواده متعادل پدید آید.
  - ۳) تفاوت اهدافی که زنان و مردان از آن برخوردارند علت به وجود آمدن خانواده متعادل می‌گردد.
  - ۴) تفاوت‌های میان زنان و مردان به جهت عهده‌دار شدن وظایف متفاوت است که یک خانواده متعادل را بدید می‌آورد.
- ۶۶- انکسار سد جاهلیت و خرافه‌گرایی پیامد کدام است و پیامبر ثواب هر گامی که انسان در مسیر رفت و آمد برای کسب دانش بر می‌دارد را برابر کدام یک فرموده‌اند؟
- ۱) استقبال بی‌نظیر مسلمانان و پی‌گیری‌های آنان - عبادت یک‌ساله عابد
  - ۲) استقبال بی‌نظیر مسلمانان و پی‌گیری‌های آنان - عبادت یک‌ساله عالم
  - ۳) دعوت مکرر قرآن و تشویق‌های دائمی پیامبر (ص) - عبادت یک‌ساله عالم
  - ۴) دعوت مکرر قرآن و تشویق‌های دائمی پیامبر (ص) - عبادت یک‌ساله عابد

- ۶۷- دور کردن رزق و روزی حرام از کار و کسب در گرو چه کاری است و مؤید آن چیست؟
- ۱) آشنایی با احکام تجارت قبل از ورود به عرصه کار - «عَلَى تَقْوَى وَ رِضْوَانٍ حَيْرٌ»
  - ۲) آشنایی با احکام تجارت قبل از ورود به عرصه کار - «مَا مَعَشَرَ التَّجَارِ الْفِئَقَةِ، ثُمَّ الْمَتَجِرَ»
  - ۳) حرکت به سوی آبادانی و عمران و پرهیز از ناپاک شدن روزی - «يَا مَعْشَرَ التَّجَارِ الْفِئَقَةِ، ثُمَّ الْمَتَجِرَ»
  - ۴) حرکت به سوی آبادانی و عمران و پرهیز از ناپاک شدن روزی - «عَلَى تَقْوَى وَ رِضْوَانٍ حَيْرٌ»
- ۶۸- علتی که ممکن است مانع آن گردد که دختر با آگاهی کامل از خصوصیات پسر تصمیم‌گیری نماید، چیست و جهت جلوگیری از آن کدام شرط ازدواج باید رعایت گردد؟
- ۱) حیا و عزت نفس قوی دختر - رضایت کامل دختر و پسر در هنگام ازدواج
  - ۲) لطافت‌های روحی، جسمی و عاطفی دختر - رضایت کامل دختر و پسر در هنگام ازدواج
  - ۳) لطافت‌های روحی، جسمی و عاطفی دختر - اجازه پدر برای ازدواج دختر
  - ۴) حیا و عزت نفس قوی دختر - اجازه پدر برای ازدواج دختر
- ۶۹- سعی و تلاش برای زندگی دنیوی در عین توجه به رستگاری اخروی به عنوان هدف اصلی، ما را به یک دیدگاه متعادل نسبت به دنیا و آخرت رهنمون می‌کند، کدام آیه شریفه ما را به آن رهنمون می‌سازد؟
- ۱) «فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَ اعْتَصَمُوا بِهِ فَسَيُدْخِلُهُمْ فِي رَحْمَةٍ مِنْهُ وَ فَضْلٍ»
  - ۲) «مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ مِثَالِهَا وَ مَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَىٰ إِلَّا مِثْلَهَا»
  - ۳) «مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ وَ عَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ»
  - ۴) «وَ مِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَ فِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً»
- ۷۰- در حدیث نقل شده توسط امام رضا (ع) از پیامبر اکرم (ص) لازمه تلقی علم‌آموزی به حسنه چیست و به چه دلیل برخی از اعراب پیامبر (ص) را «ابتر» می‌نامیدند؟
- ۱) آموختن به دیگران - کم بودن پیروان ایشان
  - ۲) همراهی با هدف الهی - نداشتن فرزند پسر
  - ۳) آموختن به دیگران - نداشتن فرزند پسر
  - ۴) همراهی با هدف الهی - کم بودن پیروان ایشان
- ۷۱- علت برخی جرایم براساس تحقیقات به عمل آمده معمولاً کدام عامل است و زمینه‌ساز حفظ پیمان با خدا چیست؟
- ۱) عدم اخلاص در بندگی خدای متعال - بندگی خدا
  - ۲) عدم اخلاص در بندگی خدای متعال - عزت نفس
  - ۳) کاستی یا فقدان عزت نفس - عزت نفس
  - ۴) کاستی یا فقدان عزت نفس - بندگی خدا
- ۷۲- از آیه شریفه «قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ» کدام موضوعات مستفاد می‌گردد؟
- الف) یکی از معیارهای تمدن اسلامی دعوت به علم‌آموزی و همچنین تفکر و تعقل و خردورزی است.
- ب) این آیه با بیان استفهام‌انکاری اهمیت علم و دانش را مورد تأکید قرار داده است.
- ج) یکی از اهداف ارسال پیامبران آن بود که مردم بتوانند جامعه عدالت‌محور و آگاه به وسیله آنان به پا دارند.
- د) برقراری عدالت یکی از بایدهای قرآنی است و مؤید توحید عملی در بعد اجتماعی آن است.
- ۱) «الف» و «ب»
  - ۲) «ب» و «ج»
  - ۳) «ج» و «د»
  - ۴) «الف» و «د»
- ۷۳- چرا پیشوایان ما همواره دختران و پسران را به ازدواج ترغیب می‌کنند و دلیل تأکید پیشوایان دین به مشورت با پدر و مادر در امر ازدواج کدام است؟
- ۱) عدم فاصله میان بلوغ جنسی با بلوغ عقلی به هنگام ازدواج - «چون نیمی از دینداری با آن کامل می‌شود»
  - ۲) عدم فاصله میان بلوغ جنسی با بلوغ عقلی به هنگام ازدواج - «کور و کر شدن به خاطر علاقه افراطی»
  - ۳) عدم فاصله میان بلوغ جنسی و عقلی با زمان ازدواج - «کور و کر شدن به خاطر علاقه افراطی»
  - ۴) عدم فاصله میان بلوغ جنسی و عقلی با زمان ازدواج - «چون نیمی از دینداری با آن کامل می‌شود»

- ۷۴- در کلام امیر دل‌ها امیرالمؤمنین علی (ع) مقام و منزلت عالم و دانشمند چگونه معرفی شده است؟
- ۱) کسی که دوست دارد نگاهش به چهره کسانی افتد که از آتش دوزخ در امان‌اند به جویندگان علم بنگرد.
  - ۲) برای هر قدمی که در مسیر علم می‌نهد، شهر آبادی در بهشت برای او آماده می‌سازند.
  - ۳) مزد او از مجموع مرواریدهایی که فاصله بین زمین و آسمان را پر کند، بیشتر است.
  - ۴) والاتر از کسی است که با کوشش، روزها را به روزه می‌گذراند و شب‌ها را به عبادت سپری می‌سازد.
- ۷۵- فرصت مقابله با مشکلات برای رهبر و امکان به اجرا درآوردن برنامه‌های اسلامی، هنگامی فراهم می‌شود که به ترتیب کدام وظیفه‌ها از سوی مردم در جامعه اسلامی انجام بگیرد؟
- ۱) استقامت و پایداری در برابر مشکلات - وحدت و همبستگی اجتماعی
  - ۲) وحدت و همبستگی اجتماعی - استقامت و پایداری در برابر مشکلات
  - ۳) وحدت و همبستگی اجتماعی - افزایش آگاهی‌های سیاسی و اجتماعی
  - ۴) استقامت و پایداری در برابر مشکلات - افزایش آگاهی‌های سیاسی و اجتماعی

سایت کنکور

Konkur.in

PART A: Grammar and Vocabulary

Directions: Questions 76-87 are incomplete sentences. Beneath each sentence you will see four words or phrases, marked (1), (2), (3), and (4). Choose the one word or phrase that best completes the sentence. Then mark your answer sheet.

- 76- The President knows that if he ..... a legal fight, he ..... certainly lose. That's why he's given up his legal actions.
1) put up / would   2) puts up / would   3) put up / will   4) puts up / will
- 77- The youth usually complain that they get ..... with their parents. But one of Bill Gates' rules for students states that before you were born, your parents weren't as ..... as they are now.
1) bored / bored   2) bored / boring   3) boring / bored   4) boring / boring
- 78- A: Do you think Man United is really trying to bring Evans back to Old Trafford?
B: I'm not sure, but I guess there ..... so much rumor about it unless there ..... some negotiations going on.
1) won't be / are   2) won't be / were   3) wouldn't be / are   4) wouldn't be / were
- 79- Using this app, you ..... unlock your phone even if you ..... your pattern, PIN, or password.
1) can / forget   2) can / forgot
3) would be able to / forget   4) would be able to / forgot
- 80- The plan has ..... problems that will need to be dealt with before work begins on the project.
1) so much   2) a host of   3) as many as   4) most of
- 81- Korea has been conquered by outsiders many times during its 4,000 years of history, but it has always kept its cultural .....
1) reflection   2) fluency   3) identity   4) resource
- 82- Computers are invaluable for all kinds of tasks, but I think they can never ..... the creativity of human beings.
1) replace   2) solve   3) exist   4) demand
- 83- In the second stage of culture shock, people often find the ..... of the new country to be strange and unpleasant.
1) customs   2) products   3) measures   4) variations
- 84- The urban centers are becoming so overcrowded and ..... that a movement has started in which more and more people are looking to move into the countryside.
1) consumed   2) converted   3) polluted   4) balanced
- 85- On Venus and Uranus, the sun rises in the west and sets in the east – the ..... of Earth and all the other planets in our solar system.
1) change   2) opposite   3) range   4) combination
- 86- There is an Iranian proverb which observes that an arrow can be pulled out of a wound, but a hurtful word stays ..... in your heart.
1) well   2) safely   3) moreover   4) forever
- 87- Sonya is an extremely shy little girl and remains almost ..... silent in school, except for a few whispered words to close friends.
1) rarely   2) vastly   3) totally   4) probably

PART B: Cloze Test

Directions: Questions 88-92 are related to the following passage. Read the passage and decide which choice, (1), (2), (3), or (4), best fits each space. Then mark your answer sheet.

Without trade and industry, people would have to create everything they needed to live. If you ...88... a loaf of bread, you would have to grow wheat, grind the wheat to make flour, mix the dough, and bake it in an oven. You would also need to build the mill and make the oven! Industry ...89... the production of bread, so that just a few farmers, millers, and bakers can make bread for everyone. ...90... , industry supplies us with most other essential and luxury goods, from fresh water to cars. ...91... . Trade gets the products ...92... . And through trade, manufacturers can buy the raw materials they need to supply their factories and keep production going.

- 88- 1) bought   2) chose   3) gained   4) wanted
 89- 1) experiences   2) organizes   3) supposes   4) absorbs
 90- 1) Similarly   2) Immediately   3) Thoroughly   4) Suddenly
 91- 1) Trade is the process of buy and sell
     2) Trading is the process to buy and sell
     3) Trade is the process of buying and selling
     4) Trading being the processing to buy and sell
 92- 1) from the people whom they made to the people who need them
     2) of the people making them on to the people needing them
     3) from the people who make them to the people who need them
     4) from people who they make them to people who they need them

PART C: Reading Comprehension

Directions: In this part of the test, you will read two passages. Each passage is followed by four questions. Answer the questions by choosing the best choice, (1), (2), (3), or (4). Then mark your answer sheet.

Passage 1:

Amnesty International is a non-governmental organization (NGO) which focuses on human rights. It is also known as Amnesty and AI and has over 3 million members and supporters around the world. Amnesty International is financed largely by fees and donations from its worldwide membership. It does not accept donations from governments or governmental organizations. It is largely made up of voluntary members, but retains a small number of paid professionals. The objective of the organization is "to conduct research and generate action to prevent and end grave abuses of human rights, and to demand justice for those whose rights have been violated."

Amnesty International was founded in London in 1961, following the publication of the article "The Forgotten Prisoners" in The Observer 28 May 1961, by the lawyer Peter Benenson. In this article, Benenson cites the Universal Declaration of Human Rights articles 18 and 19, announces a campaign on "Appeal for Amnesty, 1961" and calls for "common action."

Amnesty draws attention to human rights abuses and campaigns for compliance with international laws and standards. It works to mobilize public opinion to put pressure on governments that let abuse take place. The organization was awarded the 1977 Nobel Peace Prize for its "campaign against torture," and the United Nations Prize in the Field of Human Rights in 1978.

- 93- Which of the following best describes the purpose of the author in writing the passage?
- 1) To defend Amnesty International against criticisms by some governments
  - 2) To compare Amnesty International to other humanitarian organizations
  - 3) To inform about the activities of Amnesty International in 21st century
  - 4) To introduce Amnesty International and explain its agenda and activities
- 94- According to the passage, all of the following are FALSE, EXCEPT .....
- 1) all the staff working for Amnesty International do it voluntarily and without being paid
  - 2) the budget of Amnesty International is partly provided by governments and international organizations
  - 3) the main concern of Amnesty International is human rights and justice for all
  - 4) Amnesty International is a branch of United Nations that encourages human rights campaigns
- 95- It can be concluded from the passage that .....
- 1) the Universal Declaration of Human Rights was written before "The Forgotten Prisoners"
  - 2) "The Forgotten Prisoners" was written after the foundation of Amnesty International
  - 3) Amnesty International was founded before the Universal Declaration of Human Rights
  - 4) Peter Benenson wrote the first draft of the Universal Declaration of Human Rights
- 96- The phrasal verb "take place" in the last paragraph is closest in meaning to .....
- 1) hide
  - 2) inform
  - 3) happen
  - 4) rule

Passage 2:

Most of the efforts aimed at reducing climate change center on reducing the use of fossil fuels. But a new study warns that pollution caused by the world's food production system is also a major driver of rising temperatures on the planet.

The study found that if the world food system stays on its current growth path, it will produce nearly 1.4 trillion tons of greenhouse gases over the next 80 years. That pollution is expected to come from fertilizers used in agriculture, mismanaged soil, food waste and methane gas released from cows and other animals. Other causes include land-clearing operations and deforestation.

The researchers predict that even if fossil fuel emissions were halted now, emissions from the world food system would make it impossible to reach current international climate change targets. They say that emissions from food production alone could push world temperatures past 1.5 degrees Celsius by the middle of this century and above 2 degrees Celsius by the end of the century.

"The whole world doesn't have to give up meat for us to meet our climate goals," Jason Hill a professor of biosystems engineering at the University of Minnesota told the Associated Press. "We can eat better, healthier foods. We can improve how we grow foods. And we can waste less food."

- 97- What is the best title for the passage?
- 1) World Food Production Has a Big Effect on Climate Change
  - 2) Cows Have More Impact on Climate Change than Previously Thought
  - 3) Scientists Warn Global Warming Can Run Out of Control
  - 4) Vegetarianism Can Save Our Planet by Reducing Methane Gas
- 98- Which of the following is NOT mentioned in the passage as a source of pollution, regarding the world's food production system?
- 1) the gas released by animals
  - 2) food waste
  - 3) food transportation
  - 4) soil mismanagement
- 99- It can be concluded from the passage that .....
- 1) reducing the use of fossil fuels will not help us to control global warming
  - 2) if all people stopped using meat, the problem of global warming would be solved immediately
  - 3) if we use other animals instead of cows for meat, we can significantly control climate change
  - 4) the real rise in world temperature might be more than 2 degrees Celsius by the end of the century
- 100- The word "halted" in paragraph 3 can be best replaced with .....
- 1) begun
  - 2) increased
  - 3) stopped
  - 4) predicted

دفترچه شماره ۲

آزمون شماره ۱۸

جمعه ۹۹/۱۲/۲۲

آزمون‌های سراسری گاج

گزینه‌دهنده‌ها را انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹

آزمون اختصاصی

پایه دوازدهم انسانی

دوره دوم متوسطه

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سوالاتی که باید پاسخ دهید: ۱۸۰	مدت پاسخگویی: ۱۸۵ دقیقه

عنوان مواد امتحانی آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	وضعیت پاسخگویی	شماره سوال		مدت پاسخگویی
				از	تا	
۱	ریاضیات	۱۵	اجباری	۱۰۱	۱۱۵	۳۰ دقیقه
		۱۰	زوج کتاب	۱۱۶	۱۲۵	
		۱۰		۱۲۶	۱۳۵	
۲	اقتصاد	۱۰	اجباری	۱۳۶	۱۴۵	۱۰ دقیقه
۳	علوم و فنون ادبی	۱۵	اجباری	۱۴۶	۱۶۰	۲۵ دقیقه
		۱۰	زوج کتاب	۱۶۱	۱۷۰	
		۱۰		۱۷۱	۱۸۰	
۴	زبان عربی (اختصاصی)	۱۰	اجباری	۱۸۱	۱۹۰	۱۰ دقیقه
		۱۰	اجباری	۱۹۱	۲۰۰	
		۱۰	زوج کتاب	۲۰۱	۲۱۰	
۱۰	۲۱۱	۲۲۰				
۵	تاریخ	۱۰	اجباری	۱۹۱	۲۰۰	۲۰ دقیقه
		۱۰	زوج کتاب	۲۰۱	۲۱۰	
		۱۰		۲۱۱	۲۲۰	
۶	جغرافیا	۱۰	اجباری	۲۲۱	۲۳۰	۲۰ دقیقه
		۱۰	زوج کتاب	۲۳۱	۲۴۰	
		۱۰		۲۴۱	۲۵۰	
۷	جامعه‌شناسی	۱۰	اجباری	۲۵۱	۲۶۰	۳۰ دقیقه
		۱۰		۲۶۱	۲۷۰	
		۱۰		۲۷۱	۲۸۰	
۸	فلسفه و منطق	۱۰	اجباری	۲۸۱	۲۹۰	۳۰ دقیقه
		۱۰		۲۹۱	۳۰۰	
		۱۰		۳۰۱	۳۱۰	
۹	روان‌شناسی	۱۰	اجباری	۳۱۱	۳۲۰	۱۰ دقیقه

DriQ.com

ریاضیات

۱۰۱- در الگوی زیر تعداد دایره‌های شکل دوازدهم کدام است؟

(۱) ۱۲۶

(۲) ۱۳۵

(۳) ۱۴۷

(۴) ۱۵۴

۱۰۲- در دنباله $\frac{2}{5}, \frac{5}{8}, \frac{10}{11}, \frac{17}{14}, \dots$ جمله هشتم کدام است؟ $\frac{82}{23}$ (۴) $\frac{82}{29}$ (۳) $\frac{65}{23}$ (۲) $\frac{65}{26}$ (۱)۱۰۳- در دنباله‌ای با رابطه بازگشتی $a_{n+2} = a_{n+1} + a_n$ و $a_1 = a_2 = 1$ مجموع ده جمله اول دنباله کدام است؟

۱۴۳ (۴)

۱۳۸ (۳)

۱۳۳ (۲)

۱۲۷ (۱)

۱۰۴- در یک دنباله حسابی جمله چهاردهم $\frac{2}{3}$ و جمله نهم $\frac{1}{4}$ است. جمله بیست و پنجم این دنباله کدام است؟ $\frac{19}{12}$ (۴) $\frac{19}{6}$ (۳) $\frac{13}{12}$ (۲) $\frac{13}{6}$ (۱)

۱۰۵- در یک دنباله حسابی مجموع جملات ششم و یازدهم ۶۸ و جمله اول دنباله ۴ است. جمله چندم این دنباله ۳۴۴ است؟

۸۷ (۴)

۸۶ (۳)

۸۵ (۲)

۸۴ (۱)

۱۰۶- جملات $2m-2$ و $2m+1$ سه جمله اول یک دنباله حسابی هستند. مجموع 10 جمله اول این دنباله کدام است؟ $(2m+1)$ جمله اول دنباله است)

-۱۵ (۴)

۱۵ (۳)

-۱۳ (۲)

۱۳ (۱)

۱۰۷- تفاصل دو عدد 20 است. بین آن‌ها چهار عدد درج می‌کنیم به طوری که شش عدد حاصل دنباله حسابی تشکیل دهند. اختلاف مشترک جملات کدام است؟

۸ (۴)

۶ (۳)

۴ (۲)

۲ (۱)

۱۰۸- مجموع همه اعداد دو رقمی مضرب ۷ کدام است؟

۷۴۸ (۴)

۷۳۸ (۳)

۷۲۸ (۲)

۷۱۸ (۱)

۱۰۹- مجموع چند جمله اول از دنباله حسابی $\dots, -\frac{1}{3}, -1, -\frac{3}{2}$ برابر ۱۵ است؟

۱۳ (۴)

۱۲ (۳)

۱۱ (۲)

۱۰ (۱)

۱۱۰- مجموع n جمله اول یک دنباله حسابی از رابطه $S_n = 2n(n+3)$ به دست می‌آید. جمله هفتم این دنباله کدام است؟

۳۲ (۴)

۳۴ (۳)

۳۶ (۲)

۳۸ (۱)

۱۱۱- در یک دنباله هندسی با جملات مثبت، جمله ششم ۱۶ برابر جمله دوم است. اگر مجموع جملات دوم و هشتم ۶۵ باشد، جمله چهارم دنباله کدام است؟

۱۸ (۴)

۱۲ (۳)

۸ (۲)

۴ (۱)

۱۱۲- اگر سالانه ۲۵ درصد از قیمت یک دستگاه بابت استهلاک کسر شود. پس از گذشت چهار سال قیمت دستگاهی که در ابتدا یکصد و بیست و هشت میلیون تومان بوده، چقدر خواهد بود؟

۴۶,۵۰۰,۰۰۰ (۴) تومان

۴۴,۵۰۰,۰۰۰ (۳) تومان

۴۲,۵۰۰,۰۰۰ (۲) تومان

۴۰,۵۰۰,۰۰۰ (۱) تومان

۱۱۳- جملات اول، دوم و ششم از یک دنباله حسابی به ترتیب سه جمله متوالی از یک دنباله هندسی هستند، نسبت مشترک جملات دنباله هندسی کدام است؟

- (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴) ۶

۱۱۴- اگر $a_n = 6\left(\frac{1}{3}\right)^{2n+1}$ جمله n ام یک دنباله هندسی باشد، مجموع پنج جمله اول دنباله کدام است؟

- (۱) $\frac{1023}{1024}$ (۲) $-\frac{1023}{1024}$ (۳) $\frac{511}{512}$ (۴) $-\frac{511}{512}$

۱۱۵- حاصل $3+6+12+\dots+768$ کدام است؟

- (۱) ۱۵۳۳ (۲) ۱۵۶۴ (۳) ۱۶۱۲ (۴) ۱۶۵۷

توجه: داوطلب گرامی، لطفاً از بین سوالات زوج درس ۱ (ریاضی و آمار (۱)، شماره ۱۱۶ تا ۱۲۵) و زوج درس ۲ (ریاضی و آمار (۲)، شماره ۱۲۶ تا ۱۳۵)، فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

زوج درس ۱

ریاضی و آمار (۱) (سوالات ۱۱۶ تا ۱۲۵)

۱۱۶- «سطح تحصیلات» از چه نوع متغیری و با کدام مقیاس است؟

- (۱) کیفی - اسمی (۲) کیفی - ترتیبی (۳) کمی - فاصله‌ای (۴) کمی - نسبی

۱۱۷- کلمات مناسب برای جاهای خالی در عبارتهای زیر به ترتیب کدام است؟

- الف) هرگاه بخواهیم بدون نیاز به فرد یاسخگو، داده‌ها را گردآوری کنیم از روش ..... استفاده می‌کنیم.
ب) در یک تحقیق آماری هر ویژگی از اشخاص یا اشیاء که مورد بررسی قرار می‌گیرد ..... نام دارد.

- (۱) مشاهده - متغیر (۲) پرسش‌نامه - متغیر (۳) مشاهده - داده (۴) پرسش‌نامه - داده

۱۱۸- در داده‌های آماری مقابل تفاضل مد از دامنه میان چارگی داده‌ها کدام است؟ $20, 18, 2, 7, 4, 13, 10, 6, 2, 14, 7, 12, 15, 7, 19$

- (۱) صفر (۲) ۵٪ (۳) ۱ (۴) ۲

۱۱۹- میانگین چهار داده آماری برابر ۹ است. اگر به داده‌های اول و دوم هر کدام ۳ واحد و به داده‌های سوم و چهارم هر کدام ۵ واحد اضافه کنیم، میانگین داده‌های اخیر کدام است؟

- (۱) ۱۲ (۲) $12/5$ (۳) ۱۳ (۴) $13/5$

۱۲۰- در رسم نمودار جعبه‌ای داده‌های ۸، ۱۹، ۲۰، ۲۱، ۱۲، ۸، ۳، ۵، ۹ میانگین داده‌های داخل جعبه کدام است؟

- (۱) $11/2$ (۲) $11/4$ (۳) $11/6$ (۴) $11/8$

۱۲۱- چه تعداد از عبارتهای زیر صحیح هستند؟

- الف) معیار پراکندگی که معمولاً به همراه میانه بیان می‌شود، دامنه میان چارگی نام دارد.
ب) اگر همه داده‌های آماری با هم برابر باشند، میانگین و انحراف معیار برابر با یکی از آن داده‌ها خواهد بود.
ج) در یک جامعه آماری میانه نیمه اول داده‌ها همان چارک اول است.

- (۱) صفر (۲) یک (۳) دو (۴) سه

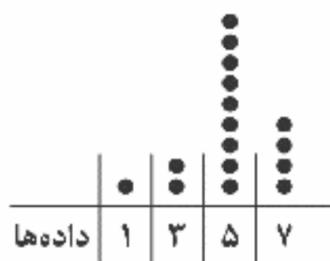
۱۲۲- طبق نمودار نقطه‌ای زیر، واریانس داده‌ها کدام است؟

(۱) ۷۵

(۲) ۷۷۵

(۳) ۲/۵

(۴) ۲/۷۵

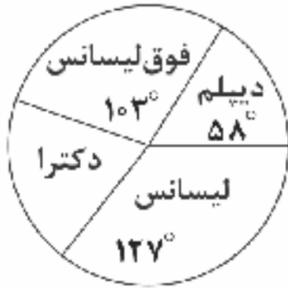

۱۲۳- در یک جامعه آماری که از منحنی خم بهنجار استفاده می‌کند، میانگین ۱۶ و واریانس داده‌ها ۴ است. چند درصد داده‌ها در فاصله (۲۰-۱۲) قرار می‌گیرند؟

- (۱) ۶۸٪ (۲) ۷۴٪ (۳) ۸۲٪ (۴) ۹۶٪

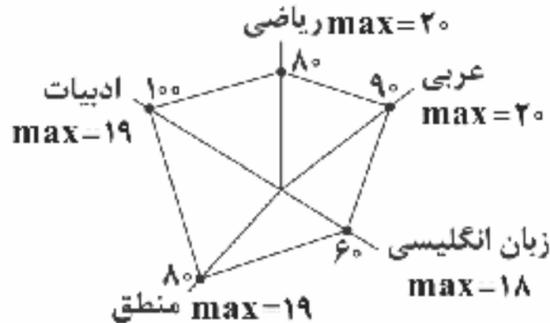

۱۲۴- نمودار دایره‌ای میزان تحصیلات کارکنان یک شرکت به صورت زیر است. اگر تعداد کارکنان با مدرک دکترا ۱۲ نفر باشند، تعداد کل کارکنان شرکت کدام است؟

- (۱) ۵۴
(۲) ۶۰
(۳) ۶۸
(۴) ۷۲

۱۲۵- نمودار راداری زیر مربوط به نمرات پایان ترم آرمیتا است. معدل آرمیتا چند است؟

- (۱) ۱۵/۲
(۲) ۱۵/۴
(۳) ۱۵/۶
(۴) ۱۵/۸

زوج درس ۲

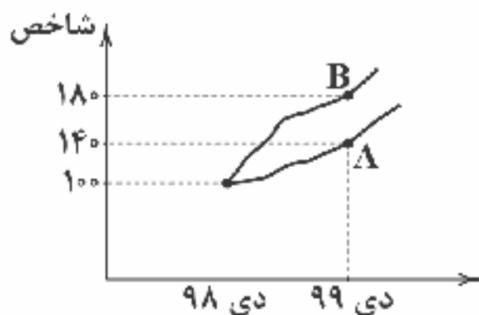
ریاضی و آمار (۲) (سوالات ۱۲۶ تا ۱۳۵)

۱۲۶- در یک جامعه آماری درآمد ماهانه افراد (برحسب میلیون تومان) به صورت زیر است. خط فقر به روش میانگین کدام است؟

۴/۵, ۷, ۴, ۳/۵, ۸/۵, ۵/۵

- (۱) ۲/۲۵ (۲) ۲/۷۵ (۳) ۴/۵ (۴) ۵/۵

۱۲۷- طبق نمودار شاخص بهای کالا و خدمات، اگر قیمت کالا در A و B به ترتیب در دی ماه ۹۸ برابر سه میلیون تومان و پنج میلیون تومان باشد، قیمت آن‌ها در دی ۹۹ کدام است؟

قیمت آن‌ها در دی ۹۹ کدام است؟

- (۱) $A = 3800000$ و $B = 6800000$
(۲) $A = 2800000$ و $B = 8600000$
(۳) $A = 4200000$ و $B = 9000000$
(۴) $A = 4200000$ و $B = 9400000$

۱۲۸- اگر شاخص بهای پوشاک در سال ۹۵ برابر ۱۲۰ و میزان تورم پوشاک از سال ۹۵ تا سال ۹۸ برابر ۱۴۰ درصد باشد، شاخص بهای پوشاک در سال ۹۸ کدام است؟

- (۱) ۲۶۴ (۲) ۲۷۶ (۳) ۲۸۸ (۴) ۲۹۲

۱۲۹- قیمت دو کالای A و B در سال پایه به ترتیب ۵۰۰ و ۲۰۰۰ واحد پولی و در سال مورد نظر به ۱۲۰۰ و ۶۰۰۰ واحد پولی رسیده است. با فرض آن‌که میزان مصرف این دو کالا سالانه به ترتیب ۱۰۰۰ و ۴۰۰ کیلوگرم باشد، شاخص بهای این دو کالا کدام است؟

- (۱) ۲۷۶ (۲) ۲۸۲ (۳) ۲۸۴ (۴) ۲۹۸

۱۳۰- در یک شهر نرخ بیکاری ۵ درصد و تعداد بیکاران ۱۵۰۰۰ نفر است. اگر بخواهیم نرخ بیکاری یک درصد کاهش یابد، چند شغل باید ایجاد گردد؟

- (۱) ۲۰۰۰ (۲) ۳۰۰۰ (۳) ۴۰۰۰ (۴) ۵۰۰۰

۱۳۱- نماتوپ شخصی با وزن ۸۵ کیلوگرم و قد ۱۷۰ سانتی‌متر کدام است؟

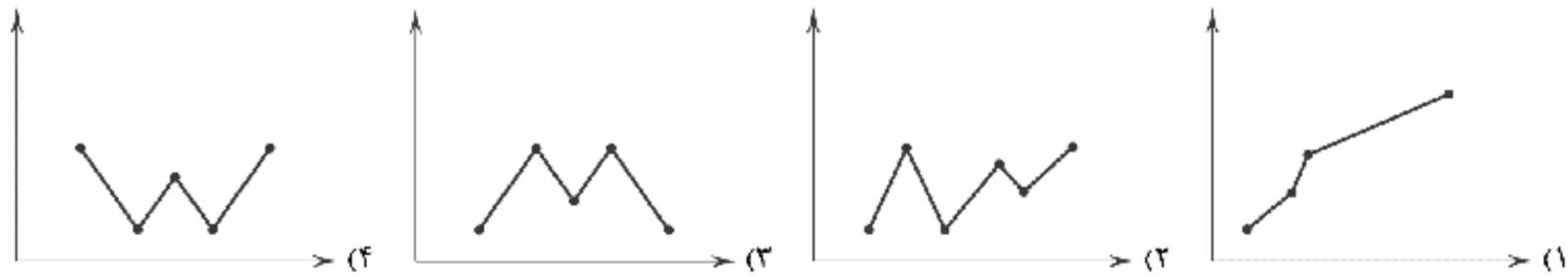
- (۱) ۲۷/۴ (۲) ۲۸/۶ (۳) ۲۹/۴ (۴) ۳۰/۶

۱۳۲- برای کتابی با متوسط طول جملات ۸ کلمه‌ای و ۳۰ درصد کلمات سخت، شاخص پایه آموزشی کدام است؟

- (۱) ۸ (۲) ۹ (۳) ۱۰ (۴) ۱۱

۱۳۳- در کدام نمودار سری زمانی، درون‌یابی و بیرون‌یابی با خطای کم‌تری انجام می‌شود؟

۱۳۴- میانگین افزایش خدمات دندانپزشکی نسبت به سال پایه برحسب درصد در جدول زیر آمده است. اگر درصد افزایش سال چهارم برابر ۳۹ درصد بوده باشد، خطای درون‌یابی کدام است؟

سال	۱	۲	۳	۵	۶
درآمد	۲۳/۵	۲۱/۵	۲۴	۳۲	۲۲

(۱) ۵٪

(۲) ۱

(۳) ۲

(۴) صفر

۱۳۵- میزان فروش کالایی در یک فروشگاه طبق جدول زیر داده شده است. میزان فروش این فروشگاه در ماه شهریور چقدر تخمین زده می‌شود؟

ماه	مرداد	تیر	خرداد	اردیبهشت	فروردین
میزان فروش میلیون تومان	۱۸۰	۱۶۰	۱۷۰	۱۴۰	۱۰۰

(۱) ۱۹۵

(۲) ۱۹۰

(۳) ۱۸۵

(۴) ۱۸۰

DriQ.com

۱۳۶- کدام گزینه در ارتباط با مسیر تاریخی اقتصاد ایران درست است؟

- (۱) ایران به علت قرارگیری در چهارراه بین‌المللی و محل تلاقی سه قاره، در اقتصاد دنیای امروز جایگاه ویژه‌ای دارد.
- (۲) در دوره دوم حکومت صفویه عیاشی حاکمان به اوج خود رسید و ایران فرصت طلایی خود را برای جبران عقب‌ماندگی نسبت به اروپا از دست داد.
- (۳) آخرین لطمه بر بدنه کشاورزی و اقتصاد روستایی در زمان پهلوی با اجرای برنامه موسوم به انقلاب سفید زده شد.
- (۴) با شکل‌گیری نظام جمهوری اسلامی، آنچه مورد نظر امام (ره) و مردم بود در قانون اساسی تجلی یافت و تصویری از خطوط کلی اقتصاد مطلوب اسلامی در آن درج شد.

۱۳۷- کدام گزینه پاسخ درست پرسش‌های زیر را دربر می‌گیرد؟

الف) علت تشکیل اتحادیه‌های اقتصادی کدام است؟

ب) در فضای جهانی، اقتصاد تک‌محصولی ..... و ..... است.

ج) فصل ..... قانون اساسی جمهوری اسلامی که شامل اصول ..... تا ..... می‌شود، مربوط به مسائل اقتصادی است.

د) کدام‌یک از عوامل افزایش حضور دولت در اقتصاد بعد از انقلاب است؟

- (۱) الف: افزایش مبادلات تجاری و کاهش موانع آن ب: شکننده - آسیب‌پذیر ج: چهارم - چهل و سوم - پنجاه و پنجم د: شرایط جنگی موجب افزایش دخالت دولت در اقتصاد است.
- (۲) الف: افزایش مبادلات تجاری و کاهش موانع آن ب: شکننده - آسیب‌پذیر ج: پنجم - پنجاه و پنجم - شصت و سوم د: شرایط انقلابی موجب افزایش دخالت دولت در اقتصاد است.
- (۳) الف: برقراری روابط تجاری بیشتر با کشورهای غیردوست ب: تحریم‌پذیر - فقیر ج: پنجم - پنجاه و پنجم - شصت و سوم د: شرایط انقلابی موجب افزایش دخالت دولت در اقتصاد است.
- (۴) الف: برقراری روابط تجاری بیشتر با کشورهای غیردوست ب: تحریم‌پذیر - فقیر ج: چهارم - چهل و سوم - پنجاه و پنجم د: شرایط جنگی موجب افزایش دخالت دولت در اقتصاد است.

۱۳۸- هر یک از عبارات‌های زیر به ترتیب مربوط به کدام بخش یا اصول اقتصادی قانون اساسی است؟

- (الف) رشد اقتصادی همراه با تخریب محیط زیست، از بین‌برنده امکان تداوم توسعه است.
 (ب) تأکید بر افزایش تولیدات کشاورزی و ... که نیازهای عمومی را تأمین کند و کشور به خودکفایی برسد.
 (ج) در تحکیم بنیان‌های اقتصادی، اصل، رفع نیازهای انسان در جریان رشد و تکامل اوست.
 (د) یکی از موارد مرتبط با امور اقتصادی، اصل تأمین اجتماعی است.

- (۱) اصل ۴۴ - مقدمه - اصل ۴۳ - اصل ۴۰
 (۲) اصل ۵۰ - اصل ۴۳ - مقدمه - اصل ۲۹
 (۳) اصل ۴۴ - مقدمه - مقدمه - اصل ۴۰
 (۴) اصل ۵۰ - اصل ۴۳ - اصل ۴۳ - اصل ۲۹

۱۳۹- اگر کشورهای A و B به یک اندازه نیروی کار، سرمایه و دانش فنی داشته باشند و کالای X و Y را با قیمت‌های یکسان تولید کنند؛ کشور A،

۲۰ واحد X و ۸۰ واحد Y تولید می‌کند. کشور B هم ۴۰ واحد X و ۳۰ واحد Y تولید می‌کند. با توجه به اطلاعات داده‌شده می‌توان گفت:

- (۱) کشور A نسبت به کشور B در تولید کالای X مزیت نسبی دارد.
 (۲) در کشور B کالای X نسبت به کالای Y مزیت مطلق دارد.
 (۳) در کشور A کالای X نسبت به کالای Y مزیت نسبی دارد.
 (۴) کشور B نسبت به کشور A در تولید کالای X مزیت مطلق دارد.

۱۴۰- کدام عبارت‌ها نادرست هستند؟

- (الف) مردم موظف هستند ثروت‌های به دست آمده از راه‌های نامشروع یک‌دیگر را در صورت مشخص بودن صاحب آن‌ها به وی رد کنند و یا به بیت‌المال بدهند.
 (ب) سیاست‌های رکودی و انقباضی، نبود برنامه‌ریزی، تأسیس بانک‌های انگلیسی و روسی، اعطای امتیازات به کالاهای خارجی، باعث صدمات جدی در دوران قاجار شد.
 (ج) در مراحل اولیه انقلاب صنعتی در اروپا که همراه با پیشرفت سریع اروپاییان بود، ایران به دلیل وضعیت خاص سیاسی - اجتماعی خود از توسعه و تحول باز ماند.
 (د) دولت‌های اروپایی با تجهیز ناوگان خود به رقابت شدید نظامی و تجاری با کشورهای آسیایی هم‌چون ایران، در زمان صفویه، پرداختند.

- (۱) الف - ب (۲) الف - د (۳) ب - ج (۴) ج - د

۱۴۱- کدام گزینه به دو پرسش زیر پاسخ صحیح و کامل می‌دهد؟

(الف) کدام‌یک در رابطه با اثر تحریم نفت بر اقتصاد ایران صحیح است؟

(ب) کدام‌یک از اصول قانون اساسی مربوط به گستره سه بخش اصلی اقتصادی جامعه است؟

- (۱) الف: اندیشیدن بیشتر دولت به اقتصاد و تولید ملی ب: ۴۴
 (۲) الف: افزایش سهم نفت در درآمد بودجه جاری ب: ۴۴
 (۳) الف: افزایش سهم نفت در درآمد بودجه جاری ب: ۴۳
 (۴) الف: اندیشیدن بیشتر دولت به اقتصاد و تولید ملی ب: ۴۳

۱۴۲- کدام گزینه به پرسش‌های زیر به صورت کامل و کافی پاسخ می‌دهد؟

(الف) این‌که خشکبار در آب و هوای ایران و میوه‌های استوایی در کشورهای استوایی به عمل می‌آیند، مربوط به کدام‌یک از علل روی آوردن ملت‌ها به تجارت است؟

(ب) عبارت «روابط اقتصادی کشورها به تجارت بین‌الملل محدود است.» درست است یا نادرست؟

(ج) موضوع کلی اصل ۵۰ قانون اساسی کدام است؟

(د) درآمدهای نفتی در دوران پهلوی چگونه باعث تشدید بیماری اقتصاد ایران شد؟

- (۱) الف: یکسان نبودن منابع و عوامل تولید ب: درست ج: توسعه پایدار و رعایت عدالت بین نسلی د: تبدیل ایران به بازار مصرفی کالاهای کشورهای پیشرفته
 (۲) الف: یکسان نبودن منابع و عوامل تولید ب: درست ج: منابع مالی حکومت برای ایفای وظایف د: توسعه ظاهری و سطحی به وسیله صنایع مونتاژ
 (۳) الف: وضعیت اقلیمی متفاوت ب: نادرست ج: منابع مالی حکومت برای ایفای وظایف د: توسعه ظاهری و سطحی به وسیله صنایع مونتاژ
 (۴) الف: وضعیت اقلیمی متفاوت ب: نادرست ج: توسعه پایدار و رعایت عدالت بین نسلی د: تبدیل ایران به بازار مصرفی کالاهای کشورهای پیشرفته

۱۴۳- کدام عبارت‌ها صحیح هستند؟

- (الف) معدود حرکت‌های مذهبی و ملی مثل تأسیس شرکت اسلامی و دارالفنون نتوانست از صدمات دوران قاجار به بکاهد.
 (ب) پس از جنگ، سعی شد تا دولت به وظایف و نقش اصلی خود بازگردد و مشارکت خود را در اقتصاد بیشتر کند.
 (ج) سازمان‌های جهانی و بین‌المللی با هدف هموار کردن تجارت بین کشورها، تنظیم روابط آن‌ها و کسب سود مالی فعالیت می‌کنند.
 (د) در گذشته هیچ ایرانی تصور نمی‌کرد که بتواند قهوه برزیلی را استفاده کند گرچه این موضوع امروزه بسیار عادی تلقی می‌شود.
- (۱) الف - ب (۲) ب - ج (۳) الف - د (۴) ج - د

۱۴۴- کدام گزینه پاسخی صحیح به پرسش‌های زیر می‌دهد؟

- (الف) کدام یک نتیجه‌گیری صحیحی از عبارت «دستیابی به فناوری‌های مختلف کار ساده‌ای نیست و نیازمند هزینه‌های فراوان است.» می‌باشد؟
 (ب) در چه صورت کالای خارجی وارد می‌شود؟
 (ج) توزیع فعالیت‌های اقتصادی میان استان‌ها .....
 (د) تحریم تنباکو و لغو قرارداد رژی مربوط به دوران کدام حکومت است؟

- (۱) الف: کشورها فناوری‌های خود را به رایگان در اختیار دیگر کشورها قرار نمی‌دهند. ب: در صورتی که نمونه داخلی آن گران‌تر و بی‌کیفیت‌تر باشد. ج: باید بدون تبعیض و با توجه به توانایی‌های آن‌ها باشد. د: قاجار
 (۲) الف: کشورها فناوری‌های خود را به رایگان در اختیار دیگر کشورها قرار نمی‌دهند. ب: در صورتی که نمونه داخلی آن گران‌تر و بی‌کیفیت‌تر باشد. ج: باید با فراهم کردن امکانات لازم برای تشکیل خانواده برای همه و همچنین تأمین نیازهای اساسی همراه باشد. د: پهلوی
 (۳) الف: کشورها تلاش می‌کنند تا خود به این فناوری‌ها دست پیدا کنند و آن را بدون هزینه به دست بیاورند. ب: در صورتی که نمونه داخلی آن باکیفیت‌تر و ارزان‌تر باشد. ج: باید بدون تبعیض و با توجه به توانایی‌های آن‌ها باشد. د: قاجار
 (۴) الف: کشورها تلاش می‌کنند تا خود به این فناوری‌ها دست پیدا کنند و آن را بدون هزینه به دست بیاورند. ب: در صورتی که نمونه داخلی آن باکیفیت‌تر و ارزان‌تر باشد. ج: باید با فراهم کردن امکانات لازم برای تشکیل خانواده برای همه و همچنین تأمین نیازهای اساسی همراه باشد. د: پهلوی
- ۱۴۵- کدام گزینه به ترتیب درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارت‌های زیر را به درستی نشان می‌دهد؟

- (الف) بخش دولتی شامل کلیه صنایع بزرگ، صنایع مادر، بازرگانی خارجی، دامداری، صنعت و تجارت است که مکمل بخش خصوصی و تعاونی است.
 (ب) در قانون اساسی ذکر شده است که تنظیم برنامه اقتصادی کشور باید به شکلی باشد که ساعت کار افراد به تأمین معنوی نیازهایشان آسیبی نرساند.
 (ج) قوانین و ضوابط هر قانون اساسی براساس روح حاکم بر حکومت آن کشور تدوین شده و بر مبنای دیدگاه تدوینگران آن نوشته می‌شود.
 (د) کارگر در برخی کشورها (مثل بنگلادش) بسیار ارزان است. به همین دلیل مارک‌های تجاری معروف دنیا، اغلب کارخانه‌های خود را به آن کشورها منتقل می‌کنند.

(ه) کشورهای موفق دائماً در حال انتقال از مزیت‌های با ارزش افزوده کم‌تر به مزیت‌های با ارزش افزوده بیشتر هستند.

(و) محصولاتی که دارای مزیت مطلق و نسبی هستند، باعث می‌شوند تا خانوارها و کشورها از کاهش رفاه خود جلوگیری کنند.

(۲) ص - غ - ص - ص - غ - ص

(۱) ص - غ - ص - غ - غ - غ

(۴) غ - ص - غ - ص - ص - ص

(۳) غ - ص - غ - غ - ص - غ

۱۴۶- کدام عبارت درباره‌ی نثر «دوره معاصر» نادرست است؟

- (۱) اولین رمان اجتماعی را نیز در سال ۱۳۰۴ با نام «بهران مخوف» مرتضی مشفق کاظمی منتشر کرد.
 (۲) نخستین رمان تاریخی این دوره را محمدباقر میرزا خسروی با نام «شمس و طغرا» نوشت.
 (۳) نثر داستانی معاصر نیز با مجموعه داستان کوتاه «یکی بود، یکی نبود» از سیدمحمدعلی جمال‌زاده در سال ۱۳۰۱ آغاز شد.
 (۴) زمینه‌های گرایش به رمان‌نویسی و نثر داستانی را به معنای نوین آن، عبدالرحیم طابوف و زین‌العابدین مراغه‌ای با سفرنامه‌های خیالی خود ایجاد نمودند.

۱۴۷- کدام اثر، متعلق به شخصیت ادبی معرفی شده در عبارت زیر در ادبیات عصر انقلاب است؟

«شاخه جوان ادبیات بعد از انقلاب که کار ادبی خود را در انقلاب آغاز کردند و چون به اصول آن پایبند بودند، منادی اندیشه‌های انقلاب شدند و الفاظ، بن‌مایه‌ها و تصاویر شعری را از حال و هوای انقلاب و موضوعات و مفاهیم رایج در آن دریافت کردند.»

(۱) صدای سبز (۲) منظومه ظهر دهم

(۳) روزگار سپری شده مردم سالخورده (۴) از آسمان سبز

۱۴۸- عبارت درج‌شده، در برابر کدام شخصیت ادبی نادرست است؟

(۱) مهدی اخوان ثالث: بیان روایی و داستانی، حماسی بودن زبان، کهن‌گرایی، به‌کارگیری ترکیبات زیبا و خوش‌آهنگ و برخی از کاربردهای نحوی سبک خراسانی از ویژگی‌های شعر اوست.

(۲) سیدمهدی شجاعی: در چند روزنامه و مجله مثل جمهوری اسلامی، رشد جوان و صحیفه همکاری داشته و «بدوک» از فیلم‌نامه‌ها و «ضیافت» از نمونه تجربه‌های داستانی او در زمینه ادبیات مذهبی هستند.

(۳) جلال آل‌احمد: اولین داستانش با عنوان «زیارت» در مجله روزگار نو چاپ شد و «دید و بازدید» و «سه‌تار» از دیگر مجموعه داستان‌های او هستند.

(۴) رخشنده اعتصامی: در قصیده به سبک ناصرخسرو به روانی و لطافت سعدی شعر می‌سراید و در قطعاتش به شیوه انوری و سنایی توجه دارد.

۱۴۹- هر دو اثر درج‌شده در چند کمانک متعلق به یک شخصیت ادبی است؟

«(جای پای خون، کشتی پهلوگرفته) / (در کوچه آفتاب، از این ستاره تا آن ستاره) / (بره گمشده راعی، دهکده پر ملال) / (آتش خاموش،

شهری چون بهشت) / (اگه بابا بمیره، مهاجر کوچک) / (دل‌ویزتر از سبز، خواب ارغوانی) / (راه آب‌نامه، تلخ و شیرین) / (مدار صفر درجه،

زمین سوخته) / (از این اوستا، زمستان) / (چشم‌هایش، ملاقات در شب آفتابی)»

(۱) ۵ (۲) ۶ (۳) ۷ (۴) ۸

۱۵۰- در کدام گزینه آرایه «ایهام» وجود دارد؟

(۱) چه در تحصیل بوی خوش، نفس چون عود می‌سوزی؟

(۲) ز خواب نوبهاران بوی گل برخاس ای غافل

(۳) در خزان خون نخورد بلبل دوراندیشی

(۴) آینه خورشید شود دیده بیدار

۱۵۱- در کدام بیت، آرایه «اغراق» برجسته است؟

(۱) جان‌ها در آتشند که جانان همی‌رود

(۲) در موسم بهار کند عاقبت رجوع

(۳) دردا که گوهری است گرنامه صحتش

(۴) این می‌کشد مرا که در این عضمه یار نیز

۱۵۲- در چند بیت، آرایه «ایهام تناسب» به کار رفته است؟

(الف) هر که شد مشتری مهر رخت

(ب) به خون چو لاله کشد صد هزار پرده گوش

(ج) به جان مضایقه با لعل دلستان مکنید

(د) تا نگردیده است پشتت خم به بالا کن سری

(ه) درد عاشق را دوایی بهتر از معشوق نیست

(و) نه گریه داد مرا بی رخ تو تسکینی

(۱) ۶ (۲) ۵ (۳) ۴ (۴) ۳

۱۵۳- در کدام بیت، آرایه «ایهام» و «اختیار ابدال» به کار رفته است؟

- ۱) چشم خون حواری تو چون تشنه به خون دل ماست
- ۲) چشمم چسب خویشستن برآرم
- ۳) دلم از مهر رخت سوخته وز دود دلم
- ۴) دریاب ساقیا به دو جامی دگر مرا

۱۵۴- وزن بیت «سردمهری فلک با چو تو خون گرمی آه / کرد کاری که مرا ساخت ز عالم دل سرد»، با کدام بیت یکسان است؟

- ۱) بیش از این صبر ندارم که تو هر دم بر قومی
- ۲) حال تو آه چه پرسیم چه خواهد بودن
- ۳) تا چو زنجیر است موج آب در پای چنار
- ۴) سخنی بگویی یا من که چنان اسیر عشقم

۱۵۵- در همه بیت‌ها اختیار وزنی «ابدال» به کار رفته است، به جز .....

- ۱) گرچه در خیل تو بسیار به از ما باشد
- ۲) خراب‌حالی ما لشکری نمی‌خواهد
- ۳) ای پیر و جوان دهر شاد از غم تو
- ۴) مگر خداوند عقل و دانش را

۱۵۶- کدام بیت بر وزن «مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن» سروده شده است؟

- ۱) از چرخ به هر گونه همی‌دار امید
- ۲) آن کو خبیری دارد در بی‌خبیری کوشد
- ۳) دهانش بی‌گمان هم‌چون دلم تنگ
- ۴) فرهاد چو از صورت شیرین نشکبید

۱۵۷- در کدام بیت، از اختیار زبانی «قلب» استفاده نشده است؟

- ۱) پیوسته از آن روی کنم همدمی‌اش
- ۲) لب باز مگیر یک زمان از لب جام
- ۳) باور نکنی خیال خود را بفرست
- ۴) دل‌ها همه در چاه زنخندان انداخت

۱۵۸- وزن کدام بیت، در مقابل آن درست آمده است؟

در چالش و در کوشش جز گرد بنفزاید:	۱) دو لشکر بیگانه تا هست در این خانه
از در دل اندرآ تا پیشگاه حان بتاز:	۲) خانه خویش آمدی خوش اندرآ شاد آمدی
که تا خیال درآید کسی تو را انباز:	۳) همه تویی و ورای همه دگر چه بود
خون مرا به چاه زنخندان یار بخش:	۴) راهم شراب لعل زد ای میر عاشقان

۱۵۹- در همه گزینه‌ها، اختیار وزنی «به کار بردن فاعلاتن به جای فاعلاتن» به کار رفته است، به جز .....

- ۱) باده با محتسب شهر نوشی زنه‌ار
- ۲) من بی‌مایه که باشم که خریدار تو باشم
- ۳) همه کس طالب یارند چه هشیار و چه مست
- ۴) ستم از غمزه می‌آموز که در مذهب عشق

۱۶۰- در بیت‌های زیر، چند بار از «اختیار وزنی» استفاده شده است؟

تا چه کردم که مرا این همه دشنام دهید؟	«با شما درد من خسته چو پیوسته دعاست
قدحی باده بدان سرو گل‌اندام دهید»	در چنین وقت که بیگانه کسی حاضر نیست
۴) نه	۱) شش
۳) هشت	۲) هفت

توجه: داوطلب گرامی، لطفاً از بین سوالات زوج درس ۱ (علوم و فنون ادبی (۱)، شماره ۱۶۱ تا ۱۷۰) و زوج درس ۲ (علوم و فنون ادبی (۲)، شماره ۱۷۱ تا ۱۸۰)، فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

زوج درس ۱

علوم و فنون ادبی (۱) (سوالات ۱۶۱ تا ۱۷۰)

۱۶۱ در کدام گزینه، به ترتیب، به «ویژگی‌های فکری» و «ویژگی‌های ادبی» شعر سده‌های پنجم و ششم اشاره شده است؟

- (الف) رواج بیشتر قالب‌های شعری به ویژه غزل و مثنوی
(ب) رواج حنی دینی
(پ) رواج داستان‌سرایی و منظومه‌های داستانی
(ت) رواج هجو در شعر
(ج) به کارگیری ردیف‌های فعلی و اسمی دشوار در شعر
(۱) ب، ث - الف، پ
(۲) الف، ث - پ، ت
(۳) ب، ت - ث، ج
(۴) ت، ث - پ، ج

۱۶۲ - کدام اثر، در بردارنده ویژگی‌های سبکی زیر نیست؟

«استفاده از آرایه‌های ادبی در نثر / حذف افعال به قرینه / استفاده از ترکیبات دشوار / کاربرد فراوان آیات، احادیث و اشعار در متن»

- (۱) چهارمقاله (۲) کلیله و دمنه (۳) مقامات حمیدی (۴) تاریخ بلعمی

۱۶۳ کدام رباعی از نظر مضمونی، به سبک شعر «سده‌های پنجم و ششم» نزدیک‌تر است؟

- (۱) آن بت که دلم به زلف چون شست گرفت
بس دل که کنون به فهر در پای آورد
(۲) آن روز که کار وصل را ساز آید
از شه چو صغیر ارجعی روح شنید
(۳) چندان که مرا دبیر من رنجاند
یک دم زدن از پای فرو نشیند
(۴) زلف تو به فتنه باز بیرون آمد
آرام دهش دو روز در زیر کلاه

۱۶۴ - در کدام بیت، قافیه دارای «حروف الحاقی» نیست؟

- (۱) هجران تو را چو گرم شد هنگامه
(۲) درد دل من دواش می‌دانی تو
(۳) از ساحت دل غبار کثرت رفتن
(۴) زاهد خوشدل که ترک دنیا کرده

۱۶۵ کدام بیت «ذوقافیتین» است؟

- (۱) دامن گل نبرد هر که ز خار اندیشد
(۲) ز حال بی‌خبرانت خبر نمی‌باشد
(۳) هر که او را قدمی هست ز سر نندیشد
(۴) با درد دردنوشان درمان چه کار دارد؟

۱۶۶ - قافیه کدام بیت معیوب است؟

- (۱) از بهشت آورد یزدان بندگان
(۲) گفت پیغمبر که حق فرموده است
(۳) یا محبت در درون شعله زند
(۴) هدیه‌های دوستان با هم‌دگر

- تا نمایدشان سقر پروردگان
من ننگ‌نجم هیچ در بالا و پست
زفت گردد وز اثر فارغ کند
نیست اندر دوستی آلا صور

۱۶۷- کدام بیت قافیه «درونی» ندارد؟

- (۱) گه جانب خوابش کشی، گه سوی اسبابش کنی
(۲) بر خواجه روی زمین بگشاد از گردون کمین
(۳) امشب غنیمت دارمت باشم غلام و چاکرت
(۴) ای عقل کل ذوقنون، تعلیم فرما یک فسون

۱۶۸- در چند بیت «آرایه ترصیع» وجود دارد؟

- (الف) عالم همه عابدند و معبود یکی است
(ب) چرا ننهم؟ نهم دل بر خیالت
(ج) کشیدم قلم بر سر نام خویش
(د) ای جمالت مطلع انوار فیض
(ه) هم عقل دوپیده در رکابت
(و) از بروم زبانه فرو بنهد
- (۱) ۵ (۲) ۴ (۳) ۳ (۴) ۲

۱۶۹- در کدام گزینه، آرایه‌های «جناس ناقص افزایشی، جناس ناقص اختلافی و اشتقاق» به کار رفته است؟

- (۱) خرسند شکاری که نشینی به کمینش
(۲) چنان که نصرت دین می‌کنی ز رایت و رای
(۳) بگویش این خیال از سر به در کن
(۴) نباشد عاشق و معشوق بی‌عشق
- قربان خدنگی که ره‌اشد ز کمانت
به هرچه روی نهی ناصر تو یزدان باد
به تارک ترک تاج و تخت زر کن
نیایی خالق و مخلوق بی‌عشق

۱۷۰- مفهوم ابیات کدام گزینه، به مفهوم بیت «از پی توست این همه امید و بیم / هم تو ببخشای و ببخش ای کریم» نزدیک‌تر است؟

- (۱) تا درد رسید چشم خون‌خوار تو را
یار ب که ز چشم زخم دوران هرگز
(۲) بازآ بازآ هر آن چه هستی بازآ
این درگه ما درگه نومیدی نیست
(۳) دشب که دلم ز تاب هجران می‌سوخت
می‌سوختم آن چنان که غیر از دل تو
(۴) گر بر در دیز می‌نشانی ما را
این‌ها همگی لازمه هستی ماست
- خواهم که کشد جان من آزار تو را
دردی نرسد نرگس بیمار تو را
گر کافر و گبیر و بت‌پرستی بازآ
صد بار اگر توبه شکستی بازآ
اشکم همه در دیده‌گریان می‌سوخت
بر من دل کافر و مسلمان می‌سوخت
گر در ره کعبه می‌دوانی ما را
خوش آن‌که ز خویش وارهایی ما را

زوج درس ۲

علوم و فنون ادبی (۲) (سوالات ۱۷۱ تا ۱۸۰)

۱۷۱- با توجه به شعر سبک هندی، قلمروی نسبت داده شده به ویژگی‌های نام برده در چند مورد نادرست است؟

- «کم شدن کاربرد لغات عربی و رواج لغات ترکی (زبانی) / بازسرایي مطالب فلسفی و عرفانی و غنایی گذشتگان به شیوه هندی (فکری) / طبیعی و تصادفی بودن بیان و بدیع (ادبی) / معنی‌گرا بودن شعر (فکری) / مسلط بودن قالب غزل (ادبی) / افزایش ابیات قالب غزل (ادبی) / خلاصه شدن شعر در تک بیت (ادبی) / راه یافتن زبان کوچه و بازار به شعر (زبانی)»

- (۱) چهار (۲) سه (۳) دو (۴) یک

۱۷۲- در همه گزینیه‌ها، واژه‌ای به کار رفته است که بیش از «دوره هندی» در شعر رایج نبود، به جز .....

(۱) از لب خاموش طوفان حنون را ساحلم	این حباب بی‌نفس پل بست حیحون مرا
(۲) خاک شو آب بقا آلبس چندین تری است	این تیمم زان وضوهایت منزه می‌کند
(۳) می‌شود از تنگ چشمان دستگاه عیش تنگ	وقت زخمی خوش که چشم بخیه از سوزن نداشت
(۴) به هر چه گوش نهی قصه پریشانی‌ست	تینده است بر آفاق شیر قالی من

۱۷۳- نام نویسنده چند اثر، در برابر آن نادرست آمده است؟

«کشف‌الاسرار (میبدی) / فیه‌ما‌فیه (مولوی) / عالم آرای عباسی (اسکندریبیگ ترکمان) / حبیب‌السیر (خواندمیر) / مجالس المؤمنین (قاضی نورالله شوشتری) / عین‌الحیات (علی بن حسین واعظ کاشفی) / احسن‌التواریخ (حسن بیگ روملو) / جامع عباسی (شیخ طوسی) / تذکره شاه طهماسب (شاه طهماسب صفوی) / محبوب‌القلوب (میرزا برخوردار فراهی)»

(۱) چهار	(۲) سه	(۳) دو	(۴) یک

۱۷۴- کدام گزینه با بیت «تیزی تیغش ببرد گرمی آتش بین / تیغ چه جنس از عرض نفس چه جوهر شکست» هم‌وزن است؟

(۱) باز چه شد تو را دلا باز چه مکر اندری	یک نفسی چو بازی و یک نفسی کسوتی
(۲) عرصه دل بی‌کران گم شده در وی جهان	ای دل دریا صفت سینه بیابان کیست
(۳) تیغ به دست آمدی و مست شرابی	تشنه خون کدام خانه خرابی
(۴) ای تن و جان بنده او بند شکرخنده او	عقل و خرد خبره او دل شکرآکده او

۱۷۵- وزن چند بیت «دوری» است؟

(الف) چون می‌روی بی من مرو ای جان جان، بی تن مرو	وز چشم من بیرون مشو ای شعله تابان من
(ب) چو به دامنش غباری ز جهان نمی‌پسندم	چه پسندد از حسودم سخنان ناپسندش؟
(ج) حال سرگردانی جمعی پریشان موبه‌مو	از شکنج سنبل پرچین چین بر چین بی‌رس
(د) کنون که غنچه بخندید و باد صبح برآمد	بگیر داد صبوحی ز باده طرب‌انگیز
(ه) صد ره اگر دست مرگ چاک زند دامنم	بار دگر برزنم سر ز گریبان عشق
(و) من جسم و جان ندانم من این و آن ندانم	من در جهان ندانم جز چشم پرخمارش

(۱) دو	(۲) سه	(۳) چهار	(۴) پنج

۱۷۶- وزن کدام بیت را می‌توان به دو شکل رکن‌بندی کرد؟

(۱) به کرشمه عنایت نگهی به سوی ماکن	که دعای دردمندان ز سر نیاز باشد
(۲) اگر دشنام فرمایی وگر نفرین، دعا گویم	جواب تلخ می‌زیبد لب لعل شکرخا را
(۳) یارب دلی که در وی پروای خود ننگجد	دست محبت آن‌جا خرگاه عشق چون زد؟
(۴) یایه خورشید نیست پیش تو افروختن	یا قد و بالای سرو پیش تو افراختن

۱۷۷- مفهوم «تعابیر کنایی» در چند بیت، روبه‌روی آن نادرست نوشته شده است؟

(الف) ای تن گرفته پای دل وی دل گرفته دامن	دامن ز دل اندر مکش تا تن رسد بر بام دل: متوسل شدن
(ب) تیر جفایت گشاد راه سرشکم	تیغ فراقست دریند پرده رازم: آشکار کردن
(ج) میزبانی نکند چرخ سیه کاسه	منشین بیهوده بر سفره الوانش: بخیل
(د) آنان که خاک را به نظر کیمیا کنند	آیا بود که گوشه چشمی به ما کنند: بی توجهی کردن
(ه) زین‌سان که زبان دراز کرده است امشب	می‌بینم سر به باد بر خواهد داد: خود را نابود کردن
(و) دوستان در هوای صحبت یار	زر فشانند و ما سر افشانیم: به وصال رسیدن
(ز) بازم بخوان به لطف و به نازم ز در مران	هرچند گل نیاز ندارد به عندلیب: طرد کردن

(۱) دو	(۲) سه	(۳) چهار	(۴) پنج

۱۷۸- تعداد «استعارة مصرحة» در کدام بیت کم تر است؟

- (۱) چون سرو و به سرو بر مه و زهره
(۲) در دو زنجیر و دو گلنار تو بیم است و امید
(۳) آن نرگس مخمور تو گلگون چون است
(۴) ای تو را تعبیه در تنگ شکر مروارید

۱۷۹- همه گزینیه‌ها با بیت زیر «قرابت مفهومی» دارند، به جز.....

- «ای دفتر حسن تو را فهرست خط و خال‌ها
(۱) با همه کثرت شماری غیر وحدت باطل است
(۲) به این کثرت نمایی غافل از وحدت مشو «بیدل»
(۳) آشنای وحدت از تشویش کثرت ایمن است
(۴) مقیم وحدتم هر چند در کثرت وطن دارم

۱۸۰- کدام رباعی با بیت «دامن‌کشان که می‌رود امروز بر زمین / فردا غبار کالبدش بر هوا رود»، تناسب معنایی ندارد؟

- (۱) این کهنه رباط را که عالم نام است
بزمی ست که وامانده صد جمشید است
(۲) بیش از من و تو لیل و نهاری بوده است
هرجا که قدم نهی تو بر روی زمین
(۳) ای دیده نظر کن اگر بینایی ست
در گوشه خلوت و قناعت بنشین
(۴) ای دل چو زمانه می‌کند غمناک
بر سبزه نشین و خوش بزی روزی چند

سایت کنکور

زبان عربی (اختصاصی)

■ عین الأنسب في الجواب للترجمة من أو إلى العربية (۱۸۵-۱۸۱):

۱۸۱- ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَلَمْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ أُولَئِكَ سَوْفَ يُؤْتِيهِمْ أَجْرَهُمْ﴾

- (۱) و کسانی که خداوند و پیام‌آورانش ایمان آورده و میان احدی از آنها تفاوت نگذاشتند، آنان پادشاهانشان را دریافت خواهند کرد!
(۲) و کسانی که به الله و فرستادگانش ایمان آوردند و میان احدی از آنان تفاوت نگذاشتند، به ایشان اجرهایشان را خواهد داد!
(۳) و کسانی که به خدا و فرستادگانش ایمان آورده و بین احدی از ایشان فرق نگذاشته‌اند، به ایشان پادشاهانشان را خواهد داد!
(۴) و آنان که به خداوند و نیز به پیامبرانش ایمان آورده‌اند و میان آنان فرق نگذاشته‌اند، آنان، پادشاهانشان را خواهند گرفت!

۱۸۲- «إِذَا فَرَّقَ الْوَالِدَانِ بَيْنَ أَوْلَادِهِمَا غَرَسَا بَدْرَ الْخِلَافِ وَالْعَدْوَانِ فِي قُلُوبِهِمَا»:

- (۱) اگر والدین میان فرزندان تفاوت قائل شوند، بذر اختلاف و دشمنی در دل‌هایشان کاشته می‌شود!
(۲) هرگاه پدر و مادر میان فرزندان تبعیض قائل شوند، بذر اختلاف و دشمنی را در دل‌هایشان می‌کارند!
(۳) اگر والدین میان فرزندان خود تبعیض قائل شوند، بذر اختلافات و دشمنی‌ها را در دل‌های ایشان می‌کارند!
(۴) هرگاه پدر و مادر میان فرزندان خویش تفاوت قائل شوند، بذر اختلاف و دشمنی در دل‌هایشان کاشته می‌شود!

۱۸۳- «عالم ضاع بین جهال یثیر الشففة و الرحمة إثاره!»:

- ۱) چنانچه دانایی میان یک جماعت نادان رها شود، ترخم و دلسوزی را بسیار برمی‌انگیزاند!
- ۲) آن دانشمندی که میان انسان‌های نادان گم شده است، ترخم و مهربانی را برمی‌انگیزاند!
- ۳) دانایی که میان نادان‌هایی تباہ شده است، به راستی ترخم و مهربانی را برمی‌انگیزاند!
- ۴) دانشمندی بین نادان‌ها گم شد که واقعاً دلسوزی و مهربانی را برمی‌انگیخت!

۱۸۴- عین الخطأ:

- ۱) أمر الحاكم أن يُعطى للفلاح ألفي دينار! حاكم دستور داد که به کشاورز دو هزار دینار داده شود!
- ۲) زح نحو والدك و قتل بده نادماً معتذراً! به سوی پدرت برو و با پشیمانی و عذرخواهانه دستش را ببوس!
- ۳) يُعتق العقل و العلم الإنسان من قيود الجهل و الخرافات! عقل و علم انسان را از زنجیرهای نادانی و خرافات آزاد می‌سازند!
- ۴) كان أحد الطلاب يهمس فانزعج المعلم انزعاجاً! یک دانش‌آموزی آهسته صحبت می‌کرد، پس معلم را سخت آزرده کرد!

۱۸۵- «این درخت فقط پس از ده سال میوه خواهد داد!»؛ عین الصحیح:

- ۱) هذه الشجرة ستثمر بعد عشر سنوات!
- ۲) هذه الشجرة لن تثمر بعد عشر سنوات!
- ۳) لن تثمر هذه الشجرة إلا بعد عشر سنوات!
- ۴) هذه شجرة لن تثمر إلا بعد عشر سنوات!

■ عین الصحیح في الجواب عن الأسئلة التالية (۱۹۰ - ۱۸۶):

۱۸۶- «و لا يحزنك قولهم إن العزة لله جميعاً»؛ عین الصحیح في الإعراب و التحليل الصرفي:

- ۱) يحزن: فعل مضارع - للمخاطب - مجرّد ثلاثي - متعدّد / فعل و الجملة فعلية
- ۲) قول: اسم - مفرد مذکر (جمعه: أقوال) - معرب / مضاف و المضاف إليه «هم»
- ۳) العزة: اسم - مفرد مؤنث - معرّف بأل - معرب / اسم «إن» المشبهة بالفعل و منصوب
- ۴) جميعاً: اسم - جمع تكسير (مفردة: جمع) - نكرة - معرب / حال

۱۸۷- عین الخطأ عن «الحزام»:

- ۱) يُعطى للذين يفومون برياضة التكواندوا
- ۲) هناك ألوان مختلفة منه كالأسود و الأبيض!
- ۳) يُستخدم للأمان في السيارة أثناء السير!
- ۴) ما يُربط حول وسط الإنسان و مفرده «أحزم»!

۱۸۸- عین حرف اللام يختلف عن البقية في المعنى:

- ۱) من أراد أن يصدقه الناس فليصدق!
- ۲) يُرسل فريق إلى هناك ليتعرف على الظاهرة!
- ۳) لتكون سعداء علينا أن نتمنى السعادة لجميع الناس!
- ۴) الطلاب يذهبون إلى المدرسة ليكتسبوا المعارف و العلوم!

۱۸۹- عین المفعول المطلق للنوع:

- ۱) إن المؤمن ليصبر أمام المشاكل صبراً جميلاً!
- ۲) إن النفايات الصناعية تهدد البيئة تهديداً!
- ۳) كن صادقاً مع نفسك تخلص من العيوب تخلصاً!
- ۴) أخبرنا خبيراً الزراعة عما حدث في الحقل!

۱۹۰- عین ما فيه أسلوب الحصر:

- ۱) لم أكمل المقالة إلا ثلثها!
- ۲) ما هذه الحياة الدنيا إلا لعب و لهوا!
- ۳) تُشارك في المباراة إلا ثلاثة أصدقاء!
- ۴) لن يفلح في الدنيا أحد إلا الصادقون!

۱۹۱- ژاپن در جنگ جهانی اول و در جنگ جهانی دوم به ترتیب با ..... و ..... هم‌پیمان شد.

- ۱) اتفاق مثلث - کشورهای محور
- ۲) اتحاد مثلث - کشورهای محور
- ۳) اتفاق مثلث - کشورهای متفق
- ۴) اتحاد مثلث - کشورهای متفق

۱۹۲- جنگ جهانی دوم با کدام واقعه آغاز شد؟

- (۱) حمله فرانسه به مراکش (۲) حمله انگلستان به هند (۳) حمله آلمان به لهستان (۴) حمله ژاپن به چین
- ۱۹۳- در ۳۰ تیر ۱۳۳۱، مردم در مخالفت با نخست‌وزیری چه کسی به خیابان‌ها ریختند؟
- (۱) وثوق‌الدوله (۲) رزم‌آرا (۳) زاهدی (۴) قوام
- ۱۹۴- در فاصله سال‌های ۱۳۲۰ تا ۱۳۳۲، شاه فقط بر کدام نهاد حکومتی تسلط داشت؟
- (۱) هیئت دولت (۲) ارتش (۳) مجلس شورای ملی (۴) وزارت خارجه
- ۱۹۵- نمایندگان دوره چهاردهم مجلس شورای ملی، در راستای سیاست «موازنه منفی» دکتر مصدق، کدام طرح را به تصویب رساندند؟

- (۱) امتیازنامه داری و قرارداد ۱۹۳۳م را لغو و صنعت نفت ایران را ملی اعلام کردند.
- (۲) دولت را از مذاکره و انعقاد قرارداد با کشورهای خارجی در خصوص نفت ایران بدون تأیید و تصویب مجلس منع کردند.
- (۳) در مقابل اعطای نفت جنوب به انگلستان، طی موافقت‌نامه‌ای امتیاز نفت شمال را به شوروی واگذار کردند.
- (۴) دولت را مکلف ساختند که برای گرفتن تمامی حقوق ملی در موضوع نفت جنوب، مذاکره کند و اقدامات لازم را انجام دهد.

۱۹۶- کدام گزینه، از تحولات سیاسی کشور ژاپن در فاصله دو جنگ جهانی است؟

- (۱) اشغال این کشور به دست ارتش آمریکا (۲) خارج شدن قدرت سیاسی از اختیار امپراتور
- (۳) انجام اصلاحات اساسی مشهور به انقلاب میجی (۴) لشکرکشی به کشورهای همسایه از جمله چین

۱۹۷- با کدام واقعه در طول جنگ جهانی دوم، معادله جهانی به زیان ایران برهم خورد؟

- (۱) پیشروی ارتش ژاپن در آسیا و نزدیک شدن آن به خاک ایران (۲) هجوم ارتش نازی به خاک شوروی
- (۳) دستیابی ارتش هیتلر به منابع نفتی باکو (۴) ورود آمریکا به جنگ جهانی دوم

۱۹۸- با کدام واقعه در ۲۹ اسفند ۱۳۲۹ ش، جنبش ضداستعماری ملت ایران در گام نخست به پیروزی رسید؟

- (۱) انتخاب دکتر محمد مصدق به نخست‌وزیری
- (۲) تصویب لایحه ملی شدن صنعت نفت در مجلس شورای ملی
- (۳) صدور رأی در دیوان بین‌المللی لاهه به سود کشور ما و علیه دولت انگلستان
- (۴) تصویب لایحه ملی شدن صنعت نفت در مجلس سنا

۱۹۹- در دوران سلطنت کدام پادشاه قاجار، امتیاز کشف و استخراج نفت و گاز در سرتاسر ایران به مدت ۶۰ سال به یک سرمایه‌دار انگلیسی به نام

ویلیام ناکس داریسی واگذار شد؟

- (۱) ناصرالدین شاه (۲) محمد شاه (۳) مظفرالدین شاه (۴) احمد شاه

۲۰۰- آبرون سایید، فرمانده نظامی نیروهای انگلیسی در ایران، در کدام شهر برای انجام هماهنگی‌های مربوط به کودتای سوم اسفند ۱۲۹۹، به دیدار

رضاخان رفت؟

- (۱) رشت (۲) تهران (۳) اصفهان (۴) قزوین

توجه: داوطلب گرامی، لطفاً از بین سوالات زوج درس ۱ (تاریخ ۱)، شماره ۲۰۱ تا ۲۱۰ و زوج درس ۲ (تاریخ ۲) شماره ۲۱۱ تا ۲۲۰، فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

زوج درس ۱

تاریخ (۱) (سوالات ۲۰۱ تا ۲۱۰)

۲۰۱- براساس گزارش یکی از مورخان چینی، شاهزاده‌ای از خاندان اشکانی برای نخستین بار کتاب‌های ..... را به زبان ..... ترجمه کرد.

- (۱) بودایی - پارسی (۲) مانوی - پارسی (۳) بودایی - چینی (۴) مانوی - چینی

۲۰۲- کدام گزینه درباره نقش برجسته‌های دوره اشکانی صحیح است؟

- (۱) در عصر اشکانی، این هنر در بناهای کوه خواجه، به نهایت ظرافت رسید.
- (۲) از نظر فنی و هنری در سطح نقش برجسته‌های هخامنشی و ساسانی نیستند.
- (۳) نقش برجسته‌های اشکانی در آغاز، به تقلید از نقش‌های یونانی طراحی می‌شد.
- (۴) از این دوران، نقش برجسته‌های فراوان و در مقیاس بزرگ باقی مانده است که اکثر آن‌ها در فارس قرار دارند.

۲۰۳- در زمان سلطنت انوشیروان، به کدام دلیل، تعدادی از فیلسوفان یونانی به ایران پناهنده شدند؟

- (۱) افزایش مبادلات فرهنگی میان ایران و روم
(۲) تنگ‌نظری امپراتور روم
(۳) جنگ میان دولت - شهرهای یونانی
(۴) یورش مقدونیان به یونان

۲۰۴- «قالی بهارستان» و «قالی پازیریک» به ترتیب از آثار کدام سلسله‌های ایران باستان می‌باشند؟

- (۱) ساسانیان - هخامنشیان
(۲) هخامنشیان - اشکانیان
(۳) سلوکیان - اشکانیان
(۴) ساسانیان - سلوکیان

۲۰۵- «واستریوشان سالار» که یکی از مقامات عالی درباری در ایران باستان بود، کدام یک از مسئولیت‌های زیر را بر عهده داشت؟

- (۱) ریاست کارگاه‌های حکومتی تولید پارچه ابریشمی در دوره ساسانیان
(۲) فرماندهی نیروی ده هزار نفری «سپاه جاویدان» در دوره هخامنشیان
(۳) حفاظت از راه شاهی در زمان حکومت هخامنشیان
(۴) گردآوری مالیات‌های بخش کشاورزی در دوره ساسانیان

۲۰۶- پژوهشگران با مقایسه نقش برجسته‌های دوره هخامنشی با دوران پیش از آن، به چه نتیجه‌ای دست یافته‌اند؟

- (۱) اهوره مزدا به شکل نمادین حلقه‌های بال‌دار در حال پرواز بر بالای سر پادشاه، نمایان است.
(۲) سنگ تراشان هنرمند هخامنشی، از نقش برجسته‌های آتوری، الهام و الگو گرفته‌اند.
(۳) نقش برجسته‌های این دوره، شکوه شاهانه و تجملات درباری را به نمایش می‌گذاشت.
(۴) طبیعت‌گرایی و استفاده و تقلید از عناصر موجود در طبیعت، در آثار این دوره فراوان است.

۲۰۷- کدام مورد درباره زبان فارسی باستان درست است؟

- (۱) از جمله زبان‌هایی است که تقریباً از زمان سقوط هخامنشیان تا فروپاشی حکومت ساسانیان در مناطق مختلف ایران متداول بودند.
(۲) در نواحی جنوب و جنوب غربی ایران رایج بود و زبان رسمی و درباری حکومت ساسانی شمرده می‌شد.
(۳) در زمان هخامنشیان، قصه‌های متعددی به این زبان وجود داشته و مردم، آن‌ها را از حفظ می‌خوانده‌اند.
(۴) منظومه‌های داستانی «درخت آسوریک» و «یادگار زریران» ابتدا به این زبان سروده شده‌اند.

۲۰۸- کدام گزینه درباره کتاب «دینکرد» درست است؟

- (۱) مهم‌ترین منبع برای حقوق و دادرسی دوره ساسانی است.
(۲) دانشنامه‌ای مشتمل بر عقاید زرتشتی است.
(۳) ترجمه و شرح و تفسیر اوستا به زبان پهلوی است.
(۴) براساس تعالیم زرتشت به زبان اوستایی تألیف شده است.

۲۰۹- کدام مورد، تفاوت عقاید اقوام آریایی نخستین را با مردمان ایلام، بین‌النهرین و یونان نشان می‌دهد؟

- (۱) در میان آریایی‌ها، رسم قربانی کردن معمول بود اما در میان اقوام دیگر، این رسم وجود نداشت.
(۲) نفوذ و قدرت خدایان یونانی و بین‌النهرینی، برخلاف خدایان آریایی تمام گیتی را دربر می‌گرفت.
(۳) آریایی‌ها برخلاف مردم بین‌النهرین، یونان و ... برای خدایان خویش معابد باشکوه نمی‌ساختند.
(۴) آریایی‌ها به خدای واحد و مردمان ایلام، بین‌النهرین و یونان، به خدایان متعدد اعتقاد داشتند.

۲۱۰- حکومت ساسانی با در اختیار گرفتن واردات ابریشم خام از چین و کوچاندن بافندگان ماهر از قلمرو روم در شام به ایران، کارگاه‌های بافندگی

متعددی را در کدام شهرهای ایران بنا کرد؟

- (۱) سیراف - شوش - تیسفون
(۲) شوش - جندی شاپور - تیسفون
(۳) سیراف - شوش - شوشتر
(۴) شوش - جندی شاپور - شوشتر

۲۱۱- خاندان مدیچی که حامی جدی فرهنگ، ادب و هنر بود، در اواخر قرون وسطا بر کدام شهر ایتالیا حکومت می‌کرد؟

- (۱) جنوا (۲) ونیز (۳) بالرمو (۴) فلورانس

۲۱۲- چرا پس از تأسیس حکومت صفوی، عده‌ای از علمای شیعه از سرزمین‌های مختلف به ایران مهاجرت کردند؟

- ۱) رسمی شدن مذهب شیعه در ایران و استقبال علمای دیگر کشورها از این اتفاق
- ۲) وضعیت دشوار علمای شیعه به دلیل قتل عام شیعیان در قلمرو حکومت عثمانی
- ۳) به دعوت شاهان صفوی و به دلیل کم بودن تعداد عالمان و مراکز علمی شیعی در ایران
- ۴) با هدف ترویج معارف شیعه و آموزش ادبیات، حکمت و فلسفه به ایرانیان

۲۱۳- هم‌زمان با روی کار آمدن حکومت صفوی در ایران .....

- ۱) امپراتوری عثمانی در مرزهای غربی ایران شکل گرفت.
- ۲) حکومت جانشینان تیمور گورکانی در هندوستان به اوج قدرت رسید.
- ۳) گروهی از نوادگان چنگیز در خراسان به تاخت و تاز و قتل و غارت مشغول بودند.
- ۴) اروپاییان به تازگی مسیرهای دریایی ایران، هند و کشورهای شرق آسیا را کشف کرده بودند.

۲۱۴- کدام مورد، از علل و عوامل بروز جنگ‌های صلیبی محسوب نمی‌شود؟

- ۱) مشکلات اقتصادی و اجتماعی سرزمین‌های اروپایی
- ۲) پیدایش پادشاهی‌های قدرتمند در انگلستان و فرانسه
- ۳) پیروزی سلجوقیان بر امپراتوری بیزانس در جنگ ملازگرد
- ۴) موفقیت‌های نظامی مسیحیان در اندلس

۲۱۵- بر اساس نظریه آموزشی جدیدی که دانشمندان عصر رنسانس ارائه کردند، هدف آموزش و پرورش چه بود و کدام دانشمندان، از طرفداران

روش شناخت تجربی در مطالعات علمی بود؟

- ۱) تربیت دانشمندان برجسته - فرانسیس بیکن
- ۲) تربیت شهروندانی که نقش سودمندی در جامعه ایفا کنند - دکارت
- ۳) تربیت دانشمندان برجسته - دکارت
- ۴) تربیت شهروندانی که نقش سودمندی در جامعه ایفا کنند - فرانسیس بیکن

۲۱۶- دلیل تقسیم امپراتوری روم به دو بخش شرقی و غربی چه بود؟

- ۱) تفاوت ثروت و قدرت دو بخش
- ۲) اختلافات مذهبی
- ۳) مشکلات اداری و اقتصادی
- ۴) حملات پیایی مسلمانان

۲۱۷- کدام گزینه، از ویژگی‌های کشاورزی اروپا در قرون وسطا بود؟

- ۱) پیشرفت پیوسته و کاملاً محسوس کشاورزی در طول قرون وسطا
- ۲) بهره‌گیری وسیع از اسب در امور زراعی و استفاده درست از کود حیوانی
- ۳) زیر کشت رفتن حدود یک سوم تا نیمی از زمین در هر سال به منظور بازیابی قوت زمین
- ۴) کاهش میزان قحطی و گرسنگی به دلیل پیشرفت کشاورزی و بهتر شدن وضعیت جاده‌ها

۲۱۸- نظریات فلسفی چه کسی تا قرن‌ها به عنوان فلسفه رسمی کلیسای کاتولیک به شمار می‌رفت؟

- ۱) ابوعلی سینا
- ۲) افلاطون
- ۳) ابن‌رشد
- ۴) توماس آکویناس

۲۱۹- در دوره صفوی، بافندگان کاشان و کرمان به ترتیب در بافت کدام نوع پارچه مهارت داشتند؟

- ۱) زری‌بافت - مخمل
- ۲) بافت فلزی - شال ترمه
- ۳) قلمکار - زری‌بافت
- ۴) شال ترمه - ابریشم

۲۲۰- «چوپان بیگی» در عهد صفوی به کدام معنا بود و سکه‌های مسی دوره صفوی چه نام داشتند؟

- ۱) مسئول جمع‌آوری مالیات دامداران - محمودی
- ۲) مسئول جمع‌آوری مالیات دامداران - غازیکه
- ۳) مالیاتی که دامداران می‌پرداختند - محمودی
- ۴) مالیاتی که دامداران می‌پرداختند - غازیکه

DriQ.com

جغرافیا

۲۲۱- تقاضای کیفی در حمل و نقل به چه معناست؟

- (۱) افزایش وسایل حمل و نقل جاده‌ای و بنادر
(۲) افزایش مسیرها
(۳) بهبود سرعت و رفاه و ایمنی بیشتر
(۴) افزایش فرودگاه‌ها و کاهش زمان

۲۲۲- کدام یک از گزینه‌های زیر به ترتیب به وسایل حمل و نقل درون‌شهری ریلی زمینی و هوایی اشاره دارد؟

- (۱) مونوریل - مترو (۲) تراموا - مونوریل (۳) مترو - قطار (۴) مونوریل - تراموا

۲۲۳- طول مسیر مستقیم بین دو مکان خرمشهر و شادگان ۸ کیلومتر و طول مسیر قابل احداث در این مسیر ۱۶ کیلومتر می‌باشد. شاخص انحراف معیار چقدر است؟

- (۱) ۴۰۰ (۲) ۸۰۰ (۳) ۲۰۰ (۴) ۶۰۰

۲۲۴- اگر در توکیو ساعت ۱۷ باشد و شهر A در ۷۵ درجه غربی و شهر B در ۹۷/۵ درجه شرقی نسبت به توکیو واقع شده باشند، به ترتیب در دو شهر A و B ساعت چند است؟

- (۱) ۱۱ - ۲۳:۳۰ (۲) ۱۰:۳۰ - ۲۲:۳۰ (۳) ۱۲ - ۲۲:۳۰ (۴) ۱۲ - ۲۳:۳۰

۲۲۵- فرهنگ دوچرخه‌سواری در کدام شهرهای ایران بسیار رایج است؟

- (۱) کاشان - بناب - میاندوآب
(۲) فارس - یزد - سیستان
(۳) اصفهان - تبریز - اردبیل
(۴) بوشهر - بیرجند - طبس

۲۲۶- کدام گزینه مربوط به «ریشتر» است؟

- (۱) مقیاس اندازه‌گیری مقدار انرژی‌ای که زمین‌لرزه آزاد می‌کند.
(۲) مقیاس جابه‌جایی زمین در امتداد گسل‌های فعال است.
(۳) مقیاس اندازه‌گیری میزان تخریب ناشی از یک زمین‌لرزه است.
(۴) نوعی زمین‌لرزه که خطرناک نیست و اصلاً احساس نمی‌شود.

۲۲۷- ..... ، در درک عمل زمین‌لرزه اهمیت زیادی دارد.

- (۱) نشان دادن نقطه‌ای در عمق زمین
(۲) شناخت موقعیت گسل‌ها
(۳) سطح زمین روی کانون زلزله
(۴) انرژی انباشته‌شده عامل تشکیل گسل

۲۲۸- در کدام گزینه علت اصلی لرزه‌خیزی ایران به درستی بیان شده است؟

- (۱) همگرایی صفحه عربستان، هندوستان و اقیانوس آرام
(۲) واگرایی صفحه عربستان، هندوستان و اقیانوس آرام
(۳) همگرایی صفحات عربستان و اقیانوس هند - اوراسیا
(۴) واگرایی صفحات عربستان و اقیانوس هند - اوراسیا

۲۲۹- کدام کمر بند محل برخورد پوسته قاره آفریقا و هند به پوسته قاره آسیا - اروپا و کدام کمر بند محل برخورد پوسته کف اقیانوس آرام به قاره

آسیا - اروپا، آمریکای جنوبی، استرالیا و آمریکای شمالی است؟ (به ترتیب)

- (۱) کمر بند اقیانوس اطلس - کمر بند اطراف اقیانوس آرام
(۲) کمر بند کوهستانی آلپ، هیمالیا - کمر بند اطراف اقیانوس آرام
(۳) کمر بند میانی اقیانوس اطلس - کمر بند کوهستانی آلپ، هیمالیا
(۴) کمر بند کوهستانی آلپ، هیمالیا - کمر بند اطراف شمال و جنوب اقیانوس اطلس

۲۳۰- اگر در دسترسی یک راه، میزان انحراف آن کم‌تر باشد، کدام نتیجه درباره این راه درست است؟

- (۱) راه دارای پیچ و خم‌های زیادتر می‌باشد.
(۲) احداث راه آسان‌تر و کم هزینه‌تر است.
(۳) مسیر دارای گره‌ها، تونل‌ها و پل‌های فراوان‌تر می‌باشد.
(۴) احداث راه پر هزینه‌تر و سخت‌تر است.

توجه: داوطلب گرامی، لطفاً از بین سؤالات زوج درس ۱ (جغرافیای ایران، شماره ۲۳۱ تا ۲۴۰) و زوج درس ۲ (جغرافیا ۲)، شماره ۲۴۱ تا ۲۵۰، فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

زوج درس ۱

جغرافیای ایران (سؤالات ۲۳۱ تا ۲۴۰)

۲۳۱ کدام عبارت‌ها در مورد گردشگری ایران درست هستند؟

(الف) گردشگری در ردیف شغل‌های پردرآمد و ناپاک است.

(ب) ژئوتوریسم مربوط به گردشگری زمینی، هوایی و دریایی است.

(ج) در ایران بیش از یک میلیون اثر باستانی و تاریخی موجود است.

(د) ایران از نظر جاذبه‌های طبیعی در رتبه پنجم و از نظر جاذبه‌های تاریخی و فرهنگی در رتبه دهم جهانی قرار دارد.

(۱) الف - ج (۲) ج - د (۳) ب - د (۴) ب - ج

۲۳۲- رگ حیاتی جامعه ..... است، از مهم‌ترین نظام‌های اجتماعی هر جامعه ..... است و محرک اصلی رشد و موفقیت جامعه و نوآوری کشورها ..... می‌باشد.

(۲) صنعت - بهداشت - خدمات

(۱) راه‌ها - آموزش و پرورش - صنعت

(۴) کشاورزی - تجارت و بازرگانی - آموزش و پرورش

(۳) حمل و نقل - بانکداری - کشاورزی

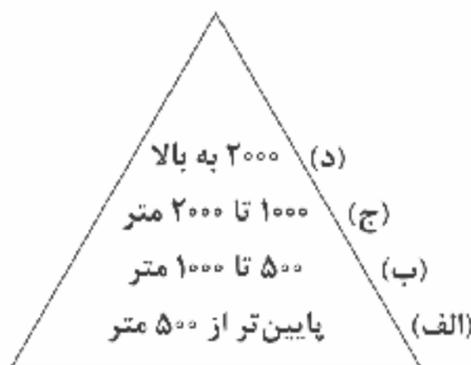
۲۳۳- با توجه به شکل زیر، بیشترین درصد پراکندگی شهرهای ایران در چه ارتفاعی است؟

(۱) الف

(۲) ب

(۳) ج

(۴) د

۲۳۴ در کشور ما، از حدود سال ..... بیش از ۵۰٪ از جمعیت کشور در شهرها زندگی می‌کنند.

(۴) ۱۳۸۰

(۳) ۱۳۷۰

(۲) ۱۳۶۰

(۱) ۱۳۵۰

۲۳۵- کدام شهرهای قدیمی در ایران به ترتیب نقش «نظامی» و «ارتباطی» داشتند؟

(۴) نیشابور - تهران

(۳) تبریز - اصفهان

(۲) پیرانشهر - بیشاپور

(۱) اصفهان - اصفهان

۲۳۶- کدام استان‌های ایران دارای بیشترین شاغلان بخش معدن هستند؟

(۲) سیستان و بلوچستان - خوزستان

(۱) اصفهان - فارس

(۴) خراسان جنوبی - فارس

(۳) یزد - کرمان

۲۳۷- جمعیت عشایری کم‌تر از ..... از جمعیت کشور ایران است، آنان ..... واحد دامی و ..... از تولید پروتئین مربوط به دام کشور را به خود اختصاص داده‌اند.

(۴) ۲۰٪ - ۲۵٪ - ۲٪

(۳) ۲۵٪ - ۲۰٪ - ۴٪

(۲) ۲۵٪ - ۲۰٪ - ۲۰٪

(۱) ۲۰٪ - ۲۰٪ - ۴٪

۲۳۸- کدام گزینه از عوامل ایجاد تنوع فراوان در تولیدات باغی کشور است؟

(۱) استفاده فراوان از کشت گلخانه‌ای

(۲) استفاده از روش نوین آبیاری متناسب با محیط

(۳) اختلاف شدید درجه حرارت روزانه و سالانه در نواحی مختلف

(۴) گستردگی در عرض جغرافیایی ۱۵ تا ۳۰ درجه شمالی

۲۳۹- کدام عامل سبب تغییر شکل تدریجی سکونتگاه‌ها شده است؟

(۱) افزایش جمعیت

(۲) نارسایی‌های اجتماعی

(۴) جنگ و بیماری

(۳) شهرگرایی

۲۴۰- کدام یک از شهرهای زیر به ترتیب «شطرنجی» و «خطی» هستند؟

(۱) بندرعباس - بوشهر

(۲) همدان - خراسان جنوبی

(۳) شیراز - سلماس

(۴) سلماس - بوشهر

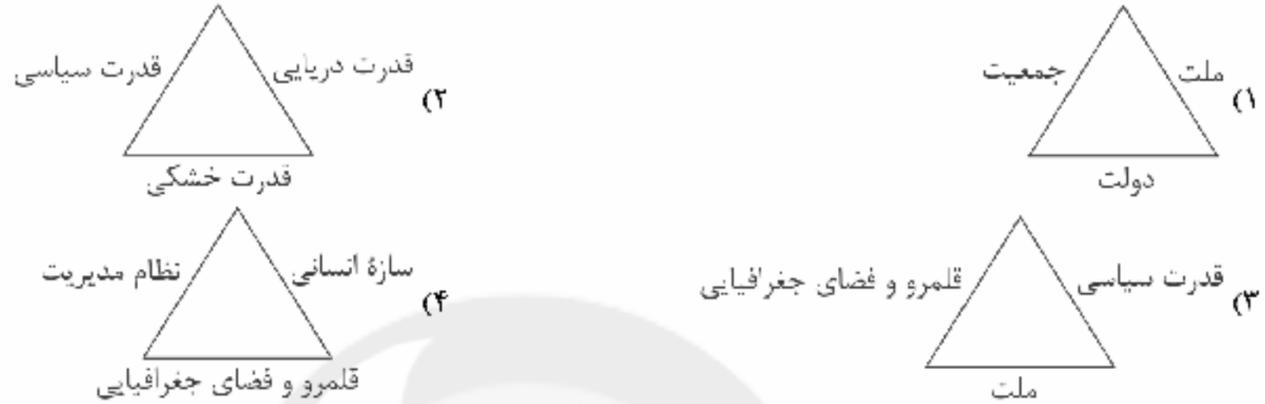
۲۴۱- «عراق» و «کلاردشت» به ترتیب مربوط به کدام ناحیه سیاسی هستند؟

- (۱) ملی - فروملی (۲) فراملی - ویژه (۳) ویژه - ملی (۴) فروملی - فراملی

۲۴۲ اعتقاد دولت‌های اروپایی در ارتباط با تسلط بر منطقه کریمه چیست؟

- (۱) فرمانروایی بر دریای مدیترانه و کانال سوئز است.
(۲) تسلط بر کشور اوکراین و روسیه است.
(۳) فرمانروایی بر دریای سیاه و منطقه اوراسیا است.
(۴) تسلط بر جنوب اروپا و دریای مدیترانه است.

۲۴۳- کدام گزینه بیانگر ارکان اصلی «نواحی سیاسی» است؟

۲۴۴- کدام گزینه خصوصیات خط مرزی «تالوگ» در رودهای قابل کشتی‌رانی را به درستی بیان می‌کند؟

- (۱) وسط رودخانه قرار دارد و مربوط به دو کشور است.
(۲) در مجاورت دریا و یک کشور قرار دارد.
(۳) حق کشتی‌رانی برای هر دو کشور در دو طرف آن
(۴) حق عبور و مرور بدون ضرر

۲۴۵- مرزهای «کانادا و آمریکا» و «کره شمالی و کره جنوبی» به ترتیب روی کدام مدار جغرافیایی قرار دارند؟

- (۱) ۴۰ درجه شمالی - ۳۸ درجه شمالی
(۲) ۴۹ درجه شمالی - ۳۸ درجه شمالی
(۳) ۴۹ درجه شمالی - ۲۸ درجه شمالی
(۴) ۳۸ درجه شمالی - ۴۹ درجه شمالی

۲۴۶- کدام کشورها دارای نظام سیاسی «ناحیه‌ای و ترکیبی»، «فدرال» و «تک‌ساخت» هستند؟ (به ترتیب)

- (۱) جمهوری آذربایجان - فرانسه - عراق
(۲) عراق - چین - ایران
(۳) انگلستان - هند - فرانسه
(۴) ارمنستان - ترکیه - آلمان

۲۴۷- کدام گزینه از مهم‌ترین عوامل پیدایش و بقای یک کشور است؟

- (۱) مناطق ژئوپلیتیکی، روابط خارجی و استقلال سیاسی
(۲) هویت ملی، همبستگی ملی و پیوستگی سرزمینی
(۳) قدرت دریایی و خشکی، همبستگی ملی و روابط خارجی
(۴) قدرت، سیاست و جغرافیا

۲۴۸- ..... نقش مهمی در تولید قدرت برای یک کشور دارند.

- (۱) عوامل و ارزش‌های جغرافیایی
(۲) حکومت‌های مستقل و غیرمستقل
(۳) رهبران ایدئولوژیک و برجسته سیاسی
(۴) فقط وجود مناطق ژئوپلیتیکی

۲۴۹- با توجه به شکل زیر، سرزمین‌های هلال خارجی در نظریه مکیندر، در کدام قسمت جهان قرار دارند؟

- (۱) الف
(۲) ب
(۳) ج
(۴) د

۲۵۰- کشورهای بیان شده در کدام گزینه به ترتیب به شکل «دنباله‌دار» و «محاطی» هستند؟

- (۱) ایتالیا - لهستان
(۲) تایلند - سوئد
(۳) آلمان - انگلستان
(۴) افغانستان - شیلی

جامعه‌شناسی (۳)

۲۵۱- هر عبارت به ترتیب نشانه کدام مفهوم است؟

- قدرت مطابق یک نظام عقیدتی و ارزشی اعمال شود.

- تغییر دادن فرهنگ و جهان‌بینی نسل‌های آینده‌ساز

- درصدد براندازی حکومت‌های مخالف غرب است.

- نوعی نظام سیاسی که با فرهنگ جهان غرب سازگار است.

(۱) مشروعیت قدرت - ابزار قدرت سخت - انقلاب‌های رنگین - لیبرال دموکراسی

(۲) مقبولیت قدرت - هدف قدرت سخت - قدرت نرم - دموکراسی

(۳) مشروعیت قدرت - هدف قدرت نرم - انقلاب‌های رنگین - لیبرال دموکراسی

(۴) مقبولیت قدرت - ابزار قدرت نرم - هدف قدرت سخت - آریستوکراسی

۲۵۲ کدام گزینه، به ترتیب با نمودارهای زیر مرتبط است؟

(الف) نظام اقتصادی → نظام سیاسی

(ب) نظام فرهنگی → نظام سیاسی

(۱) با تشکیل اتحاد جماهیر شوروی، مزرعه‌داری دولتی و مزرعه‌داری اشتراکی به عنوان دو شیوه پیشبرد اقتصاد کشاورزی رایج شدند - شعار

جمهوری فرانسه بر سرور کلیسا پس از قانون سال ۱۹۰۵ مبنی بر جدایی دین از سیاست

(۲) هر جهان اجتماعی آرمان‌ها و ارزش‌های ویژه‌ای دارد و نمی‌تواند بدون سیاسی مناسب به آرمان‌ها و ارزش‌های خود دست یابد - مزرعه‌داری

اشتراکی به عنوان شیوه پیشبرد اقتصاد کشاورزی پیامد تشکیل اتحاد جماهیر شوروی است.

(۳) شعار جمهوری فرانسه بر سرور یک کلیسا پس از قانون سال ۱۹۰۵ م مبنی بر جدایی دین از سیاست - در گذشته، نبرد بین دولت‌ها در قلمرو

سرزمینی صورت می‌گرفت و رسانه‌ها خبر آن را منتشر می‌کردند.

(۴) مجموعه سازوکارهایی که برای اعمال سیاست‌های جهان اجتماعی وجود دارد و برای رسیدن به هدفی معین شکل می‌گیرد - تأثیر ابزارهای فرهنگی مانند

هنر و رسانه برای توجیه برتری‌جویی کشورهای سلطه‌گر

۲۵۳- به ترتیب هر عبارت نشانه کدام مفهوم یا موضوع است؟

- جامعه‌شناسان در مطالعه نابرابری‌های اجتماعی به آن توجه دارند.

- جامعه‌شناسان انتقادی بر آن تأکید می‌کردند.

- تفاوت در قد و هوش

(۱) قشربندی اجتماعی - نادیده گرفتن ساختارهای سرکوب‌گر - تفاوت‌های اجتماعی

(۲) تفاوت‌های اسی - توزیع برابر مزایای اجتماعی - تفاوت‌های طبیعی

(۳) قشربندی اجتماعی - ضرورت انتقاد علمی از ساختارهای سرکوب‌گر - تفاوت‌های رتبه‌ای

(۴) نابرابری‌های طبیعی - حفظ وضعیت موجود - تفاوت‌های طبیعی

۲۵۴- کدام گزینه به ترتیب عبارت و نمودارهای زیر را به درستی کامل می‌کند؟

(الف) جامعه‌شناسی انتقادی با پذیرش ..... معتقد است که تمام معانی و ارزش‌ها ساخته و پرداخته اراده‌های افراد، گروه‌ها و

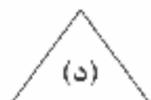
فرهنگ‌هاست.

(۱) رویکرد تفسیری - مدل عدالت اجتماعی - مدل لیبرال - مدل کمونیستی

(۲) رویکرد تبیینی - حوزه برابری - حوزه رقابت - مدل لیبرالی

(۳) رویکرد تفسیری - حوزه برابری - حوزه رقابت - مدل لیبرالی

(۴) رویکرد تبیینی - مدل عدالت اجتماعی - مدل لیبرال - مدل کمونیستی

- ۲۵۵- به ترتیب درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارت‌های زیر را کدام گزینه به درستی نشان می‌دهد؟
- (الف) هیچ فرهنگ و هویتی نمی‌پسندد که موضوع نظریه‌هایی باشد که در زمینه فرهنگی و تاریخی دیگری شکل گرفته‌اند.
- (ب) با غلبه رویکرد تفسیری، رویکرد تبیینی به حاشیه رفت و راه بازگشت دعاوی تجویزی به علوم اجتماعی باز شد و این بار از جدایی دانش و ارزش سخن به میان آمد.
- (ج) از درون رویکرد تفسیری، جریان دیگری شکل می‌گیرد که راه‌هایی انسان را نه از درون علم، بلکه در بیرون علم جست‌وجو می‌کند.
- (د) در گذشته، نبرد میان دولت‌ها در قلمرو سرزمینی و با ابزار نظامی صورت می‌گرفت و رسانه‌ها خبر آن را منتشر می‌کردند، ولی امروزه در ادامه نبرد و درگیری نظامی، نبرد در حوزه رسانه و فرهنگ نیز رخ می‌دهد.

(۱) غ - ص - ص - ص (۲) غ - ص - غ - ص (۳) ص - غ - ص - غ (۴) ص - ص - غ - غ

۲۵۶- اشتراک تصاویر زیر را کدام گزینه نشان می‌دهد؟

- (۱) از جمله سیاست‌های همانندسازی هویت، تأکید بر هویت‌های خرد، محلی و فردی است، وقتی بی‌ثباتی مطلوب دانسته می‌شود.
- (۲) سیاست هویتی محصول دوران پسامدرن است و بر تفاوت‌ها و هویت‌های خاص و متمایز و توجه می‌کند و هویت ملی نامطلوب دانسته می‌شود.
- (۳) اساس الگوهای تنازع هویتی تشدید تفاوت‌های موجود میان گروه‌های قومی و زبانی و حتی از بین بردن یک ساختار مشترک سیاسی و اقتصادی است.
- (۴) همانندسازی سیاستی بود که دولت‌ها برای از بین بردن تفاوت‌های هویتی گروه‌های مختلف و یکسان‌سازی آن‌ها در پیش گرفتند.

۲۵۷- کدام گزینه به ترتیب جدول زیر را کامل می‌کند؟

مدل رایج سیاست‌گذاری هویتی در دوره مدرن	(الف)	(ب)
(ج)	گاهی بر بعد فرهنگی هویت و تمایزات زبانی، قومی و مذهبی تأکید می‌شود.	کوتلاکی، مردم‌شناس یونانی با انجام پژوهش میدانی، مقاله‌ای با عنوان «الگوهای رفتاری و فرهنگی ایرانیان» ارائه کرده است.

- (۱) شناخت متقابل هویت‌ها - الگوی تعارف - دولت‌ها آن را برای از بین بردن تفاوت‌های هویتی گروه‌های مختلف در پیش گرفتند.
- (۲) مدل تکثرگرا - شناخت متقابل هویت‌ها - تنوع و حتی بی‌ثباتی و تغییرات مداوم هویت‌ها مطلوب دانسته می‌شود و هویت ملی نامطلوب پنداشته می‌شود.
- (۳) مدل همانندسازی - مدل تکثرگرا - تفاوت‌های موجود میان گروه‌های قومی و زبانی حفظ و حتی تشدید می‌گردد.
- (۴) مدل تکثرگرا - الگوی تعارف - پذیرش ارزش‌ها و سبک زندگی یک گروه توسط سایر گروه‌های جامعه

۲۵۸- پیامدهای منفی ناشی از دیدگاه غربیان به سه‌گانه قدرت، ثروت و دانش، واکنش‌هایی را در پی داشت. نخستین و دومین واکنش به ترتیب چه بود؟

- (۱) خوش‌بینی در ارتباط با دانش مورد تردید واقع شد - ثروت از حالت خنثی به ریشه بسیاری از ظلم‌ها تبدیل شد.
- (۲) ثروت از حالت خنثی به ریشه بسیاری از ظلم‌ها تبدیل شد - خوش‌بینی در ارتباط با دانش مورد تردید واقع شد.
- (۳) قدرت از حالت خنثی به ریشه بسیاری از ظلم‌ها تبدیل شد - خوش‌بینی در ارتباط با دانش مورد تردید واقع شد.
- (۴) خوش‌بینی در ارتباط با دانش مورد تردید واقع شد - قدرت از حالت خنثی به ریشه بسیاری از ظلم‌ها تبدیل شد.

۲۵۹- کدام گزینه جدول زیر را کامل می‌کند؟ (به ترتیب)

معیار چگونه مطالعه می‌کند؟	جامعه‌شناسی انتقادی	جامعه‌شناسی تفسیری
چه چیزی را مطالعه می‌کند؟	(الف)	(ب)
چه هدفی را دنبال می‌کند؟	(ج)	-

- (۱) کنش‌های اجتماعی - صرفاً حسی و تجربی - شناخت نظم اجتماعی برای پیش‌بینی و کنترل جامعه
- (۲) کنش‌های اجتماعی و پیامدهای آن - نگاه از بیرون به پدیده‌های اجتماعی - اسجام‌بخستی به زندگی اجتماعی
- (۳) کنش‌های اجتماعی و معنای آن‌ها همانند پدیده‌های طبیعی - نگاه از درون به پدیده‌های اجتماعی - نقد وضع موجود و تجویز وضع مطلوب و راه رسیدن به آن
- (۴) کنش‌های اجتماعی و پیامدهای آن - نگاه از درون به پدیده‌های اجتماعی - داوری وضع موجود، تجویز وضع مطلوب و راه رسیدن به آن

۲۶۰- کدام گزینه در ارتباط با «پیامدهای جهانی شدن و توسعه ارتباطات بر فرهنگ و هویت» درست نیست؟

- (۱) فرهنگ‌ها دیگر ثابت و خالص نیستند و هویت‌ها به شدت دستخوش تغییر شده‌اند.
- (۲) رمینه شکل‌گیری جهانی بدون مرز را فراهم کرده است، که در آن فرهنگ‌ها درهم آمیخته‌اند.
- (۳) جنبش‌های زیست‌محیطی، سبک زندگی، اقلیت‌های قومی نمونه‌هایی از ساختن هویتی خاص برای خود یا بازگشت به هویت واقعی خویش هستند.
- (۴) بسیاری از جوامع و گروه‌ها به دفاع از هویتی که فرآیند جهانی‌شدن برای آن‌ها در نظر گرفته است، برخاسته‌اند.

جامعه‌شناسی (۱)

۲۶۱- هر عبارت به ترتیب علت، تعریف و پیامد کدام گزینه است؟

- رویکردهای هویتی قوم‌گرایانه و ناسیونالیستی
- حاصل یک سده مقاومت هویت اسلامی ایران در برابر هجوم سیاسی و اقتصادی غرب بود.

- جذب مهاجران یهودی از سراسر دنیا و کوچ دادن آن‌ها به سرزمین‌های اشغالی

- (۱) خودباختگی فرهنگی جوامع غیرغربی - انقلاب اسلامی ایران - پاکسازی نسلی جمعیت
- (۲) تقسیم شدن امت اسلامی به اقوام مختلف - انقلاب اسلامی ایران - تغییر ترکیب جمعیتی
- (۳) پدید آمدن آثاری با عناوین نظیر غربزدگی و بازگشت به خویشن - بیداری اسلامی - تغییر ترکیب جمعیتی
- (۴) تقسیم شدن امت اسلامی به اقوام مختلف - بیداری اسلامی - حذف فیزیکی جمعیت

۲۶۲- فرآیند شکل‌گیری قطب فرهنگی جدید را کدام گزینه به درستی نشان می‌دهد؟

- (۱) بازگشت جامعه ایران به هویت اسلامی خود ← تبدیل به قلب تپنده بیداری اسلامی ← جست‌وجوی هویت جهان اسلام بیرون از تصاویری که جهان غرب القا می‌کرد ← شکل‌گیری ایران به عنوان قطب فرهنگی جدید
- (۲) شکل‌گیری افق‌های جدید به روی اندیشمندان جهان غرب ← تأمل و بازبینی آنان نسبت به نظریات پیشین خود ← جست‌وجوی هویت خود بیرون از تصاویر القاشده از سوی جهان غرب ← ظهور اسلام به عنوان یک قطب فرهنگی جدید
- (۳) الهام گرفتن جهان اسلام از انقلاب اسلامی ایران ← جست‌وجو کردن هویت جهان اسلام، بیرون از تصاویری که جهان غرب القا می‌کرد ← ظهور اسلام به عنوان یک قطب فرهنگی جدید
- (۴) شکل‌گیری جامعه ایران به عنوان قلب تپنده بیداری اسلامی ← الهام گرفتن جهان اسلام از بیداری اسلامی ← بازگشت به هویت اسلامی خود که هویتی مستقل، فعال و اثرگذار بود ← ظهور جامعه ایران به عنوان یک قطب فرهنگی جدید

۲۶۳- به ترتیب هر عبارت به کدام مفهوم اشاره دارد؟

- خاطره جمعی و مشترک یک نسل که به نسل بعدی انتقال می‌یابد.
- جامعه‌ای که اعضای آن عقاید و ارزش‌های حق را می‌شناسند، ولی به آن‌ها پایبند نیستند.
- سرنوشت حتمی و مشترک بشریت طی قرن بیستم از دیدگاه نظریه پردازان غربی

- (۱) هویت فرهنگی جامعه - جامعه فاسق - خودباختگی فرهنگی
- (۲) بُعد جغرافیایی هویت جامعه - جامعه مشرک - غربزدگی
- (۳) هویت اجتماعی افراد - جامعه مشرک - دنیوی شدن
- (۴) بُعد تاریخی هویت جامعه - جامعه فاسق - سکولاریسم

۲۶۴- کدام گزینه به ترتیب درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارتهای زیر را به درستی نشان می‌دهد؟

- (الف) انقلاب‌ها از مهم‌ترین تحولات در هر جهان اجتماعی محسوب می‌شوند.
- (ب) هویت فرهنگی هر جامعه بر مدار عقاید و ارزش‌های اجتماعی کلان آن شکل می‌گیرد.
- (ج) تحولات هویتی در شعارهای انقلاب متبلور می‌شوند.
- (د) جهان اسلام در جنگ‌های صلیبی، مهاجمان را درون خود هضم و جذب کرد.

(۱) غ - غ - ص (۲) ص - ص - غ (۳) غ - غ - ص (۴) ص - ص - ص - غ

۲۶۵- هر عبارت به ترتیب، با کدام مفهوم و موضوع مرتبط است؟

- قدرت، مهارت، تبار خانوادگی و پوشش

- کنار گذاشتن عناصر مشرکانه اساطیری و پذیرش لایه‌های بنیادین اسلام توسط ایرانیان

- رواج تصاویر القایی شرق‌شناسان و تاریخ‌نگاران غربی در بین جوامع اسلامی

(۱) هویت - ملحق شدن فرهنگ اسلامی به فرهنگ ایرانی - خودباختگی فرهنگی

(۲) هویت اجتماعی - کسب هویت جدید توسط جهان اسلام - از خودبیگانگی حقیقی

(۳) هویت - ملحق شدن فرهنگ ایرانی به فرهنگ جهان اسلام - خودباختگی فرهنگی

(۴) هویت انتسابی - کسب هویت جدید توسط فرهنگ ایران - از خودبیگانگی تاریخی

۲۶۶- کدام گزینه جدول زیر را کامل می‌کند؟ (به ترتیب)

شاخص جهان متجدد غرب (ج)	(الف) تأسیس جهان اجتماعی توحیدی و گسترش آن	عامل اصلی هویت‌یابی	(۱) هدف اسلام - سرمایه‌داری - کاهش جمعیت
		جوامع غربی	(۲) افزایش جمعیت - سرمایه‌داری - فردگرایی
		(ب)	(۳) هدف اسلام - اقتصاد - اصالت لذت
			(۴) ایجاد فرهنگ حق - سرمایه‌داری - کاهش جمعیت

۲۶۷- به ترتیب، ویژگی هر عبارت را کدام گزینه نشان می‌دهد؟

- تولید ملی ضعیف و شکننده

- شکل‌گیری هویت براساس اقتصاد

- احیای هویت اقتصاد ایران

(۱) احساس رفاه بیشتر در کوتاه‌مدت - جنگ اقتصادی تمام عیار - پاشنه آشیل ایران اسلامی

(۲) مستقیم و غیرمستقیم به نفت وابسته است - هویت جهان غرب - اقتصاد مقاومتی

(۳) نوسانات زیاد در جامعه - پاشنه آشیل ایران اسلامی - اقتصاد مقاومتی

(۴) مستقیم و غیرمستقیم به نفت وابسته است - هویت سرمایه‌داری - روزنه ورود استعمار به ایران

۲۶۸- به ترتیب بیان کنید اولین شرط بقای هر جامعه چیست و در رابطه با مفهوم «نسل‌کشی»، کدام گزینه زیر نادرست است؟

(۱) جمعیت - پدیده نسل‌کشی در جهان، نشانگر سیاست‌های کاهش جمعیت است.

(۲) نهاد خانواده - اروپاییان در هجوم به قاره آمریکا، برای تأمین سلطه خود، به از بین بردن ساکنان بومی پرداختند.

(۳) نهاد خانواده - اروپاییان در یک مقطع پنجاه‌ساله، پانزده میلیون سرخ‌پوست را نابود کردند.

(۴) جمعیت - هر گونه اقدام به حذف فیزیکی کل یا بخشی از جمعیت یک گروه بومی، قومی و ... را پاک‌سازی نسلی می‌گویند.

۲۶۹- به ترتیب، عبارت‌های «گسترش جهان اجتماعی»، «لازمه بسط هویت جهان اجتماعی»، «کاهش جمعیت در جوامع غربی» و «افزایش

جمعیت یک جهان اجتماعی» با کدام مفاهیم زیر مرتبط هستند؟

(۱) ازدواج و تشکیل خانواده - افزایش جمعیت - عاقبت‌طلبی - عدم گسترش فرهنگ

(۲) گسترش فرهنگ و معانی آن - افزایش جمعیت - رفاه‌زدگی - گسترش فرهنگ و معانی آن

(۳) هویت فرهنگی - هویت فرهنگی - سرمایه‌پنداشتن فرزندان - عوارض پیری و سالمندی

(۴) سیاست‌های جمعیتی - مصرف‌گرایی - بالا رفتن سن ازدواج - سرمایه‌پنداشتن فرزندان

۲۷۰- به ترتیب بیان کنید روایتی از هویت ایرانی قبل از ظهور اسلام، در کدام اثر آمده است، چه عاملی باعث شد تا زبان فارسی دری به عنوان

زبان دوم جهان اسلام مطرح شود و این زبان، مرزهای کدام امپراتوری‌ها را درنوردید؟

(۱) شاهنامه فردوسی - مشارکت فعال ایرانیان در حیات فکری جهان اسلام - امپراتوری‌های گورکانی و عثمانی

(۲) شاهنامه فردوسی - بازگشت ایران به خویش‌نهاد الهی و توحیدی خویش - امپراتوری‌های صفوی و سامانی

(۳) مثنوی مولوی - الهام گرفتن این زبان از انقلاب اسلامی - امپراتوری‌های یونان و روم

(۴) مثنوی مولوی - کنار گذاشتن عناصر مشرکانه و اساطیری هویت خود - امپراتوری‌های غزنوی و سلجوقی

جامعه‌شناسی (۲)

۲۷۱- کدام گزینه جدول زیر را کامل می‌کند؟

نمونه تاریخی	ویژگی	فعالیت اجتماعی - سیاسی
(ب)	همکاری با حاکم نامشروع در حد واجبات نظامیه	(الف)
جنبش تنباکو	(ج)	فعالیت رقابت‌آمیز اصلاحی

- اصلاح رفتار حاکمان با ساختار

حکومت

- مقاومت منفی

- تدوین رساله‌های جهادیه

(۴) ج - الف - ب

(۳) ب - ج - الف

(۲) ج - ب - الف

(۱) الف - ب - ج

۲۷۲- کدام گزینه به ترتیب علت عبارت‌های زیر را نشان می‌دهد؟

- ابطال نظریه پایان تاریخ فوکویاما

- توجیه رویکرد خصمانه جهان غرب به جنبش‌های اسلامی

- شکل‌گیری نظریه‌های ناظر به افول سکولاریسم

(۱) شکل‌گیری نظریه جنگ تمدن‌ها - موفقیت انقلاب اسلامی - نظریه پایان تاریخ فوکویاما

(۲) موفقیت انقلاب اسلامی ایران و پیامدهای جهانی آن - نظریه جنگ تمدن‌ها - انقلاب اسلامی ایران

(۳) موفقیت بهار عربی و پیامدهای جهانی آن - نظریه جنگ تمدن‌ها - نظریه پایان تاریخ فوکویاما

(۴) موفقیت انقلاب اسلامی ایران و پیامدهای جهانی آن - نظریه پایان تاریخ فوکویاما - نظریه جنگ تمدن‌ها

۲۷۳- هر عبارت به کدام گزینه اشاره دارد؟ (به ترتیب)

- نزاع و رقابت سخت بین منورالفکران غربگرا و بیدارگران اسلامی

- انتخاب نام مشروطه برای جنبش عدالتخانه

- با اعتراض به کاپیتولاسیون و رفتار استعماری شاه آغاز شد.

- رفتار عادلانه را به کسانی تحمیل می‌کرد که با معیارهای الهی به قدرت نرسیده بودند.

(۱) در جریان انقلاب اسلامی - در جریان بست‌نشینی در سفارتخانه انگلستان - مقاومت منفی - مشکل عدالتخانه

(۲) در جریان انقلاب مشروطه - در جریان جنبش عدالتخانه - جنبش مشروطه

(۳) در جریان جنبش تنباکو - در جریان جنبش تنباکو - فعالیت رقابت‌آمیز امام خمینی (ره) - جنبش مشروطه

(۴) در جریان انقلاب مشروطه - در جریان بست‌نشینی در سفارتخانه انگلستان - فعالیت رقابت‌آمیز امام خمینی (ره) - مشکل عدالتخانه

۲۷۴- به ترتیب «اشتراک انقلاب فرانسه و انقلاب اکتبر روسیه»، «اشتراک انقلاب اسلامی ایران و انقلاب فرانسه» و «اشتراک جنبش‌های

آزادی‌بخش قرن بیستم و انقلاب‌های مدرن» را کدام گزینه نشان می‌دهد؟

(۱) خصلت سکولار - انقلاب جدید - نخستین انقلاب

(۲) رویکرد چپ و سوسیالیستی - نخستین انقلاب - خصلت سوسیالیستی

(۳) خصلت سکولار - نخستین انقلاب - خصلت سکولار

(۴) خصلت کمونیستی - انقلاب جدید - نقلی‌های بدلی از فرهنگ غرب

۲۷۵- در ارتباط با چگونگی برخورد کشورهای مسلمان با مسئله فلسطین تا پیش از انقلاب اسلامی کدام گزینه درست نیست؟

(۱) برخی از گروه‌های فلسطینی که زیر نفوذ بلوک شرق بودند، هویتی مارکسیستی داشتند که با هویت الحادی خود جایگاهی برای اعتقادات دینی و معنوی قائل نبودند.

(۲) برخی کشورهایی که زیر نفوذ بلوک شرق بودند، دولت غاصب اسرائیل را به رسمیت می‌شناختند و یا در جهت سازش با آن گام برمی‌داشتند.

(۳) بعضی از گروه‌های فلسطینی، اندیشه‌های ناسیونالیستی داشتند و گروه‌های ناسیونالیستی، اسلام را پدیده‌ای عربی می‌دانستند.

(۴) برخی کشورهایی که زیر نفوذ بلوک شرق بودند، جهت پاداری و مقاومت را تشکیل می‌دادند و گروه‌های مبارز فلسطینی ناگزیر به این بخش ملحق می‌شدند.

۲۷۶- «انقلاب اسلامی ایران» در چه مقطعی از تاریخ رخ داد و در مقایسه بین این انقلاب و انقلاب‌های آزادی‌بخش، کدام گزینه نادرست است؟
(به ترتیب)

- ۱) بیش از هفتاد سال پس از انقلاب مشروطه - همگی این انقلاب‌ها، جهت‌گیری ضد آمریکایی، ضد صهیونیستی و ضد مارکسیستی داشتند.
- ۲) هشتاد سال پس از قیام توتون و تنباکو - انقلاب‌های آزادی‌بخش، اغلب در مقابل بلوک غرب شکل می‌گرفتند، ولی انقلاب اسلامی به هیچ‌یک از دو بلوک وابستگی نداشت.
- ۳) بیش از پنجاه سال پس از ملی شدن نفت - برخلاف انقلاب‌های دیگر، انقلاب اسلامی ایران فقط یک انقلاب سیاسی نبود، بلکه هویتی فرهنگی و تمدنی داشت.
- ۴) نیم قرن پس از حاکمیت پهلوی - همگی جهت‌گیری ضد استعماری داشتند و در جهت از بین بردن سلطه سیاسی کشورهای غربی عمل می‌کردند.

۲۷۷- هر یک از عبارات‌های زیر به ترتیب با کدام یک از انقلاب‌ها یا جنبش‌ها ارتباط داشت؟

- این انقلاب، با آرمان‌ها و ارزش‌های مدرنی شکل گرفت که پس از رنسانس به وجود آمده بودند.
- انقلابی بود که در چارچوب آرمان‌ها و ارزش‌های سکولار جهان غرب قرار نداشت.
- برخی دانشمندان علوم اجتماعی، آن را نخستین انقلاب پس از انقلاب فرانسه می‌دانند.
- این انقلاب به دلیل رویکرد چپ با دیگر انقلاب‌های اروپایی تفاوت داشت، ولی به دلیل سکولار بودن، درون فرهنگ غرب قرار داشت.

۱) انقلاب فرانسه - انقلاب اسلامی ایران - انقلاب روسیه - انقلاب چین

۲) انقلاب فرانسه - انقلاب روسیه - انقلاب چین - انقلاب چین

۳) انقلاب فرانسه - انقلاب اسلامی ایران - انقلاب اسلامی ایران - انقلاب روسیه

۴) انقلاب چین - انقلاب فرانسه - انقلاب اسلامی ایران - انقلاب روسیه

۲۷۸- هر عبارت به کدام قسمت جدول مربوط است؟

انقلاب اسلامی	بهار عربی	جنبش‌های آزادی‌بخش
(الف)	(ج)	(ب)

- بخشی از فرآیند غربی شدن کشورهای عربی

- در شکل‌گیری اندیشه‌های پسامدرن مؤثر بود.

- تقلیدی از انقلاب‌های مدرن

۱) ج - الف - ب

۲) الف - ب - ج

۳) الف - ج - ب

۴) ب - ج - الف

۲۷۹- پاسخ سوالات زیر در کدام گزینه به درستی آمده است؟ (به ترتیب)

- فعالیت رقابت‌آمیز امام چگونه آغاز شد؟

- شکل‌گیری انتفاضه و تشکیل جبهه نجات اسلامی در الجزایر، پیامد چیست؟

- مشکل عدالتخانه چه بود؟

۱) با اعتراض به کاپیتولاسیون و رفتار استعماری شاه - بیداری اسلامی - حرکت ناتمامی بود که حذف نظام شاهنشاهی را دنبال می‌کرد.

۲) با حذف نظام شاهنشاهی و تحقق حکومت اسلامی - انقلاب اسلامی - رفتار عادلانه را به کسانی تحمیل می‌کرد که با معیارهای الهی به قدرت نرسیده بودند.

۳) با اعتراض به کاپیتولاسیون و رفتار استعماری شاه - انقلاب اسلامی - رفتار عادلانه به کسانی تحمیل می‌کرد که با معیارهای الهی به قدرت نرسیده بودند.

۴) با رقابت با منورالفکران و روشنفکران - بیداری اسلامی - در شرایطی که برقراری حاکمیت آرمانی ممکن به نظر نمی‌رسید، در مقایسه با نظام استبدادی ترجیح داده شد.

۲۸۰- عبارت‌های زیر به ترتیب با کدام قسمت جدول مرتبط هستند؟

- جنبش تنباکو

- تغییر ساختار سیاسی جامعه

- حاکمیت پادشاه، ظالمانه و غیرمشروع دانسته می‌شود.

- مؤثر در گسترش اندیشه‌های پسامدرن

(۱) پ - ج - الف - د

(۲) ج - الف - ب - د

(۳) الف - ب - ج - د

(۴) ج - د - الف - ب

انقلاب اجتماعی	(ج)	مقاومت منفی	انقلاب اسلامی
(الف)	فعالیت رقابت‌آمیز را از اصلاح رفتار به اصلاح ساختار تغییر داد.	(ب)	(د)

فلسفه و منطق

فلسفه (۲)

۲۸۱- کدام گزینه عبارت «استفاده از عقل در دانش فلسفه از سایر دانش‌ها بیشتر است، زیرا .....» را به درستی کامل می‌کند؟

(۱) فلسفه با استدلال‌های عقلی محض سروکار دارد.

(۲) فیلسوفان مهم‌ترین مدافعان عقل به شمار می‌آیند.

(۳) مفهوم فلسفه با عقل و عقلانیت گره خورده است.

(۴) معمولاً فلسفه را با عقل و استدلال عقلی همراه می‌دانند.

۲۸۲- در اندیشه چه کسانی به هر دو کاربرد عقل یعنی عقل به عنوان «دستگاه تفکر و استدلال» و عقل به عنوان «یک موجود متعالی و برتر از ماده» توجه نشده است؟

(۲) حکمای ایران قدیم

(۱) برخی از فیلسوفان یونان باستان مانند هراکلیتوس

(۴) فیلسوفان مسلمان از فارابی تا علامه طباطبایی

(۳) برخی از فیلسوفان دوره جدید اروپا هم‌چون دکارت

۲۸۳- در «سده‌های اول قرون وسطی» و «ابتدای رنسانس» در اروپا به ترتیب کدام نوع نگرش درباره عقل و دین شکل گرفته بود؟

(۲) تحقیر عقل - ارتقای جایگاه عقل

(۱) کم‌توجهی نسبت به عقل - تقابل میان عقل و دین

(۴) عقب‌نشینی تفکر دینی - تقابل میان عقل و دین

(۳) کم‌توجهی نسبت به عقل - ارتقای جایگاه دین

۲۸۴- تبیین جایگاه عقل به عنوان قوه استدلال و شناخت نزد فلاسفه مسلمان در کدام گزینه مناسب‌تر است؟

(۱) می‌توان گفت که در فرهنگ اسلامی نیز مخالفت‌هایی با عقل و عقلانیت در سطح مخالفت‌های کلیسای دوره قرون وسطی با عقل صورت گرفته است.

(۲) نمی‌توان گفت که عموم فیلسوفان مسلمان عقیده دارند که همه راه‌های عقلی شناخت در جایگاه خود، روشی درست برای کسب دانش به حساب می‌آیند.

(۳) نمی‌توان گفت که در فرهنگ اسلامی، پذیرش هر اعتقادی نیازمند استدلال عقلی نیست و فلاسفه اسلامی راه کسب معرفت را به عقل منحصر نمی‌کنند.

(۴) می‌توان گفت که عموم فیلسوفان مسلمان معتقدند که میان عقل و فلسفه با دین و ایمان دینی و نیز با عشق و عرفان تضاد و تناقضی نیست و عقل می‌تواند تأییدکننده دین و عرفان باشد.

۲۸۵- با توجه به عقیده عموم فیلسوفان مسلمان درباره ارتباط عقل و دین، کدام عبارت درست نیست؟

(۱) اثبات مبدأ جهان، معاد و آینده جهان، ضرورت نبوت و سایر پایه‌های دین از طریق عقل و استدلال عقلی میسر است.

(۲) می‌توان به کمک عقل در آیات و روایات اندیشید و معرفت خود را نسبت به سخنان الهی و کلمات معصومین و احکام و معارف دینی افزایش داد.

(۳) در حقیقت تعارضی میان داده‌های عقل و دین نیست، اما به دلیل توانمندی‌های محدود عقل نمی‌توان نسبت به همکاری میان عقل و دین نظر مثبتی داشت.

(۴) می‌توان از عقل در کنار قرآن و سنت به عنوان یک منبع معرفت دینی استفاده کرد و در حدود توانایی عقل به برخی حقایق و احکام دین پی برد.

۲۸۶- این سخن پیامبر اکرم اسلام (ص) در مورد حضرت علی (ع) که می‌فرمایند «ای علی، چون می‌بینی که مردم با انواع نیکی‌ها به سوی خالق خود تقرب می‌جویند، تو به انواع تعقل و تفکر به او تقرب جوی تا از آنان سبقت گیری.» از کدام اندیشمند اسلامی است و در کدام اثر وی آمده است و چه پیام فلسفی می‌توان از آن استخراج کرد؟

- (۱) ابن‌سینا - رساله معراجیه - وی دین اسلام را یک دین کاملاً عقلانی و منطقی یافته و رهبران این دین را انسان‌هایی مشاهده کرده که در بالاترین مرتبه عقل و عقلانیت هستند.
- (۲) صدرالمآلهین - شرح اصول کافی - توصیه پیامبر به هرگونه عبادت و لزوم دعوت به تعقل و این‌که حضرت علی (ع) در میان خلق مانند محسوس در میان معقول بود.
- (۳) صدرالمآلهین - شرح اصول کافی - وی دین اسلام را یک دین کاملاً عقلانی و منطقی یافته و رهبران این دین را انسان‌هایی مشاهده کرده که در بالاترین مرتبه عقل و عقلانیت هستند.
- (۴) ابن‌سینا - رساله معراجیه - توصیه پیامبر به هرگونه عبادت و لزوم دعوت به تفکر و این‌که حضرت علی (ع) در میان خلق مانند محسوس در میان معقول بود.

۲۸۷- نهضت ترجمه از قرن ..... هجری آغاز شد و کمک شایانی در شکل‌گیری ..... در جهان اسلام نمود.

- (۱) دوم - حیات فلسفی (۲) چهارم - حیات عقلی (۳) دوم - حیات عقلی (۴) چهارم - حیات فلسفی

۲۸۸- شاخصه اصلی فلسفه مشایی و ویژگی‌های حکمای مشاء در کدام گزینه به درستی بیان نشده است؟

- (۱) پیروی آنان از ارسطو و تکیه بر آرای وی (۲) استفاده از استدلال در بیان نظرات خود
(۳) پیروی آنان از افلاطون و تکیه بر آرای وی (۴) تکیه به قیاس برهانی در مباحث فلسفی

۲۸۹- ..... در فلسفه سیاست نظریه پرداز بود و دیدگاه ویژه‌ای را مطرح کرد که به دیدگاه ..... نزدیک است.

- (۱) فارابی - افلاطون (۲) ابن‌سینا - افلاطون (۳) فارابی - ارسطو (۴) ابن‌سینا - ارسطو

۲۹۰- کدام گزینه بیانگر تفاوت مدینه فاضله با مدینه جاهله فارابی نیست؟

- (۱) هدف مدینه فاضله، دستیابی به کمال و سعادت دنیا و آخرت است، اما هدف مدینه جاهله تنها سلامت جسم و فراوانی لذت‌ها و تمتع در آن‌هاست.
- (۲) مردم مدینه فاضله مانند اعضای یک بدن سالم هر کدام متناسب با ظرفیت‌های خود در جای مناسب قرار گرفته‌اند، اما مناصب مردم مدینه جاهله، به صورت هماهنگ تقسیم نشده است.
- (۳) ریاست مدینه فاضله در اختیار کسی است که ویژگی ممتازی دارد، در حالی‌که در مدینه جاهله ریاست به کسی می‌رسد که مردم را برای رسیدن به لذت‌ها و امور جسمانی همراهی کند.
- (۴) رهبر مدینه فاضله فقط مختص پیامبر خدا (ص) است و شامل غیر وی نمی‌شود، در حالی‌که رهبر مدینه جاهله صرفاً با انتخاب مردم و یا با قدرت زور به ریاست رسیده است.

منطق

۲۹۱- اگر گفته شود «آن‌گاه ج د است که الف ب باشد»، «گر بی‌منت بخشنده‌ای چون آفتابی»، «اگر دیدید که موفق شدم چون برنامه‌ریزی داشتیم»

به ترتیب، کدام موارد ترسیم شده است؟

- (۱) تالی، مقدم - تالی، مقدم - تالی، مقدم
(۲) مقدم، تالی - مقدم، تالی - تالی، مقدم
(۳) تالی، مقدم - مقدم، تالی - مقدم، تالی
(۴) مقدم، تالی - تالی، مقدم - مقدم، تالی

۲۹۲- کدام گزینه به ترتیب «وجه تفاوت» و «وجه اشتراک» قضایای منفصل حقیقی و مانع‌الرفع را بیان می‌کند؟

- (۱) در قضایای منفصل حقیقی کذب دو طرف ممکن نیست، اما در مانع‌الرفع کذب دو طرف ممکن است - در هر دو قضیه، صدق و کذب دو طرف محال است.
- (۲) در قضایای مانع‌الرفع کذب دو طرف محال است، اما در منفصل حقیقی، کذب دو طرف ممکن است - در هر دو قضیه، صدق دو طرف محال است.
- (۳) در قضایای منفصل حقیقی صدق دو طرف محال است، اما در مانع‌الرفع صدق دو طرف ممکن است - در هر دو قضیه، کذب دو طرف محال است.
- (۴) در قضایای مانع‌الرفع صدق دو طرف ممکن نیست، اما در منفصل حقیقی صدق دو طرف ممکن است - در هر دو قضیه، کذب دو طرف محال است.

۲۹۳- کدام قضیه منفصل حقیقی نیست؟

- (۱) یا علم تصور است و یا تصدیق.
(۲) یا انسان شاعر است و یا نیست.

۲۹۴- درباره قیاس استثنایی نمی توان گفت:

- (۱) یک مقدمه آن حتماً شرطی است.
(۲) یک مقدمه آن متصل یا منفصل است.

۲۹۵- در استدلال «اگر الف ب باشد آن گاه ج د است. پس: الف ب است.» چه مغالطه‌ای روی داده است؟

- (۱) وضع تالی
(۲) رفع مقدم
(۳) عدم تکرار حد وسط
(۴) ایهام انعکاس

۲۹۶- در قیاس استثنایی زیر، نوع قیاس، نتیجه و اعتبار یا عدم اعتبار آن در کدام گزینه به درستی ذکر شده است؟

«اگر هر الف ب باشد، آن گاه بعضی ک د است.

هیچ ک د نیست.

«.....»

- (۱) اتصالی - هر الف ب است - معتبر
(۲) اتصالی - الف ب نیست - معتبر
(۳) انفصالی - هیچ الف ب نیست - نامعتبر
(۴) اتصالی - بعضی الف ب نیست - معتبر

۲۹۷- کدام قضایا باید در مقدمه دوم این استدلال بیابند، تا یک قیاس معتبر تشکیل شود؟

«اگر این جسم فلز باشد، آن گاه رسانای الکتریسیته است.»

- (۱) جسم فلز است - جسم رسانای الکتریسیته نیست.
(۲) جسم فلز نیست - جسم رسانای الکتریسیته نیست.
(۳) جسم رسانای الکتریسیته است - جسم فلز است.
(۴) جسم رسانای الکتریسیته نیست - فلز جسم نیست.

۲۹۸- عبارات «عدم امکان صدق هم‌زمان دو طرف قضیه» و «عدم امکان کذب هم‌زمان دو طرف قضیه» به ترتیب بیانگر قضایای منفصل ..... و

..... است.

- (۱) حقیقی یا مانع‌الرفع - حقیقی یا مانع‌الرفع
(۲) حقیقی یا مانع‌الرفع - مانع‌الرفع یا مانع‌الجمع
(۳) حقیقی یا مانع‌الجمع - حقیقی یا مانع‌الرفع
(۴) مانع‌الرفع یا مانع‌الجمع - مانع‌الرفع یا حقیقی

۲۹۹- کدام استدلال برهانی است؟

- (۱) بعضی انسان‌ها دانشجو هستند. هر دانشجویی کوشا است. ∴ بعضی انسان‌ها کوشا هستند.
(۲) هر صندلی دارای وزن است. هر دارای وزنی جسم است. ∴ هر صندلی جسم است.
(۳) بعضی انسان‌ها پزشک هستند. بعضی پزشک‌ها متخصص هستند. ∴ بعضی انسان‌ها متخصص هستند.
(۴) هیچ سنگی درخت نیست. هیچ درختی انسان نیست. ∴ هیچ سنگی انسان نیست.

۳۰۰- در هر یک از موارد زیر به ترتیب چه مغالطه‌ای روی داده است؟

الف) دانش‌آموزان در انتخابات شورای مدرسه حضوری گسترده خواهند داشت؛ البته شمار اندکی هم هستند که در انتخابات شورای مدرسه شرکت نخواهند کرد، این‌ها تنها گروهی از دانش‌آموزان تنبل‌اند که احساس مسئولیت نمی‌کنند.

ب) مربی باشگاه استقلال در گفت‌وگوی تلفنی با مجری برنامه ورزشی گفت: «از شما که انسان صادق و سالمی هستید، بعید است در مورد استقلال این‌گونه قضاوت کنید.»

ج) کارفرما به کارگران گفت: اگر خوب کار کنید، در پایان ماه حقوقتان را افزایش می‌دهم و کسانی که کم‌کاری کنند، اخراج خواهند شد.

- (۱) مسموم کردن چاه - تله‌گذاری - توسل به احساسات
(۲) مسموم کردن چاه - تله‌گذاری - توسل به احساسات
(۳) بزرگنمایی - تله‌گذاری - توسل به احساسات
(۴) مسموم کردن چاه - توسل به احساسات - تله‌گذاری

فلسفه یازدهم

۳۰۱ کدام عبارت درست نیست؟

- (۱) یکی از مسائل مورد توجه فلاسفه، تفاوت بین فعل طبیعی و فعل اخلاقی است.
- (۲) میان نظر افلاطون و ارسطو درباره انسان و اخلاق ارتباط و هماهنگی وجود دارد.
- (۳) مهم‌ترین وجه تمایز انسان از سایر موجودات را می‌توان درک خوب و بد اخلاقی دانست.
- (۴) به عقیده برخی متفکران، انسان، ضمن درک خوبی و بدی کارهایی نیز براساس این درک انجام می‌دهد.

۳۰۲ - کدام گزینه را می‌توان جزء ویژگی‌های افعال طبیعی به شمار آورد؟

- (۱) برخی از افعال طبیعی در مرحله‌ای برتر و عالی‌تر از افعال اخلاقی قرار می‌گیرند.
- (۲) افعال طبیعی بسته به تحول و تفاوت فرهنگ‌ها و جوامع، متفاوت هستند.
- (۳) همه افعال طبیعی را می‌توان در زمره مسائل فطرت دوم قرار داد.
- (۴) افعال طبیعی صرفاً برای رفع نیازهای طبیعی انسان به کار می‌آیند.

۳۰۳ - کدام نظر درباره فعل اخلاقی، با نظرات افلاطون سازگار است؟

- (۱) ارتباط فعل اخلاقی با سعادت و نیک‌بختی حقیقی آدمی
- (۲) لزوم دخالت احساسات و عواطف در فعل اخلاقی
- (۳) ضرورت ارتباط میان حکم وجدان و فعل اخلاقی
- (۴) قابل تعمیم و عقلانی بودن فعل اخلاقی

۳۰۴ - طبق نظریه اخلاقی ارسطو، انسان چه زمانی به سعادت می‌رسد؟

- (۱) وقتی انسان از امیال و افعال طبیعی خود دور شده و یک‌سره به انجام فضیلت‌ها بپردازد.
- (۲) اگر از میان قوای سه‌گانه تنها به قوه عقل که برترین قوه است، توجه کند.
- (۳) اگر قوای وجودی انسان در خط اعتدال باشند.
- (۴) وقتی قوه عقل در برابر قوه شهوت و قوه غضب ابستادگی کند و اداره بدن را به عهده بگیرد.

۳۰۵ - براساس نظریه اخلاقی افلاطون و ارسطو، معیار سعادت و نیک‌بختی برای همه انسان‌ها ..... و با گذشت زمان .....

- (۱) مشترک و ثابت است - تغییر نمی‌کند.
- (۲) مشترک و ثابت نیست - تغییر می‌کند.
- (۳) عقلانی و متمایز است - تغییر نمی‌کند.
- (۴) همگانی و متمایز نیست - تغییر می‌کند.

۳۰۶ - با توجه به عقاید کانت درباره فعل اخلاقی نمی‌توان گفت که .....

- (۱) یک فعل اخلاقی به خودی خود خوب یا بد نیست.
- (۲) در یک فعل اخلاقی احساسات نباید دخالت کند.
- (۳) فعل اخلاقی براساس حکم وجدان و قابل تعمیم است.
- (۴) در یک فعل اخلاقی رسیدن به سعادت معیار و ملاک است.

۳۰۷ افراد کدام گزینه جزء کسانی که ریشه‌های فعل اخلاقی را در رفتار طبیعی انسان جست‌وجو می‌کنند، نیستند؟

- (۱) فیلسوفان طبیعت‌گرا و ماتریالیست‌ها
- (۲) اگزستانسیالیست‌ها و داروینیست‌ها
- (۳) عموم کسانی که بُعد روحی و معنوی را باور ندارند.
- (۴) ماتریالیست‌ها و داروینیست‌ها

۳۰۸ - وجه اشتراک و اختلاف «کانت» و «فیلسوفان طبیعت‌گرا» در همه گزینه‌ها درست آمده است، به جز .....

- (۱) کانت بین فعل اخلاقی و فعل طبیعی تفاوت و تمایز قائل است در حالی‌که فیلسوفان طبیعت‌گرا به چنین تمایزی معتقد نیستند.
- (۲) کانت وجدان اخلاقی را معیار فعل اخلاقی می‌شمارد، اما فیلسوفان طبیعت‌گرا معیار حسن و قبح فعل را مرتبط با منافع شخصی می‌دانند.
- (۳) هم کانت و هم فیلسوفان طبیعت‌گرا معتقدند کاری که هیچ‌گونه هدف و منفعت شخصی در آن نباشد، خیر اخلاقی شمرده می‌شود.
- (۴) ظاهراً قاعده اخلاقی کانت با قاعده اخلاقی فیلسوفان طبیعت‌گرا یکی است، اما در واقع این دو رویکردهای فلسفی متفاوتی با هم دارند.

۳۰۹ - عبارت «هرگاه انسانی بخواهد در برابر دیگران آزادی زیادی داشته باشد، باید به دیگران هم حق بدهد که در برابر او به همان میزان آزاد

باشند.» از کدام فیلسوف اروپایی است و در اخلاق می‌توان او را چگونه فیلسوفی دانست؟

- (۱) هابز - نسبی‌گرا
- (۲) کانت - مطلق‌گرا
- (۳) کانت - نسبی‌گرا
- (۴) هابز - مطلق‌گرا

۳۱۰ - دیدگاه ابن‌سینا درباره اخلاق با دیدگاه کدام فیلسوفان شباهت بسیاری دارد و وی منبع شناخت فضیلت‌ها و رذیلت‌ها را چه می‌داند؟

- (۱) کانت و دکارت - عقل عملی
- (۲) افلاطون و ارسطو - عقل عملی
- (۳) افلاطون و ارسطو - عقل نظری
- (۴) کانت و دکارت - عقل نظری

۳۱۱- کدام عبارت زیر در رابطه با انواع مقابله با فشار روانی صحیح است؟

- ۱) هنگام روبه‌رو شدن با موقعیت فشارآور، فرد در درجه اول کنترل شخصی خود را ارزیابی می‌کند.
- ۲) نیاز برای دوباره سازگار شدن با شرایط جدید زندگی را مقابله می‌گویند.
- ۳) از شوخی در مواردی که امکان از بین بردن مشکل در کوتاه‌مدت وجود ندارد، استفاده می‌شود.
- ۴) فردی که به علت ترس از شکست در ازدواج، تصمیم می‌گیرد برای همیشه ازدواج را رها می‌کند و می‌خواهد تنها بماند، از روش تکانشی برای مقابله استفاده کرده است.

۳۱۲- فشار روانی حاصل در کدام موقعیت زیر با بقیه متفاوت است؟

- ۱) عصبانیت از مدیر، به علت بی‌انصافی کردن در حق کارمندان
  - ۲) فراموش کردن هر چه که خوانده‌ایم، در جلسه امتحان
  - ۳) از دست دادن تمرکز، هنگام پاسخ‌گویی به سوالات شفاهی معلم
  - ۴) تحت فشار بودن تیم والیبالی، برای حفظ نتیجه برد بازی در لحظات آخر
- ۳۱۳- کدام روش مقابله سازگارانۀ زیر با بقیه متفاوت است؟
- ۱) احسان هنگام بحث با پدرش، محیط را ترک می‌کند.
  - ۲) مرتضی در جلسه سخنرانی، با خود بطری آب خنک همراه دارد.
  - ۳) حامد سعی می‌کند همیشه رژیم غذایی حاوی کربوهیدرات زیاد و چربی کم را رعایت کند.
  - ۴) سحر در مواجهه با افکار منفی که در رابطه با شکست در امتحان ریاضی به سراغش می‌آید، می‌گوید «بس است».

۳۱۴- به ترتیب «اجتناب از مواجهه با موقعیت فشارآور» و «مشکل در به یاد آوردن حادثۀ استرس‌زا»، جزء کدام علائم فشار روانی محسوب می‌شوند؟

- ۱) شناختی - هیجانی
- ۲) شناختی - رفتاری
- ۳) رفتاری - هیجانی
- ۴) رفتاری - شناختی

۳۱۵- مهران برای مقابله با فشار روانی خود سعی می‌کند دامنه ارتباطات خود را با خانواده و دوستانش گسترش دهد. سعید در هنگام مشاجره با همسرش، سعی می‌کند خاطره روز عروسی خود را به یاد آورد. به ترتیب مهران و سعید از کدام روش سازگارانۀ برای مقابله با فشار روانی استفاده کرده‌اند؟

- ۱) بلندمدت - کوتاه‌مدت
- ۲) کوتاه‌مدت - بلندمدت
- ۳) بلندمدت - بلندمدت
- ۴) کوتاه‌مدت - بلندمدت

۳۱۶- در کدام گزینه نقش عامل روان‌شناختی با سایر گزینه‌ها متفاوت است؟

- ۱) خانم اسدی به دلیل ناکامی در ازدواج، به بیماری ربوی دچار شده است.
- ۲) پزشکان عقیده دارند از زمانی که آقای یوسفی رماتیسم مفصلی گرفته است، خیلی افسرده شده است.
- ۳) آقای رحیمی آنقدر فشار کاری را تحمل کرد، تا به فشار خون بالا مبتلا گردد.
- ۴) خانم باقری به ناراحتی گوارشی در اثر استرس‌های شغلی فراوان، دچار شده است.

۳۱۷- «مینا مدتی است که به دلیل استرس امتحانات، زود از کوره درمی‌رود، حافظه کوتاه‌مدتش دچار اختلال شده است و احساسی گزگز در دست و

پایش می‌کند»، به ترتیب مینا دچار کدام علائم فشار روانی شده است؟

- ۱) هیجانی - رفتاری - جسمانی
- ۲) شناختی - هیجانی - رفتاری
- ۳) شناختی - رفتاری - هیجانی
- ۴) هیجانی - شناختی - جسمانی

۳۱۸- کدام روش مقابله‌ای سازگارانۀ زیر در بلندمدت کارایی لازم را ندارد؟

- ۱) استفاده از دفتر خاطرات
- ۲) انجام مسابقات خانوادگی به طور مرتب
- ۳) مرور ذهنی تفریح دسته‌جمعی با دوستان، هنگام مشاجره با آن‌ها
- ۴) دوچرخه‌سواری

۳۱۹- در اغلب مواقع، زمانی که فرد با یک موقعیت فشارآور روبه‌رو می‌شود، اولین سؤالی که از خود می‌پرسد، چیست؟

- ۱) آیا می‌توانم کاری برای تغییر موقعیت انجام دهم؟
- ۲) آیا می‌توانم فشار روانی را برطرف کنم؟
- ۳) آیا خطری مرا تهدید می‌کند؟
- ۴) آیا می‌توانم از روش‌های قبلی کاهش فشار روانی در این موقعیت استفاده کنم؟

۳۲۰- کدام روش مقابله سازگارانۀ زیر با بقیه متفاوت است؟

- ۱) شمردن اعداد یک تا صد
- ۲) گفتن عبارت «بس است»، برای مبارزه با افکار منفی
- ۳) حل جدول به صورت روزانه و منظم
- ۴) خواندن یک غزل عاشقانه از حافظ

نظرسنجی وبسایت گاج مارکت

دانش آموز گرامی؛

لطفاً بعد از پایان آزمون به سوالات ۱ تا ۵ در قسمت نظرسنجی با دقت پاسخ دهید.

۱- تا چه اندازه با فروشگاه اینترنتی گاج مارکت آشنا هستید؟

(۱) نمی‌شناسم (۲) تا حدودی آشنایی دارم

(۳) عضو سایت هستم و خرید انجام نداده‌ام (۴) عضو سایت هستم و خرید انجام داده‌ام

۲- تنوع و کیفیت محصولات و کالاهای فروشگاه اینترنتی گاج مارکت را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

(۱) کم و بدون کیفیت (۲) زیاد و بدون کیفیت (۳) کم و باکیفیت (۴) زیاد و باکیفیت

۳- پشتیبانی و خدمت مشتریان فروشگاه اینترنتی گاج مارکت را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

(۱) خیلی خوب (۲) خوب (۳) متوسط (۴) ضعیف

۴- در مقایسه با سایر رقبا ما را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

(۱) خیلی خوب (۲) خوب (۳) متوسط (۴) ضعیف

۵- عملکرد کلی فروشگاه اینترنتی گاج مارکت از نظر شما چگونه است؟

(۱) خیلی خوب (۲) خوب (۳) متوسط (۴) ضعیف

آزمون‌های سراسری گاج

گزینه‌درسدرا انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹

پاسخ‌های تشریحی

پایه دوازدهم انسانی

دوره دوم متوسطه

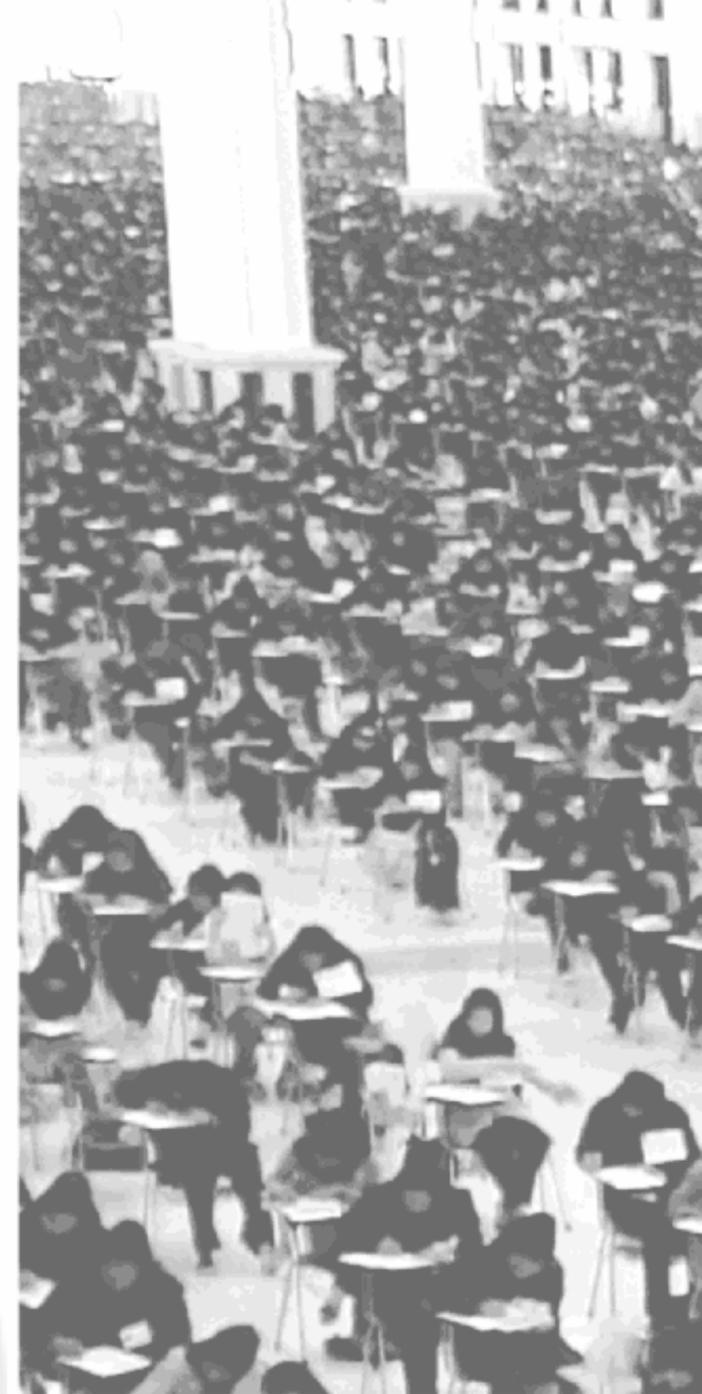
نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سؤالاتی که باید پاسخ دهید: ۲۸۰	مدت پاسخگویی: ۲۶۰ دقیقه

عناوین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	شماره سؤال		مدت پاسخگویی
			از	تا	
۱	فارسی	۲۵	۱	۲۵	۱۸ دقیقه
۲	زبان عربی (عمومی)	۲۵	۲۶	۵۰	۲۰ دقیقه
۳	دین و زندگی	۲۵	۵۱	۷۵	۱۷ دقیقه
۴	زبان انگلیسی	۲۵	۷۶	۱۰۰	۲۰ دقیقه
۵	ریاضیات	۱۵	۱۰۱	۱۱۵	۳۰ دقیقه
		۱۰	۱۱۶	۱۲۵	
		۱۰	۱۲۶	۱۳۵	
۶	ریاضی و آمار ۲	۱۰	۱۳۶	۱۴۵	۱۰ دقیقه
۷	علوم و فنون ادبی	۱۵	۱۴۶	۱۶۰	۲۵ دقیقه
		۱۰	۱۶۱	۱۷۰	
		۱۰	۱۷۱	۱۸۰	
۸	علوم و فنون ادبی ۳	۱۰	۱۸۱	۱۹۰	۱۰ دقیقه
۹	تاریخ	۱۰	۱۹۱	۲۰۰	۲۰ دقیقه
		۱۰	۲۰۱	۲۱۰	
		۱۰	۲۱۱	۲۲۰	
۱۰	جغرافیا	۱۰	۲۲۱	۲۳۰	۲۰ دقیقه
		۱۰	۲۳۱	۲۴۰	
		۱۰	۲۴۱	۲۵۰	
۱۱	جامعه‌شناسی	۱۰	۲۵۱	۲۶۰	۳۰ دقیقه
		۱۰	۲۶۱	۲۷۰	
		۱۰	۲۷۱	۲۸۰	
۱۲	فلسفه و منطق	۱۰	۲۸۱	۲۹۰	۳۰ دقیقه
		۱۰	۲۹۱	۳۰۰	
		۱۰	۳۰۱	۳۱۰	
۱۳	فلسفه یازدهم روان‌شناسی	۱۰	۳۱۱	۳۲۰	۱۰ دقیقه

آزمون‌های سراسری گاج

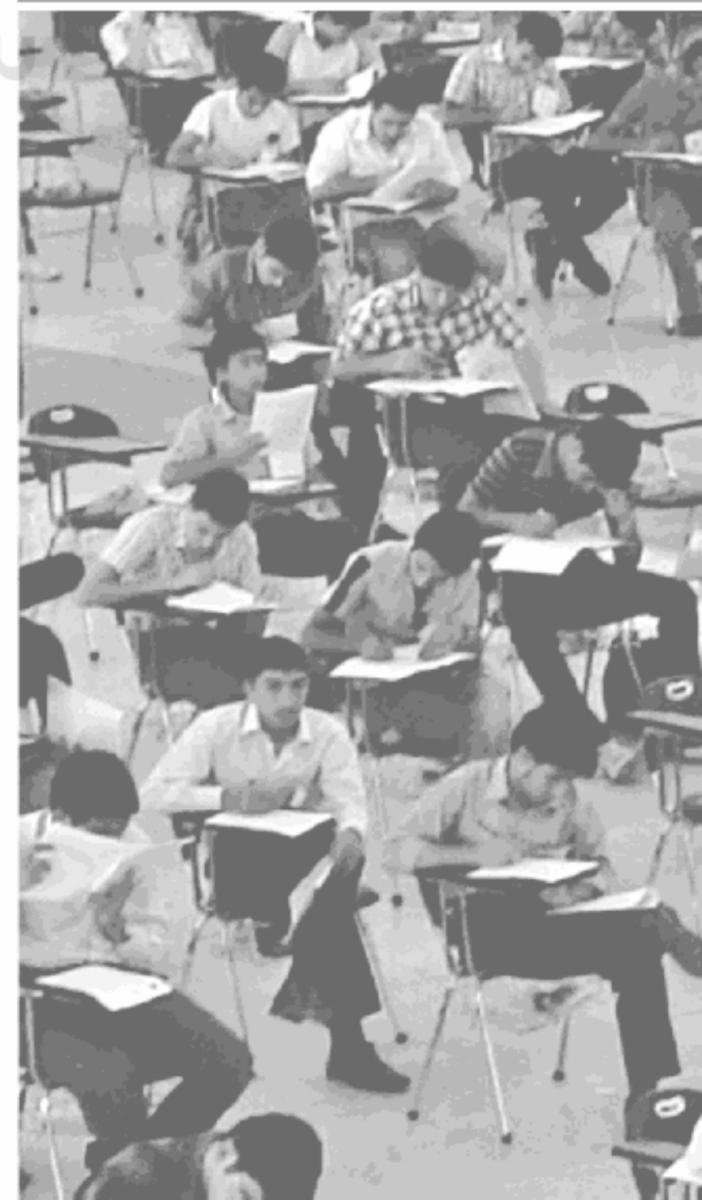
دروس	طراحان	ویراستاران علمی
فارسی	امیرنجات شجاعی	اسماعیل محمدزاده مسیح گرجی - مریم نوری‌نیا
زبان عربی	روح‌اله اصغری	حسام حاج مؤمن - شاهر مرادیان یرسا فیلو
دین و زندگی	مرثضی محسنی کبیر محمد رضایی بقا - امیررضا عمران‌پور	بهاره سلیمی - عطیه خادمی
زبان انگلیسی	امید یعقوبی فرد - حسین طیبی	حسین طیبی - مریم پارسائیان
ریاضیات	محمد یگانه	ندا فرهنگتی - مریم ولی‌عابدینی مینا نظری
اقتصاد	سید امیر حسین میراسکندری	مریم پارسائیان - رقیه بژند سیده مریم میرقاسمی
تاریخ	محمد اسماعیل سلمان‌پور	سیده مریم میرقاسمی - فاطمه سزبخانی مریم پارسائیان - لیلا عباسی
جغرافیا	محسن مصلائی	مریم پارسائیان - سیده مریم میرقاسمی زهرا فروغی هرس - لیلا عباسی
جامعه‌شناسی	مینا تاجیک	مریم پارسائیان - رقیه بژند مریم میرقاسمی - الهام رضایی
فلسفه و منطق	حیدر جلالی	مریم پارسائیان - مریم جمشیدی
	ابراهیم امینی	
روان‌شناسی	نگار کاغذگران	سیده مریم میرقاسمی - مریم پارسائیان رقیه بژند - لیلا عباسی

فروشگاه مرکزی گاج: تهران - خیابان انقلاب
نیش بازارچه کتاب

اطلاع‌رسانی و ثبت نام: ۰۲۱-۶۴۲۰

نشانی اینترنتی: www.gaj.ir

آماده‌سازی آزمون

مدیریت آزمون: ابوالفضل مزرعتی

بازبینی و نظارت نهایی: سارا نظری

برنامه‌ریزی و هماهنگی: مریم جمشیدی عینی - مینا نظری

بازبینی دفترچه: بهاره سلیمی - عضبه خادمی

ویراستاران فنی: سانژ فلاحی - مروارید شاه‌حسینی - مریم پارسائیان - زهرا رجبی

سرپرست واحد فنی: سیده فاسمی

صفحه‌آرا: فرهاد عبدی

طراح شکل: فاطمه میناسرشت

حروف‌نگاران: پگاه روزبهانی - زهرا نظری‌زاد - مهتاز السادات کاظمی - ربابه الطافی - مینا عباسی
فرزانه فتاحی

امور چاپ: علی مزرعتی

به نام خدا

حقوق دانش‌آموزان در آزمون‌های سراسری گاج

داوطلب گرامی؛ با سلام در اینجا شما را با بخشی از حقوق خود در آزمون‌های سراسری گاج آشنا می‌نمایم:

۱- اطلاعات شناسنامه‌ای و آموزشی شما مانند نام، نام خانوادگی، جنسیت و گروه آزمایشی بایستی به صورت صحیح در بالای پاسخ‌برگ درج شده باشد.

۲- آزمون‌های سراسری گاج باید راس ساعت اعلام شده در دفترچه، شروع و خاتمه یابد.

۳- محل برگزاری آزمون باید از لحاظ سرمایش و گرمایش، نور کافی، نظافت و سایر موارد در حد مطلوب و استاندارد باشد.

۴- سؤالات آزمون‌های سراسری گاج بایستی نزدیک‌ترین سؤالات به کنکور سراسری باشد و عاری از هرگونه اشکال علمی و تایپی باشد.

۵- در هنگام برگزاری آزمون باید تغذیه رایگان دریافت نمایید.

۶- بعد از هر آزمون و به هنگام خروج از جلسه آزمون بایستی پاسخ‌نامه‌ی تشریحی هر آزمون را دریافت نمایید.

۷- کارنامه‌ی هر آزمون بایستی در همان روز آزمون به روش‌های ذیل تحویل شما گردد:

• مراجعه به سایت گاج به نشانی www.gaj.ir

• مراجعه به نمایندگی.

۸- خدمات مشاوره‌ی رایگانی که در طی ۱ مرحله آزمون (ویژه داوطلبان آزاد) ارائه می‌گردد شامل:

• برگزاری جلسه مشاوره حضوری به صورت انفرادی حداقل یکبار در طی هر آزمون توسط رابط تحصیلی.

• تماس تلفنی حداقل ۲ بار در طی هر آزمون توسط رابط تحصیلی.

• تماس تلفنی با اولیا حداقل یکبار در هر فاز [آزمون‌های سراسری گاج در چهار فاز تابستانه، ترم اول، ترم دوم و جامع برگزار می‌گردد].

• بررسی کارنامه آزمون توسط رابط تحصیلی در هر آزمون.

چنانچه در هر یک از موارد فوق کمبود و یا نقصی مشاهده نمودید لطفاً بلافاصله با تلفن **۶۴۲-۲۱** تماس حاصل نموده و مراتب را اطلاع دهید.

در گاج، بهترین صدا،

صدای دانش‌آموز است.

فارسی

۱ | بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) شامه: حتی بویایی

(۲) ارتفاع: محصول زمین‌های زراعتی

(۴) هیون: شتر، به ویژه شتر قوی‌هیکل و درشت‌اندام

۲ | معادل‌های معنایی واژگان گزینه‌ها:

(۱) بی‌همتا و سقف [معادل با طلاق] (۲ مورد درست)

(۲) سرکوفت [معادل با سماتت] - سنجه [معادل با عیار] - اندوه [معادل با اندیشه] (۳ مورد درست)

(۳) شیفته [معادل با مسحور] (۱ مورد درست)

(۴) اضطراب [معادل با اندیشه] - مشاور [معادل با دستور] (۲ مورد درست)

۳ | معنی درست واژه‌ها: خیره‌سر: گسناخ و بی‌نرم، لجوج /

گربت: غم، اندوه / کذا: آن‌چنانی، چنان / ممد: مدد کننده، یاری‌دهنده / ناورد: نبرد / تعلیمی: عسای سبکی که به دست گیرند.

۴ | املاي درست واژه‌ها: مهمل: بیهوده / گذاردن: رها کردن

۵ | املاي درست واژه‌ها: سمن: یاسمن / خاست: برخاست

املاي درست واژه در سایر گزینه‌ها:

(۱) هول: وحشت‌انگیز، ترسناک (۳) غریب: بیگانه

(۴) موهوم: خرافاتی

۶ | املاي درست واژه‌ها: ج: اصرار: بافشاری / ه: سورت: شدت،

تندی، تیزی

املاي واژه «خذلان» در عبارت «ب» نیز نادرست است که تأثیری در پاسخ ندارد.

۷ | یوهان ولفگانگ گوته (سراینده دیوان غربی - شرقی)، شیفته و

دل‌بسته شعر و اندیشه حافظ بود؛ او متن زیر را نیز به تأثیرپذیری از حافظ سروده است: «مگر نه راهنمای ما هر شامگاهان با صدای دلکش، بیتی چند از غزل‌های شورانگیز تو را می‌خواند تا اختران آسمان را بیدار کند و رهزنان کوه و دشت را بترساند؟»

۸ | استعاره‌ها: زاله: استعاره از اشک / نرگس: استعاره از چشم / گل

استعاره از گونه‌ها / نگرگ: استعاره از اشک / عتاب: استعاره از گونه‌ها / ۵: استعاره از استعاره‌هاک مصرحه در سایر گزینه‌ها:

(۱) پسته (مصرع دوم) استعاره از دهان / شکر (مصرع دوم) استعاره از سخن معشوق [۲ استعاره]

نکته: در مصرع اول چون هم مشبه و هم مشبه‌به حضور دارد استعاره نداریم: دهان مانند پسته / گفتار مانند شکر

(۳) فندق: استعاره از دهان / نبات: استعاره از سخن معشوق / پسته: استعاره از دهان [۳ استعاره]

(۴) لؤلؤ (مصرع اول) استعاره از اشک / لؤلؤ (مصرع دوم) استعاره از معشوق [۲ استعاره]

۹ | بیت «د»: پارادوکس: این‌که شاعر در عین حال که در گلستان

است در گلستان نباشد.

بیت «ه»: کنایه: بوی چیزی را کشیدن کنایه از امید و آرزوی آن را داشتن / چشم به راه بودن کنایه از انتظار

بیت «الف»: تشبیه: خود [شاعر] به مجنون / خود [شاعر] به اخگر

بیت «ج»: تلمیح: اشاره به داستان اسکندر و آب حیات

بیت «ب»: ابهام تناسب: مهر ۱- محبت (معنی درست) ۲- خورشید (معنی نادرست / متناسب با آسمان و خورشید)

۱۰ | ابهام تناسب: تیر: ۱- بازار نبرد (معنی درست) ۲- سیاره

عطارد (معنی نادرست / متناسب با سیاره و گردون) / مهر: ۱- محبت (معنی درست) ۲- خورشید (معنی نادرست / متناسب با سیاره و تیر)

جناس ناقص: تیر و تیغ

استعاره از نوع تشخیص: تیر زدن چشم، تیغ کشیدن مهر (عشق) و سپر انداختن گردون

واج‌آرایی: تکرار صامت‌های «د» (۸ بار) و «ر» (۶ بار)

کنایه: تیر زدن چشم کنایه از کرشمه / تیغ کشیدن مهر کنایه از دلبری کردن / سپر انداختن کنایه از تسلیم شدن

۱۱ | بررسی ابیات:

الف) ابهام تناسب: مدام: ۱- همواره و همیشه (معنی درست) ۲- شراب (معنی نادرست / متناسب با می)

ب) جناس ناهمسان: کار - بار

ج) استعاره با ذکر مشبه (تشخیص): خنده جام و تصدیق کردن از سوی عقل

د) اغراق: تشبیه کمر (میان) به مو

و) استعاره با ذکر مشبه‌به: لعل استعاره از لب معشوق

توجه: ترکیب «چاه زرخدان» اضافه تشبیهی نیست و «چاه» در واقع استعاره از فرورفتگی زیر چانه است.

۱۲ | وابسته پسین: که (هر که را در دل: در دل هر که) / خونریز /

ش / چین / در یوزه / او / او [۷ وابسته پسین]

نکته: خونریز: صفت / سایر موارد: مضاف‌الیه

۱۳ | فعل «گذشتن» در گزینه (۳) در معنی «تخطی کردن» و در

سایر گزینه‌ها در معنی «مردن و درگذشتن» به کار رفته است.

۱۴ | ترکیب وصفی: آن بی‌نیازی

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) خال عنبرین / این مار [۲ ترکیب]

(۳) آهی ... سرد / جگر آتشین [۲ ترکیب]

(۴) هر بند / بیوند دگر [۲ ترکیب]

۱۵ | وابسته پیشین: چندین

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) «همه» بدل است. (طبق کنکور سراسری)

(۲) «چنین» قید است.

(۳) «هیچ» متمم است.

۱۶ ۳ در ابیات سؤال واو عطف وجود ندارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) بیت اول: مفعول: چه / مسند: کم - افزون

بیت دوم: مفعول: چه / مسند: پرخون

بیت سوم: مفعول: چه / مسند: تهی (گرفتن معادل فرض کردن و پنداشتن)

(۲) چهار ترکیب اضافی: تهی کردن دل - سازگاران جهان - دل سازگاران

(سازگاران ... را دل) - دیده‌ام (شودم دیده تهی = دیده‌ام تهی شود)

(۴) دل سازگاران (مضاف الیه)

۱۷ ۴ مفهوم گزینه (۴): دعوت به عاقبت‌اندیشی و توجه به

ناپایداری دنیا و عمر

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: ضرورت توجه به حال و بهره‌گرفتن از فرصت‌ها

۱۸ ۲ مفهوم مشترک قطعه شعر سؤال و گزینه (۲): توصیه به

امیدواری

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) طلب توجه و عنایت

(۳) گله از بی‌وفایی معشوق و وعده دروغ دادن

(۴) ناامیدی

۱۹ ۲ مفهوم گزینه (۲): تنها صداست که می‌ماند / جاودانگی نام

سخنور به سخنش

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: زندگی بخشی عشق

۲۰ ۳ مفهوم مشترک ابیات سؤال و گزینه (۳): آزادگان تهمت و

تنگ را بر نمی‌تابند / دشواری تحمل تنگ

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) آزادگان منت را تحمل نمی‌کنند / قناعت‌پیشگی افراد آزاده

(۲) دشمنی خلق یا پاکان / دعوت به انزوا و عزلت

(۴) خودآتهامی

۲۱ ۳ مفهوم گزینه (۳): رسوایی عاشقانه / ضرورت ترک تعلقات و

ظواهر در راه عشق

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: جاودانگی نام نیک

۲۲ ۲ مفهوم گزینه (۲): ظالمان، وارث ظالمان‌اند.

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: دعوت به عدالت / ظلم، موجب نابودی

ظالم است.

۲۳ ۴ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۴): پاکبازی و

جان‌فستایی عاشقانه

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) لذت‌بخش بودن مرگ برای سختی کشیدگان

(۲) عاقبت در خاموشی است / پایداری در عشق‌ورزی

(۳) عشق موجب ادامه زندگی است.

حل و بدیهی سوالات این دفترچه را در
وبسایت DriQ.com مشاهده کنید.

زبان عربی (عمومی) | ۵

۲۴ ۳ مفهوم مشترک عبارت سؤال و گزینه (۳): نواضع موجب

کمال است.

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) نواضع موجب پایین آمدن ارزش انسان نمی‌شود.

(۲) وصف زیبایی بار

(۴) ضرورت به کار گرفتن رفتار متناسب با وضعیت.

۲۵ ۳ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۳): دشمنی روزگار با

آزادگان و افراد ارزشمند

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) دشمنی روزگار با همه انسان‌ها

(۲) نکوهش فریب اقبال دنیا را خوردن

(۴) ارزشمندی آزادی / دلیل تراشی برای خست

زبان عربی (عمومی)

■ مناسب‌ترین گزینه را در جواب برای ترجمه یا تعریب مشخص کن (۲۵ - ۲۶):

۲۶ ۴ ترجمه کلمات مهم: أنزل: نازل کرد، فرو فرستاد / مِنَ السَّمَاءِ:

از آسمان / ماء: آبی / تُصْبِحُ الأَرْضُ: زمین می‌گردد / مُخَضَّرَةٌ: سرسبز

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) «أنزل: نازل کرد» فعل ماضی و صیغه «للفاعل» است، «تُصْبِحُ: می‌گردد،

می‌شود» نادرست ترجمه شده است، «أرض» اسم «تصبح» به صورت فاعل

ترجمه می‌شود.

(۲) «ماء: آبی»، «تُصْبِحُ» مضارع است.

(۳) «تُصْبِحُ: می‌شود، می‌گردد»، «أرض» اسم «تصبح» و به صورت فاعل

ترجمه می‌شود.

۲۷ ۳ ترجمه کلمات مهم: إِنَّ المُعَلِّمَ كَالْفَلَاحِ: معلّم هم‌چون کشاورز

است / يُزَوِّجُ: می‌کارد / فِسِيلَةَ العِلْمِ: نپال علم / نُفُوسِ التَّلَامِيذِ: جان‌های

دانش‌آموزان / يَرْعَاهَا: از آن مراقبت می‌کند / حَتَّى تُكْبِرَ: تا بزرگ شود / تُثْمِرُ:

میوه دهد

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) «باید ... بکارد» نادرست است.

(۲) «الفلاح» معرفه است نه نکره، ضمیر «ش» در «دانش‌آموزانش» معادلی

ندارد، «یرعاهها حتى تكبر» نادرست ترجمه شده است.

(۴) «كالفلاح» خبر است، «نفوس» جمع است، فعل‌های «تكبر» و «تثمر» به

«فسيلة» برمی‌گردد نه دانش‌آموزان! زائد بودن «زمانی که»

۲۸ ۱ ترجمه کلمات مهم: أَكْثَرُ مِنْ: زیاد کن / الإخوان الحقيقيين:

برادران (دوستان) واقعی را / ما استطعت: تا می‌توانی / لأنهم: زیرا آن‌ها /

يَعِينُونَكَ: تو را یاری می‌کنند / علی: بر / شَدَائِدِ الدَّهْرِ: سختی‌های روزگار

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۲) ضمیر «ات» اضافی است، «لأن» و «علی» درست ترجمه نشده است.

(۳) «أكثر» و «علی» ترجمه درستی ندارد، «شَدَائِدِ الدَّهْرِ: سختی‌های روزگار»

(۴) «شَدَائِدِ الدَّهْرِ: سختی‌های روزگار»

۳۴ ۲ «الابن» مفعول است و «أبو» فاعل است.

ترجمه: پسر را فقط پدرش یوسید!

۳۵ ۴ «إِسْتَعْفَرْتُ: طلب آمرزش کردم» ماضی است. (رد گزینۀ (۳))

«صادقانه» مفعول مطلق نوعی است نه تأکیدی. اما در گزینۀ (۱) به صورت تأکیدی آمده است.

ترجمه سایر گزینه‌ها:

(۱) وافعاً از خداوند طلب آمرزش کردم.

(۲) همانند راستگویان از خداوند طلب آمرزش کردم!

(۳) با صداقت از خداوند طلب آمرزش می‌کنم!

■ متن زیر را با دقت بخوان سپس متناسب با آن به سوالات زیر پاسخ بده (۴۲ - ۳۶):

از هزاران سال پیش مردمان اهمیت‌ی خاص به جغد می‌دهند و انسان‌های اولیه پیرامون آن بسیاری از توهمات را بافته‌اند، مخصوصاً درباره صدای عجیب او که آن‌ها را می‌ترساند و هنوز [هم] در عصر کنونی‌مان مردم را می‌ترساند و عرب‌ها صدای آن را نشانه بداقبالی به شمار آورده‌اند و در بسیاری از نواحی اروپا صدای جغد نشانه‌ای برای مرگ به شمار می‌آید. با این وجود جغد نزد تمدن یونانی سمبلی برای حکمت و اندیشه بوده است!

جغد در همه نواحی دنیا یافت می‌شود و در مناطق قطبی دارای پری سفید است که با رنگ محیط هماهنگ است و آن را از چشمان دشمنانش مخفی نگه می‌دارد. و جغد از پرندۀ‌های شکاری به شمار می‌آید که از گوشت دیگر حیوانات مانند موش‌ها و خرگوش‌ها و ماهی‌ها تغذیه می‌کند و فقط در شب از لانه‌اش خارج می‌شود. و جغد نمی‌تواند زیر باران شکار و پرواز کند؛ زیرا پر آن روغن‌هایی را که دیگر پرندگان را از باران حفاظت می‌کنند، ندارد!

۳۶ ۲ در مورد پرندگان شکاری [گزینۀ] نادرست را مشخص کن:

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

(۱) در نوع غذایشان با دیگر پرندگان تفاوت دارند! (✓)؛ چون گوشت‌خوارند.
(۲) فقط هنگامی که خورشید غروب می‌کند، اقدام به شکار می‌کنند! (✗)؛ چون در متن بیان شده که فقط جغد در شب فعالیت دارد؛ نه همه پرندگان شکاری!

(۳) از دیگر پرندگان قوی‌تر هستند و فقط گوشت می‌خورند! (✓)

(۴) تسان از هزاران سال پیش آن‌ها را در شکار استفاده کرده است! (✓)

۳۷ ۲ جغد پرندۀ‌ای است که ..... : [گزینۀ] نادرست را مشخص کن:

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

(۱) پیرامونش بسیاری از خرافات می‌چرخد! (✓)

(۲) همگان آن را هنداردهنده نحسی و مرگ به شمار می‌آورند! (✗)؛ چون اشاره شده در یونان سمبل حکمت و اندیشه بوده است.

(۳) در بیشتر فرهنگ‌ها جایگاه خاصی دارند! (✓)

(۴) گاهی به کشاورزان در رهایی از موش‌ها کمک می‌کنند! (✓)

۲۹ ۱ ترجمه کلمات مهم: قَالَتِ السُّيَمَاءُ: شیما گفت / إِنِّي لَأُحْسِنُ

النَّبِيَّ (ص) مِنَ الرُّضَاعَةِ: من همانا خواهر پیامبر (ص) از شربخوارگی هستم، من همانا خواهر رضاعی پیامبر (ص) هستم / لَمْ يُصَدِّقْ قَوْلَهَا: سخنش باور نشد

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۲) در این گزینه دو اشتباه وجود دارد: (۱) «لَمْ»: همانند قطعاً تأکید در «لَأُحْسِنُ» ترجمه نشده است. (۲) «لَمْ» فعل مضارع «معادل ماضی منفی ساده یا نقلی است.

(۳) «لَمْ يُصَدِّقْ»: باور نشد» مجهول است.

(۴) «او» نادرست است «إِنِّي ... من ... هستم»، فعل «يُصَدِّقُ» اشتباه ترجمه شده است.

۳۰ ۴ ترجمه کلمات مهم: هُوَلاء العظماء: این بزرگان / كَانُوا ذِكْرَهُمْ

خياً: یادشان زنده است [«كَانُوا» در برخی از جملات که منحصر در گذشته نیست، معنای «است» می‌دهد. / ذَاكِرَةُ التَّارِيخِ: حافظۀ تاریخ / لِأَنَّهُمْ: زیرا (آنان) / قَامُوا بِأَعْمَالٍ: کارهایی را انجام دادند / تَنْتَفِعُ بِهَا الْبَشَرِيَّةُ: بشریت از آن سود می‌برد

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) «كَانُوا: است»، «تمام» اضافی است و معادلی ندارد. «تَنْتَفِعُ» نادرست ترجمه شده است.

(۲) «ذَاكِرَةُ التَّارِيخِ»: ترکیب اضافی است نه وصفی.

(۳) «حافظۀ تاریخی» نادرست است، «جاودان» ترجمۀ دقیقی نیست. «تَنْتَفِعُ» مضارع است.

۳۱ ۳ ترجمه کلمات مهم: أَيُّ خَلَلٍ: هر خللی، هر اختلالی / قَدْ

يُؤَدِّي: گاهی / شاید، ممکن است / منجر شود / موت: مرگ / كَثِيرٍ مِنَ الْكَائِنَاتِ الْحَيَّةِ: بسیاری از موجودات زنده

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) حرف «قَدْ» قبل از فعل مضارع معنای «گاهی، شاید، ممکن است» دارد، در این ترجمه اصلاً لحاظ نشده است، «فیها: در آن».

(۲) «أَيُّ» در این عبارت ادات استفهام نیست، «می‌تواند» معادل ندارد، «الْحَيَّة» ترجمه نشده است.

(۴) «أَيُّ» نادرست ترجمه شده است، «يُؤَدِّي: منجر شود» نه «رقم بزند».

۳۲ ۴ ترجمه کلمات مهم: يَا كِبَارَ الْقَوْمِ: ای بزرگان قوم / لِهَذَا النَّبِيِّ

خِصَالٌ: این پیامبر ویژگی‌هایی دارد / تُعْجِبُنِي: که مرا شگفتانده می‌سازد / لَمْ أَر: ندیده‌ام / أَجُودٌ: سخاوتمندتر / أَكْرَمٌ: بخشنده‌تر

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) «تُعْجِبُ» مضارع است، زائد بودن «من»

(۲) ضمیر «من» معادلی ندارد، «لِ» در این‌جا نباید «برای» ترجمه شود، «لَمْ» از «ترجمه نشده است، «هیچ‌کس» معادلی ندارد.

(۳) ضمیر «من» اضافی است، «هیچ» معادلی ندارد

۳۳ ۲ فعل «تَرَدُّونَ» [مضارع، صيغة «للمخاطبين»] تغییر نکرده

است؛ پس واژه قبلش «لِمَ: برای چه» است نه «لَمْ».

ترجمه عبارت: ای مسلمانان؛ برای چه بیچارگان را نومید برمی‌گردانید؟! «لَمْ تَرُدُّوا: برنگردانید»

۳۸ ۴ [گزینه] درست را در مورد جغد مشخص کن:

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

- رنگ پرش دشمنان را می‌ترساند! (X) در متن گفته شده رنگ پریشان آن‌ها را مخفی می‌کند نه می‌ترساند «يُخْفِي» نه «يُخْفِي»
- فقط در شب در لانه‌اش یافت می‌شود! (X) در شب لانه را ترک می‌کند!
- یونانیان باستان آن را الهه حکمت گرفته بودند! (X) رمز و سمبل حکمت گرفتند نه الهه!
- زمانی که باران می‌بارد لانه‌شان را ترک نمی‌کنند! (✓) ما توجه به آخرین عبارت من.

۳۹ ۴ با توجه به متن ..... : [گزینه] نادرست را مشخص کن:

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

- جغد می‌تواند در آب وارد شود! (✓) با توجه به «تَتَغَدَّى عَلَى الْأَسْمَاكِ»
  - هنوز مردم به خرافاتی باور دارند که از نظر علمی هیچ پایه‌ای ندارد! (✓)
  - جغد از مهم‌ترین پرندگانی است که ذکرش در فرهنگ‌های مختلف آمده است! (✓)
  - انسان از کهن‌ترین دوران‌ها جغد را دشمن خود به شمار آورده است! زیرا پرندۀ نحس و بدقابالی است! (X) چنین چیزی در متن نیامده است!
- گزینه درست را در اعراب و تحلیل صرفی مشخص کن (۴۲ - ۴۰):

۴۰ ۴ دلایل رد سایر گزینه‌ها:

- جمله وصفیه است نه حالیه!
- حروف اصلی این فعل «س ج م» است.
- در باب «انفعال» است و دو حرف زائد دارد: «ا» و «ن».

۴۱ ۱ دلایل رد سایر گزینه‌ها:

- «يَفْتَقِدُ» ندارد متعدی است و «الزِّيوت» مفعول آن است.
- دو حرف زائد دارد: «ا» و «ت».
- صيغة «للمفرد المذكر الغائب» است نه «للمؤنث»!

۴۲ ۱ دلایل رد سایر گزینه‌ها:

- دقت کنید «مضاف» نقش نیست؛ و هرگز نباید در قسمت محل اعرابی به عنوان نقش بیان شود.
  - و ۴ «عیون» جمع مکسر «عین» است نه جمع مذکر سالم!
- گزینه مناسب را در پاسخ به سؤال‌های زیر مشخص کن (۵۰ - ۴۳):

۴۳ ۳ «لجاجة» بر وزن «فاعل» درست است.

۴۴ ۱ ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

- این پسر ..... و صداها را نمی‌شنود! لال است (X)؛ واژه صحیح «أصم»؛ گر، ناشنوا می‌باشد.
  - در آن مسابقه پای ..... بازیکن شکست! چپ (✓)
  - سربازان قهرمان ما قادر به ..... دشمنان هستند! شکست دادن (✓)
  - با سختی‌های زندگی همانند شیران ..... روبه‌رو شوید (✓)
- ۴۵ ۳ به این دو واژه و معنایشان دقت کنید: «الشمال» (با حرکت فتحه روی «ش»): شمال / «الشمال» (با حرکت کسره روی «ش»): جهت چپ در این جا، «الشمال» چپ متضادش «اليمين» راست است!

۴۶ ۳ «نفي وقوع الفعل في الماضي: نفي به وقوع پیوستن فعل در گذشته» همان ماضی منفی است که با این دو ترکیب ساخته می‌شود:

(۱) ما [نافیه] + فعل ماضی

(۲) لم + [فعل مضارع]

- در گزینه (۳) ساختار «لم + فعل مضارع» را داریم «لم نُحَضِرْ: حاضر نشدیم»
دقت کنید: در گزینه (۱) با توجه به تغییر نکردن آخر فعل «تسألين» [مضارع، للمخاطبة] کلمه قبل آن قطعاً «لِمَ» برای چه است نه «لَمْ»!

ترجمه گزینه‌ها:

- برای چه به قصد می‌گیری از معلم سوالاتی سخت می‌پرسی!؟
- این دانش‌آموز آن چه را مدیر گفته است، به یاد نمی‌آورد!
- به مراسم دعوت شدیم اما در آن حضور پیدا نکردیم!
- دانش‌آموز نباید به سمت عقب توجه می‌کرد!

۴۷ ۳ «بارش باران‌ها، هوا را پاکیزه .....» [گزینه] نامناسب را

برای جای خالی مشخص کن:

بررسی گزینه‌ها:

(۱) گرداند (۲) قرار می‌دهد

(۳) می‌شود (۴) گرداند

توجه: «الهبوات» مفعول است؛ بنابراین افعال ناقصه مانند «صَارَ، أَصْبَحَ» که اصلاً فاعل و مفعول ندارند، نمی‌توانند در جای خالی قرار بگیرند.

۴۸ ۱ اگر «تُلْثَهُمْ» در جای خالی قرار بگیرد؛ در آن صورت «الطَّلَاب»

مستثنی‌منه می‌شود و اسلوب استثناء ایجاد می‌شود. اما سایر گزینه‌ها اسلوب حصر را ایجاد خواهند کرد؛ چون مستثنی‌منه‌شان، قبل از «إلا» وجود ندارد.

۴۹ ۲ در گزینه (۲) بعد از مصدر جمله (ثبوتاً) صفت در قالب جمله

وصفیه داریم «لا عودَةَ إِلَيْهَا بَعْدَهَا» پس در این گزینه مفعول مطلق نوعی وجود دارد. در سایر گزینه‌ها مفعول‌های مطلق از نوع تأکیدی هستند؛ چون بعد از مصدر فعل جمله، صفت یا مضاف‌الیه نیامده است!

ترجمه گزینه‌ها:

- اگر می‌خواهی به اهدافت برسی، حتماً تلاش کن!
- از گناهان به گونه‌ای توبه کن که بعد از آن هیچ برگشتی به آن‌ها نباشد!
- اگر باران نیارد، حتماً با خشکسالی مواجه خواهیم شد!
- هرکس دروغ بگوید، بی‌گمان به مردم خیانت می‌کند و آنان هرگز او را باور نخواهند کرد!

۵۰ ۳ «إِتِّدَأَتْ: شروع شد» یک فعل لازم است و «حياة» نقش

فاعل دارد نه مفعول!

دین و زندگی

۵۱ ۳ موقعیت زن و خانواده در تمدن اسلامی بسیار برتر از موقعیت

زن در اروپا و سایر مناطق جهان بود، زنان حق مالکیت و کار داشتند، دسترنج آن‌ها به خودشان تعلق داشت در عین حال که وظیفه هزینه خانواده را برعهده نداشتند، به همین جهت می‌توانستند، ثروت خود را وقف امور عام‌المنفعه کنند، بسیاری از موقوفه‌های قدیمی کشور ما مربوط به زنان خیریه است که ثروت خود را وقف امور خیریه کرده‌اند. این امر بیانگر احیای مقام و منزلت زن و ارزش‌های اصیلش می‌باشد.

۶۰ ۳ عزت به معنای نفوذناپذیری و تسلیم نبودن است، وقتی می‌گویند خداوند «عزیز» است، معنایش این است که کسی نمی‌تواند در اراده او نفوذ نماید و او را تسلیم خود کند و آیه شریفه «مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعِزَّةَ فَلِلَّهِ الْعِزَّةُ جَمِيعًا: هر کس عزت می‌خواهد [بداند] که هر چه عزت است، از آن خداست» یعنی سرچشمه و خاستگاه عزت و کرامت نفس خداوند است.

۶۱ ۴ شرط‌بندی، از امور زیان‌آور روحی و اجتماعی است و انجام آن، حتی در بازی‌ها و ورزش‌های معمولی نیز حرام می‌باشد. اگر ورزش و بازی‌های ورزشی برای دور شدن افراد جامعه از فساد و بی‌بند و باری دنیای کنونی ضرورت یابد، فراهم کردن امکانات آن واجب کفایی است.

۶۲ ۲ نعمت‌هایی که خداوند بخشی از آن را در قرآن کریم به ما معرفی کرد و مراتبی از آن هم که اخروی است، در این دنیا قابل توصیف نیست، خداوند در آیه ۱۷ سوره سجده می‌فرماید: «هیچ‌کس نمی‌داند چه پادشاهی که مایه روشنی چشم‌هاست برای آن‌ها نهفته شده؛ این پادشاهی‌هاست که انجام می‌دادند.» با توجه به آیه مبارکه: «أَقَمْنِ أُنْسِي بُنْيَانَهُ عَلَى تَقْوَى مِنَ اللَّهِ وَ رِضْوَانٍ خَيْرٍ أَمْ مَنْ أُنْسِي بُنْيَانَهُ عَلَى شَفَا حَرْفٍ هَارٍ فَاتَهَا زَبْحًا فِي نَارٍ جَهَنَّمَ: آیا آن کس که بنیاد [کار] خود را بر پایه تقوای الهی و خشنودی خدا نهاده بهتر است یا کسی که بنای خود را بر لبه پرتگاهی در حال سقوط ساخته و با آن در آتش دوزخ فرو می‌افتد» زندگی کردن براساس «أُنْسِي بُنْيَانَهُ عَلَى تَقْوَى» هر نگرانی را از بین می‌برد.

۶۳ ۲ براساس فرمان خداوند، همه افراد جامعه اسلامی نسبت به یک‌دیگر مسئول‌اند و مانند سوارشدگان در یک کشتی‌اند (مشارکت در نظارت همگانی). اگر کارگزاران جامعه، وظیفه خود را به درستی بشناسند و هم به درستی اجرا کنند، اعتماد مردم به حکومت، روزبه‌روز افزایش می‌یابد.

۶۴ ۱ هر جوانی به طور فطری و طبیعی خواستار ازدواج با کسی است که قبل از ازدواج یا کداملی خود را حفظ کرده و رابطه غیرشرعی با جنس مخالف نداشته باشد، کسی که چنین خواسته‌ای دارد، باید خودش نیز این‌گونه باشد، هم‌چنین هر کس خواستار آن است که دیگران به اعضای خانواده او نظر سوء نداشته باشند، خودش هم باید چنین باشد، نظام هستی (عالم تکوین) بر عدالت استوار است، عمل هر کس عکس‌العملی دارد که قسمتی از آن در این جهان ظاهر می‌شود و تمام آن در آخرت.

۶۵ ۴ تفاوت‌های میان زن و مرد و ویژگی‌های هر یک به جهت وظایف مختلفی است که خالق حکیم بر عهده هر یک از زن و شوهر نهاده است تا هر کدام از آن‌ها بتوانند در زندگی مشترک و خانوادگی نقش‌های خاص را برعهده بگیرند و یک خانواده متعادل را پدید آورند، به طور مثال توانمندی عاطفی بالای زنان و قدرت جسمی بیشتر مردان برای آن است که زن با محبت مادری، فرزندان را رشد و مرد با کار کردن، نان‌آور خانواده باشد تا یک خانواده متعادل پدید آید.

دقت کنید: ویژگی‌های انسانی زن و مرد یکی است چون منظور از ویژگی‌های مشترک انسانی همان فطرت است.

۶۶ ۴ دعوت به تفکر و تعقل، تدبیر و خردورزی در جای‌جای این کتاب آسمانی مشاهده می‌شود. نزول تدریجی آیات قرآن کریم و دعوت مکرر این کتاب به خردورزی و دانش از یک طرف و تشویق‌های دائمی رسول خدا (ص) از طرف دیگر، سد جاهلیت و خرافه‌گرایی را شکست و یکی از جاهل‌ترین جوامع آن روز را مشتاق علم ساخت.

۵۲ ۲ پس از تعیین هدف ازدواج، انتخاب همسر مناسب مطرح می‌شود، طبق مقررات اسلامی رضایت کامل دختر و پسر برای ازدواج ضروری است و اگر عقده‌ای به زور انجام بگیرد باطل است و مشروعیت ندارد.

۵۳ ۳ آیه شریفه «مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ: هر که به خدا و روز قیامت ایمان بیاورد و کار شایسته انجام دهد، پاداش آن‌ها نزد پروردگارشان است و نه ترسی دارند و نه غمگین می‌شوند» مؤید دو معیار توحید و ایمان به آخرت می‌باشد. آیه شریفه «قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ: بگو آیا برابرند کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند فقط صاحبان خرد پند می‌گیرند» درباره جایگاه عقل و علم است.

آیه شریفه «لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ: به تحقیق ما پیامبران خود را با دلایل روشن فرستادیم و با آن‌ها کتاب و میزان نازل کردیم تا مردم به عدل و داد برخیزند» درباره عدالت اجتماعی و عدل و قسط است (بخش سوم همه‌گزینه‌ها صحیح است).

۵۴ ۴ این سخن حضرت زینب (س) نشانگر عزت نفس است و سرچشمه عزت خداوند است و رسیدن به عزت در گرو بندگی اوست.

۵۵ ۲ قوی شدن بدن وقتی ارزشمند است که قوت بازو سبب تواضع و فروتنی انسان شود، نه فخرفروشی بر دیگران و شرط‌بندی از امور زیان‌آور روحی و اجتماعی است و انجام آن حتی در بازی‌ها و ورزش‌های معمولی نیز حرام است.

۵۶ ۴ هر کس که خواستار آن است تا دیگران به اعضای خانواده او نظر سوء نداشته باشند خودش هم باید چنین باشد، نظام هستی بر عدالت استوار است، عمل هر کس عکس‌العملی دارد که قسمتی از آن در این جهان ظاهر می‌شود و تمام آن در آخرت.

۵۷ ۱ تحقیق درباره همسر آینده را نباید با معاشرت‌هایی که منشأ (خاستگاه) آن تنها هوس‌های زودگذر است، اشتباه کرد. تجربه نشان داده است که این‌گونه معاشرت‌ها، هر چند با عنوان شناخت روحیه همسر و ... باشد نتیجه‌بخش نیست و آثار زیان‌باری دارد که به خاطر همان آثار خداوند اجازه این‌گونه معاشرت‌ها را نداده است. در این‌گونه معاشرت‌ها، معمولاً احساسات بر هر دو نفر حاکم می‌شود و دختر و پسر شخصیت واقعی خود را پنهان می‌کنند، هر طرف اصرار دارد خود را بهتر از آن‌چه هست، نشان دهد تا محبوب دیگری واقع شود، معمولاً هم بیشتر این معاشرت‌ها به سستی رابطه و جدایی می‌انجامد.

۵۸ ۱ خداوند خطاب به انسان فرموده است: «ای فرزند آدم، این مخلوقات را برای نو آفریدم و نو را برای خودم» که مؤید «شناخت ارزش خود و نفروختن خویش به بهای اندک» از راه‌های تقویت عزت نفس است و امام علی (ع) می‌فرماید: «إِنَّهُ لَيْسَ لِأَنْفُسِكُمْ ثَمَنٌ إِلَّا الْجَنَّةُ فَلَا تَبِيعُوهَا إِلَّا بِهَا: همانا بهایی برای جان شما جز بهشت نیست پس [خود را] به کم‌تر از آن نفروشید».

۵۹ ۲ امیرالمؤمنین در عهدنامه مالک اشتر می‌فرماید: «با ترسو مشورت نکن که در انجام دادن کارها روحیه تو را سست می‌کند و در قبول و تصدیق سخن چنین شتاب مکن، زیرا سخن چنین در لباس نصیحت ظاهر می‌شود، اما خباثتکار است.»

۷۴ ۴ امیرمؤمنان علی (ع) که نهج البلاغه اش نشان خردورزی و احترام به تفکر و تعقل است، می‌فرماید: «منزلت عالم و دانشمند والاتر از کسی است که با کوشش، روزها را به روزه و شب‌ها را به عبادت سپری می‌سازد»

۷۵ ۱ مردم باید با استقامت خود، فرصت و توان مقابله با مشکلات داخلی و خارجی را برای رهبر فراهم کنند. همبستگی اجتماعی، کشور را قوی می‌کند و به رهبری امکان می‌دهد که برنامه‌های اسلامی را به اجرا درآورد.

زبان انگلیسی

۷۶ ۱ رئیس جمهور می‌داند که اگر یک دعوی قانونی به راه بیندازد، قطعاً می‌بازد. به همین خاطر است که اقدامات قانون خود را کنار گذاشته است. توضیح: از جمله دوم این سؤال مشخص است که رئیس جمهور قبلاً اقدامات قانونی را کنار گذاشته، پس این که رئیس جمهور بخواهد یک دعوی قانونی را به راه بیندازد، صرفاً شرایطی خیالی و غیرواقعی است. از طرفی زمان جمله مربوط به حال و آینده است. بنابراین با شرطی نوع دو مواجه هستیم. در شرطی نوع دو، در بند شرط که با "if" شروع می‌شود به زمان گذشته ساده و در بند جواب شرط به ساختار آینده در گذشته (فعل ساده + would/'d) نیاز داریم. به همین دلیل بند شرط (جای خالی اول) را با گذشته فعل "put up" تکمیل می‌کنیم (put up) و جای خالی دوم را با کاربرد "would" به ساختار آینده در گذشته تبدیل می‌کنیم.

۷۷ ۲ جوانان معمولاً گله دارند که از والدینشان خسته می‌شوند. ولی یکی از قوانین بیل گیتس برای دانشجویان می‌گوید که قبل از به دنیا آمدن، والدین شما آن قدر که الان [خسته‌کننده] هستند، خسته‌کننده نبودند. توضیح: صفت فاعلی با اضافه کردن "ing-" به انتهای فعل ساخته می‌شود و گویای اثرگذاری است، از طرفی صفت مفعولی همان قسمت سوم افعال است و بیانگر اثرپذیری است. در جای خالی اول، جوان‌ها تحت تأثیر والدینشان کسل می‌شوند، پس از آن‌ها تأثیر پذیرفته‌اند و باید صفت مفعولی "bored" را به کار بگیریم (رد گریه‌های (۳) و (۴)). از سوی دیگر، در جای خالی دوم، والدین تأثیرگذار هستند و باعث کسل شدن فرزندانشان می‌شوند، پس باید از صفت فاعلی "boring" استفاده کنیم.

۷۸ ۴ A: آیا فکر می‌کنی منچستر یونایتد واقعاً دارد نلانش می‌کند تا یوانز را به اولدترافورد برگرداند؟
B: مطمئن نیستم، ولی حدس می‌زنم این قدر سایه در موردش وجود نداشت مگر این که مذاکراتی در جریان باشد.

توضیح: با ساختار شرطی مواجه هستیم، اما در این جا به جای "if" ساختار شرطی با "unless" ساخته شده است. مشخص است که شایعاتی در جریان است، پس این که شایعاتی در جریان نباشد، صرفاً صحبت از شرایطی خیالی است. هم‌چنین موضوع صحبت مربوط به زمان حال یا آینده است. بنابراین به ساختار شرطی نوع دو نیاز داریم. در این ساختار، بند شرط که معمولاً با "if" شروع می‌شود و در این جا با "unless" شروع شده، در زمان گذشته می‌آید (رد گزینه‌های (۱) و (۳)). از طرفی بند جواب شرط در ساختار آینده در گذشته (فعل ساده + would/'d) می‌آید که در قسمت اول گزینه‌های (۳) و (۴) دیده می‌شود.

پیامبر اکرم (ص) می‌فرماید: «... هر شاگردی که برای تحصیل علم [نه به قصد شهرت و نه برای تظاهر و تفاخر]، به خانه عالمی رفت و آمد کند، در هر گامی، ثواب و پاداش عبادت یک‌ساله عابد برای او منظور می‌گردد ...».

۶۷ ۲ قبل از ورود به عرصه کار و تجارت باید با احکام آن آشنا شویم تا گرفتار کسب حرام نگردیم. حضرت علی (ع) در این باره می‌فرماید: «یا مَعْشَرَ النَّجَّارِ الْفِئَةِ، ثُمَّ الْمُتَجَرِّ: ای گروه تاجران و بازرگانان، اول یادگیری مسائل شرعی تجارت، سپس تجارت کردن.»

۶۸ ۴ لطافت‌های روحی دختر آن‌گاه که در فضای محبت و علاقه جنس مخالف قرار می‌گیرد، احتمال نادیده گرفتن برخی واقعیت‌ها را به دنبال دارد، علاوه بر این، چون دختران به خاطر حیا و عزت نفس قوی خود، در ازدواج پیش قدم نمی‌شوند و طلب و درخواست از طرف پسر صورت می‌گیرد ممکن است حیا مانع از آن بشود که دختر همه ویژگی‌های پسر و سابقه او را بشناسد و با آگاهی کامل تصمیم‌گیری کند در چنین موقعی، پدر که بر احساسات خود غلبه دارد و نیز تجارب فراوان و شناخت کامل از جنس مرد دارد می‌تواند همانند باغبانی دلسوز و کارداران از گل لطیف و ظریف خویش مراقبت کند و به راهنمایی او بپردازد لذا اجازه پدر برای ازدواج دختر ضروری است.

۶۹ ۴ رسول خدا (ص) تلاش کرد جامعه‌ای بنا نهد که مردم آن جامعه در عین توجه به رستگاری اخروی به عنوان هدف اصلی زندگی، برای رشد و تعالی زندگی دنیوی خود نیز تلاش کنند، یعنی افرادی تربیت شوند که هم از زیبایی‌های جهان آفرینش و نعمت‌های خداوند بهره صحیح را می‌برند و هم با بندگی و راز و نیاز با خداوند متعال و پابندی به اخلاق، خود را برای تقرب الهی و رستگاری جاودانه آماده می‌سازند و آیه ۲۰۱ سوره بقره: «وَ مِنْهُمْ مَن يَقُولُ رَبَّنَا آئِنَا ...» مناجات این‌گونه افراد است.

۷۰ ۲ امام رضا (ع) حدیثی مفصل در ارزش علم از پیامبر (ص) نقل می‌کند که قسمتی از آن چنین است «اگر آموختن دانش با هدف الهی همراه باشد، کار نیک (حسنه) تلقی می‌شود»

برای پیامبر اکرم (ص) یسری باقی نمانده بود و فقط ۴ دختر داشت که سه دختر بزرگ‌تر قبل از رحلت ایشان از دنیا رفته بودند از این رو برخی اعراب پیامبر را «ایتر» صدا می‌زدند تا تحقیرش نمایند.

۷۱ ۳ تحقیقات نشان می‌دهد که اکثر مجرمان و گناهکاران افرادی فاقد عزت نفس هستند یا عزت نفس پایینی دارند، زمینه‌ساز حفظ پیمان با خدا، عزت نفس انسان است.

۷۲ ۱ آیه شریفه «قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ» بگو آیا برابرند کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند فقط صاحبان خرد پند می‌گیرند» به یکی از معیارهای تمدن اسلامی یعنی دعوت به علم‌آموزی و تعقل و تفکر و خردورزی اشاره دارد و با لحن استفهام‌انکاری این موضوع را مورد تأکید قرار داده است ولی موارد «ج» و «د» درباره یکی دیگر از معیارهای تمدن اسلامی یعنی عدالت سخن می‌گویند.

۷۳ ۳ نباید فاصله میان بلوغ جنسی و عقلی با زمان ازدواج زیاد شود و تشکیل خانواده به تأخیر افتد به همین علت، پیشوایان ما همواره دختران و پسران را به ازدواج تشویق و ترغیب کرده و با توجه به حدیث: «حُبُّ النَّسِيِّ، بُعْمَى وَ يَصْمُ: علاقه شدید به چیزی آدم را کور و کر می‌کند»، از این‌رو پیشوایان دین از ما خواسته‌اند که در مورد همسر آینده با پدر و مادر خود مشورت کنیم تا به انتخابی درست برسیم.

۸۵ ۲ در زهره و اورانوس، خورشید در غرب طلوع می‌کند و در شرق

غروب می‌کند - برخلاف زمین و تمام سیارات دیگر در منظومه شمسی ما.

(۱) تغییر، دگرگونی (۲) مخالف، عکس، برعکس

(۳) دامنه، گستره، محدوده (۴) ترکیب، تلفیق؛ آمیزه

توضیح: برخلاف: the opposite of:

۸۶ ۴ ضرب‌المثلی ایرانی وجود دارد که می‌گوید که یک تیر می‌تواند

از زخم بیرون کشیده شود ولی کلام نینس‌دار تا ابد در قلبت می‌ماند.

(۱) به خوبی؛ کاملاً (۲) به‌طور ایمن، با امنیت

(۳) گذشته از این، علاوه‌بر این (۴) برای همیشه، نا ابد

۸۷ ۳ سونیا دختری به‌شدت خجالتی است و تقریباً یکسره در

مدرسه ساکت می‌ماند، به جز چند کلمه پیچ‌با دوستان نزدیک.

(۱) به ندرت، هر از گاهی (۲) خیلی، حسابی، به‌شدت

(۳) کاملاً، به کلی، یکسره (۴) احتمالاً، شاید

بدون تجارت و صنعت، افراد باید هر چیزی را [که] برای زندگی کردن نیاز داشتند، درست می‌کردند. اگر یک تکه نان می‌خواستید، مجبور بودید گندم کشت دهید. گندم را آسیاب کنید تا آرد درست کنید، خمیر را مخلوط کنید و آن را در اجاق بپزید. هم‌چنین باید آسیاب بسازید و اجاق درست کنید؛ صنعت، تولید نان را ساماندهی می‌کند؛ جوری که تنها تعداد اندکی کشاورز، آسیابان و نانو می‌توانند برای همگی نان درست کنند. به همین طریق، صنعت بیشتر کالاهای ضروری و تجمعاتی دیگر را برای ما تأمین می‌کند، از آب شیرین تا خودروها. تجارت فرایند خریدن و فروختن است. تجارت محصولات را از افرادی که آن‌ها را می‌سازند به افرادی که آن‌ها را نیاز دارند، می‌برد. و از طریق تجارت، تولیدکنندگان می‌توانند مواد خامی را [که] برای تأمین کردن کارخانه‌هایشان و سر پا نگه داشتن تولید، نیاز دارند، بخرند.

۸۸ ۴

(۱) خریدن، خریداری کردن (۲) انتخاب کردن، برگزیدن

(۳) به دست آوردن، کسب کردن (۴) خواستن؛ نیاز داشتن (به)

۸۹ ۲

(۱) تجربه کردن؛ احساس کردن

(۲) ساماندهی کردن؛ منظم کردن

(۳) فرض کردن؛ در نظر گرفتن؛ فکر کردن

(۴) جذب کردن؛ در خود فرو بردن

۹۰ ۱

(۱) به طور مشابهی، به همین طریق

(۲) فوراً، بلافاصله

(۳) به طور کامل، تمام و کمال؛ حسابی، کاملاً

(۴) ناگهان، یک‌دفعه

۹۱ ۳ توضیح: حرف اضافه مناسب پس از "process" حرف "of"

است (رد گزینه (۲)). از طرفی پس از حرف اضافه باید فعل را به صورت ing

بیآوریم و کاربرد فعل ساده نادرست است (رد گزینه‌های (۱) و (۴)).

۷۹ ۱ با استفاده از این اپلیکیشن، می‌توانید حتی اگر الگو، پین یا

بسورد خود را فراموش کرده‌اید، قفل گوشی خود را باز کنید.

توضیح: صحبت از شرایطی واقعی در زمان حال و آینده است که با استفاده از

یک اپلیکیشن می‌توان به آن دست یافت، بنابراین با شرطی نوع یک مواجهیم.

در این نوع شرطی، در بند شرط که با "if" شروع می‌شود از زمان حال ساده

استفاده می‌کنیم (رد قسمت دوم گزینه‌های (۲) و (۴)). هم‌چنین در بند جواب

شرط آینده ساده را به کار می‌گیریم. البته در بند جواب شرط، می‌توان به جای

آینده ساده از افعال وجهی "may"، "might"، "can"، "must"،

"should" و یا حتی ساختار "be going to" استفاده کرد. همان‌طور که

می‌بینید قسمت اول گزینه‌های (۱) و (۲) با کاربرد "can" می‌توانند جای

خالی اول را به درستی تکمیل کنند.

۸۰ ۲ این برنامه مقدار زیادی مشکلات دارد که نیاز است قبل از

[آن‌که] کار بر روی پروژه آغاز شود، [به آن‌ها] رسیدگی شود.

(۱) آن قدر (۲) مقدار زیادی، انبوهی از

(۳) به تعداد، به زیادی (۴) بیشتر، اکثر

توضیح: عبارت "so much" در گزینه (۱) تنها قبل از اسامی غیرقابل

شمارش کاربرد دارد. در حالی‌که در این‌جا بعد از جای حالی، اسم قابل شمارش

جمع (problems) آمده است.

۸۱ ۳ کره در طول تاریخ ۴,۰۰۰ ساله خود دفعات بسیاری توسط

خارجی‌ها مغلوب شده است ولی همیشه هویت فرهنگی خود را حفظ کرده

است.

(۱) بازتاب؛ مظهر؛ تفکر (۲) [سخن] روانی، فصاحت

(۳) هویت؛ همانندی (۴) منبع؛ مرجع؛ [در جمع] ذخایر

۸۲ ۱ کامپیوترها برای تمام انواع کارها بسیار ارزشمند هستند ولی

فکر می‌کنم هرگز نمی‌توانند جایگزین خلاقیت انسان‌ها شوند.

(۱) جایگزین کردن؛ جایگزین ... شدن

(۲) حل کردن، پاسخ ... را پیدا کردن؛ برطرف کردن

(۳) وجود داشتن، بودن؛ زیستن

(۴) خواستن، مطالبه کردن، خواستار ... شدن

۸۳ ۱ در دومین مرحله از شوک فرهنگی، افراد معمولاً آداب و رسوم

کشور جدید را عجیب و ناخوشایند می‌یابند.

(۱) رسم، عادت؛ [در جمع] آداب و رسوم

(۲) تولید؛ محصول، فرآورده

(۳) اندازه‌گیری، سنجش؛ اندازه، ابعاد

(۴) تغییر، دگرگونی؛ نوسان

۸۴ ۳ مراکز تهری دارند آن قدر شلوغ و آلوده می‌شوند که جنبشی

آغاز شده که در آن افراد بیشتر و بیشتری به دنبال جابه‌جایی به نواحی

روستایی هستند.

(۱) مصرف‌شده (۲) تغییر یافته

(۳) آلوده، آلوده‌شده (۴) متعادل، متوازن

۹۲ ۳ توضیح: هر دو "people" در گزینه‌ها فاعل بندهای موصولی و وصفی پس از خود هستند، پس کاربرد "whom" در گزینه (۱) نادرست است. همچنین در گزینه (۲) کاربرد دو حرف اضافه "on" و "to" پشت سر هم نمی‌تواند درست باشد. در گزینه (۴) هم به این نکته دقت داشته باشید که در صورت کاربرد ضمیر موصولی فاعلی، دیگر فاعل (they) را در بند موصولی تکرار نمی‌کنیم.

عفو بین‌الملل یک سازمان غیردولتی (NGO) است که بر حقوق بشر تمرکز دارد. این [سازمان] همچنین به عفو و AI شناخته می‌شود و بیش از ۳ میلیون عضو و حامی در سراسر جهان دارد. عفو بین‌الملل عمدتاً توسط پرداخت‌ها و هدایا از جانب عضویت جهانی خود تأمین بودجه می‌شود. این [سازمان] از دولت‌ها یا سازمان‌های دولتی هدایا نمی‌پذیرد. عمدتاً از اعضای داوطلب تشکیل شده است، ولی تعداد کمی [اعضای] حرفه‌ای حقوق‌بگیر در اختیار دارد. هدف این سازمان «انجام پژوهش و ایجاد اقدام برای جلوگیری و پایان دادن به تجاوزهای جدی به حقوق بشر و تقاضای عدالت برای آنانی که حقوقشان نقض شده» است.

عفو بین‌الملل در [سال] ۱۹۶۱ در لندن پایه‌گذاری شد، به دنبال انتشار مقاله «زندانیان فراموش‌شده» در [مجله] آبرور ۲۸ مه ۱۹۶۱ توسط حقوقدان پیتر بنسون. در این مقاله، بنسون بندهای ۱۸ و ۱۹ اعلامیه جهانی حقوق بشر را ذکر می‌کند، [و] کارزاری برای «تقاضای عفو، ۱۹۶۱» را اعلام می‌کند و درخواست «اقدام عمومی» می‌کند. عفو [بین‌الملل] توجه را به تجاوزهای حقوق بشر و کارزارهایی برای تبعیت از قوانین و استانداردهای بین‌المللی جلب می‌کند. این [سازمان] تلاش می‌کند تا افکار عمومی را بسیج کند تا بر دولت‌هایی که اجازه می‌دهند تجاوز [به حقوق بشر] اتفاق بیفتد، فشار بیاورند. این سازمان برنده جایزه صلح نوبل ۱۹۷۷ برای «کارزار علیه شکنجه» اش و جایزه ملل متحد در حوزه حقوق بشر در [سال] ۱۹۷۸ شد.

۹۳ ۴ کدام یک از موارد زیر به بهترین نحو هدف نویسنده در نوشتن این متن را توصیف می‌کند؟

- (۱) دفاع کردن از عفو بین‌الملل علیه انتقادات توسط برخی دولت‌ها
- (۲) مقایسه کردن عفو بین‌الملل با سازمان‌های بشردوستانه دیگر
- (۳) اطلاع‌رسانی کردن در مورد فعالیت‌های عفو بین‌الملل در قرن ۲۱
- (۴) معرفی کردن عفو بین‌الملل و توضیح دادن برنامه و فعالیت‌هایش

۹۴ ۳ براساس متن، تمام موارد زیر نادرست هستند، به جز .....
(۱) تمام کارمندان مشغول کار برای عفو بین‌الملل این [کار] را به صورت داوطلبانه و بدون حقوق گرفتن انجام می‌دهند
(۲) بودجه عفو بین‌الملل تا حدی توسط دولت‌ها و سازمان‌های بین‌المللی تأمین می‌شود

(۳) نگرانی اصلی عفو بین‌الملل حقوق بشر و عدالت برای همگان است
(۴) عفو بین‌الملل شاخه‌ای از [سازمان] ملل متحد است که کارزارهای حقوق بشر را تشویق می‌کند

۹۵ ۱ از متن می‌توان نتیجه گرفت که .....

- (۱) اعلامیه جهانی حقوق بشر قبل از «زندانیان فراموش‌شده» نوشته شده است
- (۲) «زندانیان فراموش‌شده» بعد از تأسیس عفو بین‌الملل نوشته شده است
- (۳) عفو بین‌الملل قبل از اعلامیه جهانی حقوق بشر تأسیس شده است
- (۴) پیتر بنسون نخستین پیش‌نویس اعلامیه حقوق بشر را نوشت

۹۶ ۳ فعل ترکیبی "take place" (رخ دادن، اتفاق افتادن) در پاراگراف آخر نزدیک‌ترین معنی را به "happen" دارد.

- (۱) پنهان کردن، مخفی کردن
- (۲) اطلاع دادن، خبر کردن
- (۳) رخ دادن، اتفاق افتادن
- (۴) فرمانروایی کردن بر؛ تسلط داشتن بر

بیشتر تلاش‌ها با هدف کاهش تغییرات اقلیمی بر کاهش استفاده از سوخت‌های فسیلی متمرکز دارند. ولی پژوهشی تازه هشدار می‌دهد که آلودگی حاصل از سیستم تولید غذای جهان نیز یک مسبب عمده دمای رو به افزایش در این سیاره است.

این پژوهش دریافت که اگر سیستم غذای جهان بر مسیر گسترش کنونی خود باقی بماند، حدود ۱/۴ تریلیون تن گازهای گلخانه‌ای در طول ۸۰ سال آینده تولید خواهد کرد. انتظار می‌رود آن آلودگی از کودهای استفاده‌شده در کشاورزی، خاک بد بهره‌برداری شده، هدررفت غذا و گاز متان آزادشده از گاوها و جانوران دیگر حاصل شود. دلایل دیگر شامل عملیات‌های پاک‌سازی زمین و جنگل‌زدایی می‌شود.

پژوهشگران پیش‌بینی می‌کنند که حتی اگر انتشار گازهای گلخانه‌ای از سوخت فسیلی اکنون متوقف شود، انتشار از سیستم جهانی غذا رسیدن به اهداف بین‌المللی تغییر اقلیمی کنونی را ناممکن می‌سازد. آن‌ها می‌گویند که انتشار [گازهای گلخانه‌ای] از تولید غذا به تنهایی می‌تواند دمای جهانی را بیش از ۱/۵ درجه سلسیوس تا نیمه این قرن و بالاتر از ۲ درجه سلسیوس تا پایان قرن بیشتر کند.

جیسون هیل، استاد مهندسی سیستم‌های زیستی در دانشگاه مینه‌سوتا به آسوشیتد پرس گفت: «کل جهان لازم نیست گوشت را کنار بگذارد تا به اهداف اقلیمی خود برسیم. ما می‌توانیم غذاهای بهتر [و] سالم‌تری بخوریم. می‌توانیم نحوه پرورش غذایمان را بهبود ببخشیم. و می‌توانیم غذای کم‌تری هدر دهیم.»

۹۷ ۱ بهترین عنوان برای متن چیست؟

- (۱) تولید جهانی غذا تأثیر بزرگی بر تغییر اقلیمی دارد
- (۲) گاوها تأثیر بیشتری بر تغییر اقلیمی دارند از [آنچه] قبلاً تصور می‌شد
- (۳) دانشمندان هشدار می‌دهند گرمایش جهانی ممکن است از کنترل خارج شود
- (۴) گدازه‌خواری می‌تواند با کاهش گاز متان سیاره ما را نجات دهد

۹۸ ۳ کدام یک از موارد زیر در متن به عنوان یک منبع آلودگی در

- ارتباط با سیستم تولید غذای جهان ذکر نشده است؟
(۱) گاز آزادشده توسط جانوران (۲) هدررفت غذا
(۳) جابه‌جایی غذا (۴) سوءمدیریت خاک

$$2m+1, 2m, 3m-2 \Rightarrow 2(2m) = 2m+1+3m-2 \quad \text{۴} \quad \text{۱۰۶}$$

$$\Rightarrow 4m = 5m-1 \Rightarrow -m = -1 \Rightarrow m = 1$$

حال مقدار $m=1$ را جایگزین می‌کنیم:

$$2(1)+1, 2(1), 3(1)-2, \dots \Rightarrow 3, 2, 1, \dots$$

$$d = 2 - 3 = -1$$

$$S_n = \frac{n}{2}(2a_1 + (n-1)d) \Rightarrow S_{10} = \frac{10}{2}(2(3) + (10-1)(-1))$$

$$= 5(6 + (-9)) = 5(-3) = -15$$

$$d = \frac{b-a}{m+1} \Rightarrow d = \frac{20}{4+1} = \frac{20}{5} = 4 \quad \text{۲} \quad \text{۱۰۷}$$

$$14, 21, \dots, 98 \quad \text{۲} \quad \text{۱۰۸}$$

$$a_1 = 14, d = 7, a_n = 98, n = ?$$

$$a_n = a_1 + (n-1)d \Rightarrow 98 = 14 + (n-1)7 \Rightarrow 98 - 14 = 7(n-1)$$

$$\Rightarrow 84 = 7(n-1) \xrightarrow{+7} 12 = n-1 \Rightarrow n = 13$$

$$S_n = \frac{n}{2}(a_1 + a_n) \Rightarrow S_{13} = \frac{13}{2}(14 + 98) = \frac{13}{2}(112) = 728$$

۳ ۱۰۹

$$S_n = 15, a_1 = -\frac{2}{3}, d = -\frac{1}{3} - (-1) = -\frac{1}{3} + 1 = \frac{2}{3}, n = ?$$

$$S_n = \frac{n}{2}(2a_1 + (n-1)d) \Rightarrow 15 = \frac{n}{2}(2(-\frac{2}{3}) + (n-1)(\frac{2}{3}))$$

$$\xrightarrow{\times 2} 30 = n(-2 + \frac{1}{3}n - \frac{1}{3}) \Rightarrow 30 = n(\frac{1}{3}n - \frac{7}{3})$$

$$\Rightarrow 30 = n(\frac{n-7}{3}) \Rightarrow 30 = \frac{n^2 - 7n}{3} \Rightarrow n^2 - 7n = 90$$

$$\Rightarrow n^2 - 7n - 90 = 0 \Rightarrow (n-12)(n+5) = 0$$

$$\begin{cases} n-12=0 \Rightarrow n=12 \\ n+5=0 \Rightarrow n=-5 \text{ غلط} \end{cases}$$

۴ ۱۱۰ می‌دانیم: $a_n = S_n - S_{n-1}$ ، یعنی $a_7 = S_7 - S_6$ پس:

$$S_7 = 2(7)(7+2) = 14(9) = 126$$

$$S_6 = 2(6)(6+2) = 12(8) = 96 \Rightarrow a_7 = 126 - 96 = 30$$

$$\frac{a_7}{a_6} = 16 \Rightarrow \frac{a_7 r^6}{a_6 r^5} = 16 \Rightarrow r = 16 \xrightarrow{r>0} r = 2 \quad \text{۱} \quad \text{۱۱۱}$$

$$a_7 + a_8 = 65 \Rightarrow a_1 r^6 + a_1 r^7 = 65 \xrightarrow{r=2} a_1(2^6) + a_1(2^7) = 65$$

$$\Rightarrow 2a_1 + 128a_1 = 65 \Rightarrow 130a_1 = 65 \Rightarrow a_1 = \frac{65}{130} = \frac{1}{2}$$

$$a_7 = a_1 r^6 = \frac{1}{2}(2)^6 = \frac{1}{2} \times 64 = 32$$

۱ ۱۱۲ با یک دنباله هندسی مواجه‌ایم، از آن‌جا که هر ساله ۲۵

درصد هزینه استهلاک دستگاه است پس: $r = 100\% - 25\% = 75\%$

$$a_5 = a_1 r^4 = 128 \left(\frac{75}{100}\right)^4 = 128 \left(\frac{3}{4}\right)^4 = 128 \left(\frac{81}{256}\right)$$

$$= \frac{128 \times 81}{256} = \frac{81}{2} = 40.5$$

قیمت دستگاه پس از گذشت چهار سال برابر چهل میلیون و پانصد هزار تومان خواهد بود.

۴ ۹۹ از متن می‌توان نتیجه گرفت که .....

(۱) کاهش دادن استفاده از سوخت‌های فسیلی به ماکمک نخواهد کرد تا گرمایش جهانی را کنترل کنیم

(۲) اگر تمام افراد استفاده از گوشت را متوقف کنند، مشکل گرمایش جهانی بلافاصله حل می‌شود

(۳) اگر جانوران دیگر را به جای گاوها برای گوشت استفاده کنیم، می‌توانیم تغییر اقلیمی را به طور قابل ملاحظه‌ای کنترل کنیم

(۴) افزایش واقعی در دمای جهان ممکن است تا پایان قرن بیش از ۲ درجه سلسیوس باشد

۳ ۱۰۰ واژه "halted" (متوقف کردن) در پاراگراف ۳ می‌تواند به بهترین نحو با "stopped" جایگزین شود.

(۱) شروع کردن، آغاز کردن

(۲) افزایش یافتن، زیاد شدن، افزایش دادن

(۳) متوقف کردن، نگه داشتن

(۴) پیش‌بینی کردن، پیش‌گویی کردن

ریاضیات

۳ ۱۰۱ با دقت در شکل‌های داده‌شده به الگوی زیر می‌رسیم:

شماره شکل	۱	۲	۳	...	۱۲
تعداد دایره‌ها	$1^2 + 2$	$2^2 + 2$	$3^2 + 2$	...	$12^2 + 2 = 144 + 2 = 146$

۱ ۱۰۲

$$\frac{2}{5}, \frac{5}{8}, \frac{10}{11}, \frac{17}{14}, \dots, a_n = \frac{n^2+1}{3n+2}$$

$$a_8 = \frac{(8)^2+1}{3(8)+2} = \frac{64+1}{24+2} = \frac{65}{26}$$

۴ ۱۰۳ دنباله داده‌شده دنباله فیبوناچی است که مجموع ده جمله اول

آن برابر است با: $S_{10} = 1+1+2+3+5+8+13+21+34+55 = 143$

۴ ۱۰۴

$$d = \frac{a_m - a_n}{m - n} = \frac{a_{14} - a_9}{14 - 9} = \frac{\frac{2}{5} - \frac{1}{4}}{5} = \frac{\frac{8-3}{20}}{5} = \frac{5}{100} = \frac{1}{20}$$

$$= \frac{1 \times 5}{5 \times 20} = \frac{1}{20} \Rightarrow a_9 = a_1 + 8d \Rightarrow \frac{1}{4} = a_1 + 8\left(\frac{1}{20}\right)$$

$$\Rightarrow a_1 = \frac{1}{4} - \frac{2}{5} = -\frac{3}{20}$$

$$a_{25} = a_1 + 24d = -\frac{3}{20} + 24\left(\frac{1}{20}\right) = -\frac{3}{20} + \frac{24}{20} = \frac{21}{20}$$

۳ ۱۰۵

$$a_6 + a_{11} = 68 \Rightarrow a_1 + 5d + a_1 + 10d = 68 \Rightarrow 2a_1 + 15d = 68$$

$$\xrightarrow{a_1=4} 8 + 15d = 68 \Rightarrow 15d = 60 \Rightarrow d = \frac{60}{15} = 4$$

$$a_n = 244, a_1 = 4, d = 4, n = ?$$

$$a_n = a_1 + (n-1)d \Rightarrow 244 = 4 + (n-1)4 \Rightarrow 240 = 4(n-1)$$

$$\xrightarrow{+4} 244 = n-1 \Rightarrow 244+1 = n \Rightarrow n = 245$$

۱۱۹ ۳

$$\text{میانگین} = \frac{\text{مجموع داده‌ها}}{\text{تعداد داده‌ها}} \Rightarrow 9 = \frac{A}{4} \Rightarrow A = 9 \times 4 = 36$$

مجموع داده‌ها برابر ۳۶ است. حال داریم:

$$\text{میانگین جدید} = \frac{36 + (3+3+5+5)}{4} = \frac{36+16}{4} = \frac{52}{4} = 13$$

ابتدا داده‌ها را مرتب می‌کنیم:

$$3, 5, 8, 8, 9, 12, 19, 20, 21$$

$$Q_1 = \frac{5+8}{2} = 6.5 \quad Q_2 = 9 \quad Q_3 = \frac{19+20}{2} = 19.5$$

داده‌های داخل جعبه عبارتند از:

$$8, 8, 9, 12, 19$$

و میانگین آن‌ها برابر است با:

$$\bar{x} = \frac{8+8+9+12+19}{5} = \frac{56}{5} = 11.2$$

۱۲۱ ۳ فقط عبارت «ب» نادرست است. اگر همه داده‌ها با هم برابر

باشند، میانگین برابر با یکی از آن‌ها است، اما انحراف معیار آن‌ها صفر است.

۱۲۲ ۳ اگر نمودار را به جدول فراوانی تبدیل کنیم، خواهیم داشت:

داده‌ها x_i	۱	۳	۵	۷
فراوانی f_i	۱	۲	۹	۴

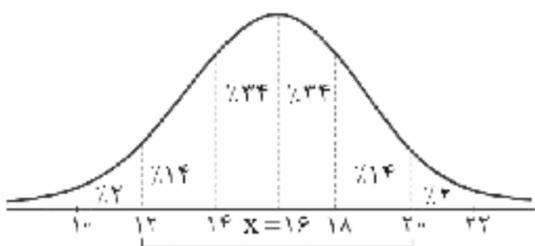
$$\bar{x} = \frac{(1 \times 1) + (2 \times 3) + (9 \times 5) + (4 \times 7)}{1+2+9+4} = \frac{1+6+45+28}{16} = \frac{80}{16} = 5$$

$$\sigma^2 = \frac{1(1-5)^2 + 2(3-5)^2 + 9(5-5)^2 + 4(7-5)^2}{16}$$

$$\Rightarrow \sigma^2 = \frac{16+8+0+16}{16} = \frac{40}{16} = \frac{5}{2} = 2.5$$

۱۲۳ ۴

$$\bar{x} = 16, \sigma^2 = 4 \Rightarrow \sigma = \sqrt{4} = 2$$

$$2.2\% + 11.4\% + 23.4\% + 23.4\% + 11.4\% = 74\%$$

۱۲۴ ۲ ابتدا زاویه مربوط به افراد با مدرک دکترا در نمودار دایره‌ای را

می‌یابیم:

$$\alpha = 360^\circ - (10^\circ + 58^\circ + 127^\circ) = 360^\circ - 288^\circ = 72^\circ$$

حال با تشکیل یک نسبت تناسب به جواب می‌رسیم:

$$\frac{72^\circ}{360^\circ} = \frac{12}{n} \Rightarrow n = \frac{12 \times 360^\circ}{72} = 60$$

۱۱۳ ۳ جملات اول، دوم و ششم دنباله حسابی به ترتیب عبارت‌اند

از: $a_1 + d, a_1 + 5d$ و $a_1 + 5d$ که این سه عدد، سه جمله متوالی دنباله هندسی

هستند پس:

$$(a_1 + d)^2 = a_1(a_1 + 5d)$$

$$\Rightarrow (a_1)^2 + 2a_1d + d^2 = (a_1)^2 + 5a_1d$$

$$\Rightarrow (a_1)^2 + 2a_1d + d^2 - (a_1)^2 - 5a_1d = 0 \Rightarrow d^2 - 3a_1d = 0$$

$$\Rightarrow d(d - 3a_1) = 0 \Rightarrow \begin{cases} d = 0 \text{ غلط} \\ d - 3a_1 = 0 \Rightarrow d = 3a_1 \end{cases}$$

$$\Rightarrow r = \frac{\text{جمله دوم}}{\text{جمله اول}} = \frac{a_1 + d}{a_1} = \frac{a_1 + 3a_1}{a_1} = \frac{4a_1}{a_1} = 4$$

۱۱۴ ۱

$$a_n = 6\left(\frac{1}{2}\right)^{2n+1} \Rightarrow \begin{cases} n=1 \rightarrow a_1 = 6\left(\frac{1}{2}\right)^{2(1)+1} = 6\left(\frac{1}{2}\right)^3 \\ n=2 \rightarrow a_2 = 6\left(\frac{1}{2}\right)^{2(2)+1} = 6\left(\frac{1}{2}\right)^5 \end{cases}$$

$$r = \frac{a_2}{a_1} = \frac{6\left(\frac{1}{2}\right)^5}{6\left(\frac{1}{2}\right)^3} = \left(\frac{1}{2}\right)^2 = \frac{1}{4}, a_1 = 6\left(\frac{1}{2}\right)^3 = 6 \times \frac{1}{8} = \frac{3}{4}$$

$$S_n = \frac{a_1(1-r^n)}{1-r} \Rightarrow S_5 = \frac{\frac{3}{4}(1-\left(\frac{1}{4}\right)^5)}{1-\frac{1}{4}} = \frac{\frac{3}{4}(1-\frac{1}{1024})}{\frac{3}{4}} = \frac{1023}{1024}$$

۱۱۵ ۱ یک دنباله هندسی با جمله اول $a_1 = 3$ و $r = \frac{6}{3} = 2$ داریم

که ابتدا باید تعداد جملات را بیابیم:

$$a_n = 768, a_1 = 3, r = 2, n = ?$$

$$a_n = a_1 r^{n-1} \Rightarrow 768 = 3 \times 2^{n-1} \xrightarrow{+2} 256 = 2^{n-1}$$

$$\Rightarrow 2^8 = 2^{n-1} \Rightarrow n-1 = 8 \Rightarrow n = 9$$

$$S_n = \frac{a_1(1-r^n)}{1-r} \Rightarrow S_9 = \frac{3(1-2^9)}{1-2} = \frac{3(1-512)}{-1}$$

$$= \frac{3(-511)}{-1} = 3(511) = 1533$$

۱۱۶ ۲ متغیر تحصیلات که با سطوح و کد مثلاً ۱- بی‌سواد ۳-

ابتدایی ۳- دیپلم ۴- لیسانس ۵- فوق لیسانس ۶- دکترا و ... بیان می‌شود از

نوع کیفی و با مقیاس ترتیبی است.

۱۱۷ ۱

۱۱۸ ۴ داده‌ها را مرتب می‌کنیم تا دامنه میان چارکی را بیابیم:

$$2, 2, 4, 6, 7, 7, 7, 10, 12, 13, 14, 15, 18, 19, 20$$

$$Q_1 = 6 \quad Q_3 = 15$$

$$IQR = Q_3 - Q_1 = 15 - 6 = 9$$

دامنه میان چارکی:

مد داده‌ها نیز عدد ۷ است و تفاضل مد از دامنه میان چارکی برابر است با:

$$9 - 7 = 2$$

۴ ۱۳۲

$$\begin{aligned} \text{درصد کلمات دشوار} &= [\text{شاخص پایه آموزش} \\ &+ (\text{میانگین تعداد کلمات در هر جمله} \\ &+ ۴) \times ۰/۴] = [(۲۰+۸) \times ۰/۴] = [۲۸ \times ۰/۴] = [۱۷/۲] = ۱۱ \end{aligned}$$

این کتاب مناسب افرادی است که پایه ۱۱ ام را تمام کرده‌اند.

۱ ۱۳۳

از آن جا که سال چهارم دقیقاً بین دو سال سوم و پنجم قرار می‌گیرد، بنابراین میزان درون‌یابی آن میانگین درآمد سال سوم و پنجم است:

$$a = \frac{۲۴+۳۲}{۲} = \frac{۵۶}{۲} = ۲۸$$

درون‌یابی محاسبه شده ۲۸٪ و میزان واقعی درصد افزایش ۲۹٪ بوده است. پس خطای درون‌یابی ۱٪ است. $|۲۹\% - ۲۸\%| = ۱\%$

۱ ۱۳۵

باید روش برون‌یابی انجام دهیم:

$$\bar{x} = \frac{۱+۲+۳+۴+۵}{۵} = \frac{۱۵}{۵} = ۳$$

$$\bar{x} = \frac{۱۰۰+۱۴۰+۱۷۰+۱۶۰+۱۸۰}{۵} = \frac{۷۵۰}{۵} = ۱۵۰$$

$$\Rightarrow A(۳, ۱۵۰)$$

نزدیک‌ترین نقطه به ماه ششم نقطه $B(۵, ۱۸۰)$ است:

$$A(۳, ۱۵۰) \Rightarrow m = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1} = \frac{۱۸۰ - ۱۵۰}{۵ - ۳} = \frac{۳۰}{۲} = ۱۵$$

$$y - y_1 = m(x - x_1) \Rightarrow y - ۱۵۰ = ۱۵(x - ۳) \Rightarrow y = ۱۵x - ۴۵ + ۱۵۰$$

$$\Rightarrow y = ۱۵x + ۱۰۵ \xrightarrow{x=۶} y = ۱۵(۶) + ۱۰۵ = ۹۰ + ۱۰۵ = ۱۹۵$$

اقتصاد

۳ ۱۳۶ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) جایگاه باستانی ایران، وابسته به جایگاه جغرافیایی آن بود، اما امروزه به این شکل نیست.

(۲) در دوران قاجار، بی‌کفایتی و عیاشی حکام به اوج رسید و ایران فرصت طلایی خود را برای جبران عقب‌ماندگی نسبت به اروپا از دست داد.

(۴) اقتصاد مورد نظر مردم و امام (ره) اقتصاد اسلامی — ایرانی بود، نه صرفاً اسلامی یا فقط ایرانی.

۱ ۱۳۷

(الف) تشکیل اتحادیه‌های اقتصادی یا بلوک‌های تجاری موجب می‌شود تا مبادلات تجاری بین اعضای آن اتحادیه یا بلوک تجاری افزایش پیدا کند و موانع تجاری کاهش یابد.

(ب) در فضای جهانی، اقتصاد تک‌محصولی (برخلاف خانواده‌ها)، اقتصادی شکننده و آسیب‌پذیر است، زیرا در مواقع بحرانی، امکان تاب‌آوری و تعطاف‌پذیری مقابل تکانه‌ها، مشکلات و تحریم‌ها را ندارد.

(ج) فصل چهارم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران که شامل اصول چهل و سوم تا پنجاه و پنجم می‌شود، مربوط به مسائل اقتصادی است.

(د) دو دلیل افزایش حضور دولت در اقتصاد ایران بعد از انقلاب:

- ۱- قانون ملی شدن بعضی فعالیت‌های اقتصادی
- ۲- شرایط جنگی

۴ ۱۲۵

$$\text{نمره درس ریاضی} = \frac{۸۰}{۱۰۰} \times ۲۰ = ۱۶$$

$$\text{نمره درس عربی} = \frac{۹۰}{۱۰۰} \times ۲۰ = ۱۸$$

$$\text{نمره درس زبان انگلیسی} = \frac{۶۰}{۱۰۰} \times ۱۸ = ۱۰/۸$$

$$\text{نمره درس منطق} = \frac{۸۰}{۱۰۰} \times ۱۹ = ۱۵/۲$$

$$\text{نمره درس ادبیات} = \frac{۱۰۰}{۱۰۰} \times ۱۹ = ۱۹$$

$$\Rightarrow \bar{x} = \frac{۱۶+۱۸+۱۰/۸+۱۵/۲+۱۹}{۵} = \frac{۷۹}{۵} = ۱۵/۸$$

۲ ۱۲۶

$$\bar{x} = \frac{۴/۵+۷+۴+۳/۵+۸/۵+۵/۵}{۶} = \frac{۳۳}{۶} = ۵/۵$$

$$\text{نصف میانگین} = \frac{۵/۵}{۲} = ۲/۷۵$$

۳ ۱۲۷

$$\text{قیمت کالای A در دی ۹۹} = \frac{۳۰۰۰۰۰ \times ۱۴۰}{۱۰۰} = ۴۲۰۰۰۰$$

$$\text{قیمت کالای B در دی ۹۹} = \frac{۵۰۰۰۰۰ \times ۱۸۰}{۱۰۰} = ۹۰۰۰۰۰$$

۳ ۱۲۸

$$\text{شاخص بهای پوشاک در ۹۵} = \frac{\text{شاخص بهای پوشاک در ۹۸} \times ۱۰۰}{\text{شاخص بهای پوشاک در ۹۵}}$$

$$\frac{۱۴۰}{۱۰۰} = \frac{x-۱۲۰}{۱۲۰} \Rightarrow \frac{۱۴}{۱} = \frac{x-۱۲۰}{۱۲}$$

$$\Rightarrow x-۱۲۰ = ۱۴ \times ۱۲ \Rightarrow x = ۱۶۸ + ۱۲۰ = ۲۸۸$$

۱ ۱۲۹

$$\text{شاخص} = \frac{(۱۰۰۰ \times ۱۲۰۰) + (۴۰۰ \times ۶۰۰۰)}{(۱۰۰۰ \times ۵۰۰) + (۴۰۰ \times ۲۰۰۰)} \times ۱۰۰ = \frac{۱۲۰۰۰۰۰ + ۲۴۰۰۰۰۰}{۵۰۰۰۰۰ + ۸۰۰۰۰۰} \times ۱۰۰$$

$$= \frac{۲۶۰۰۰۰۰}{۱۳۰۰۰۰۰} \times ۱۰۰ = \frac{۲۶}{۱۳} \times ۱۰۰ = ۲۷۶$$

۲ ۱۳۰

$$\frac{\text{جمعیت بیکار}}{\text{جمعیت فعال}} \times ۱۰۰ \Rightarrow \frac{۵}{۱۰۰} = \frac{۱۵۰۰۰}{x}$$

$$\Rightarrow x = \text{جمعیت فعال} = \frac{۱۵۰۰۰ \times ۱۰۰}{۵} = ۳۰۰۰۰۰$$

اگر y شغل جدید ایجاد گردد، جمعیت بیکاران $y - ۱۵۰۰۰$ خواهد بود:

$$\frac{۴}{۱۰۰} = \frac{۱۵۰۰۰ - y}{۳۰۰۰۰} \Rightarrow \frac{۴}{۱} = \frac{۱۵۰۰۰ - y}{۳۰۰۰} \Rightarrow ۱۲۰۰۰ = ۱۵۰۰۰ - y$$

$$\Rightarrow y = ۱۵۰۰۰ - ۱۲۰۰۰ = ۳۰۰۰$$

معنی ۳۰۰۰ شغل جدید باید ایجاد شود.

۳ ۱۳۱

$$\text{نماد} = \frac{\text{اندازه وزن (کیلوگرم)}}{\text{مجدور اندازه فد (متر)}} = \frac{۸۵}{(۱/۷)^۲} = \frac{۸۵}{۲/۸۹}$$

$$= \frac{۸۵ \times ۸۹}{۲} = ۲۹/۴$$

۱۳۸ ۲ الف) محیط زیست مربوط به توسعه پایدار است و توسعه پایدار در اصل ۵۰ ذکر شده است.

ب) موضوعات عمومی اصل ۴۳ تأمین استقلال اقتصادی و ریشه کن کردن فقر و محرومیت است و تأکید بر افزایش تولیدات کشاورزی و ... مربوط به این اصل است. ج) در مقدمه بر وسیله بودن اقتصاد تأکید است نه این که اقتصاد هدف باشد. در تحکیم بنیان های اقتصادی، اصل، رفع نیازهای انسان در جریان رشد و تکامل اوست.

د) اصل ۲۹ از اصول خارج از فصل چهارم است که به امور اقتصادی اشاره دارد و مربوط به تأمین اجتماعی است.

۱۳۹ ۴ هنگام بررسی بحث مزیت نسبی و مزیت مطلق باید توجه داشت که اگر دو کشور را در یک کالا با هم مقایسه کنیم در حقیقت بحث مزیت مطلق را مطرح کرده ایم و اگر دو کالا را در یک کشور با هم مقایسه کنیم در واقع بحث مزیت نسبی را مطرح کرده ایم. با توجه به این توضیحات گزینه های (۱) و (۲) رد می شوند. در گزینه (۳) هم می توان گفت کالای Y نسبت به X در کشور A مزیت نسبی دارد.

۱۴۰ ۲ بررسی عبارت های نادرست:

الف) دولت جمهوری اسلامی ایران به واسطه قانون موظف است تا ثروت های کسب شده از راه نامشروع توسط افراد مختلف را در صورت معلوم بودن صاحبان حق به آنها بازگرداند و در غیر این صورت به بیت المال بدهد.

د) با تجهیز ناوگان ها دولت های اروپایی به رقابت نظامی - تجاری با یکدیگر پرداختند. این اتفاق همزمان بود با دوره پایانی حکومت صفویه.

۱۴۱ ۱ الف) از دیرباز اقتصاددانان ایران آرزو می کردند تا دولت ها کم تر از درآمدهای نفتی استفاده کنند. تحریم نفت موجب کاهش سهم درآمدهای نفتی در بودجه جاری کشور شد و دولت بیشتر به اقتصاد و تولید ملی و رونق اقتصادی اندیشید.

ب) اصل ۴۴ قانون اساسی مربوط به سه بخش اصلی اقتصاد (دولتی - خصوصی - تعاونی) است که مشخص می کند هر کدام از این سه بخش چه میزان در اقتصاد دخالت دارند.

۱۴۲ ۴ الف) آب و هوای هر منطقه (وضعیت اقلیمی) با منطقه دیگری متفاوت است. این موضوع موجب پدید آمدن محصولات مختلف در مناطق مختلف شده است.

ب) این عبارت نادرست است؛ زیرا روابط اقتصادی کشورها می تواند شامل جابه جایی سرمایه و نیروی کار هم شود.

ج) اصل پنجاهم قانون اساسی از توسعه پایدار یعنی توسعه بدون آسیب زدن به محیط زیست صحبت می کند و یادآور توجه به نسل های بعدی هم می شود.

د) درآمدهای نفتی با تبدیل ایران به بازار مصرفی کالاهای کشورهای پیشرفته، وابستگی دولت به آن و غفلت از اقتصاد مردمی، بیماری اقتصاد ایران را تشدید کرد.

۱۴۳ ۳ بررسی عبارت های نادرست:

ب) دولت در طی جنگ و به خاطر شرایط جنگی مجبور به افزایش سهم خود در اقتصاد شد؛ اما بعد از جنگ تلاش در جهت کاهش این سهم بود.

ج) سازمان های جهانی هدف کسب سود مالی را ندارند.

۱۴۴ ۱ الف) دستیابی به فناوری کاری دشوار، زمان بر و پرهزینه است. همین موضوعات باعث می شود تا کشورهای موفق یافته های خود را به رایگان در اختیار یکدیگر قرار ندهند.

ب) کالاهای خارجی در صورتی وارد می شوند که از کالاهای داخلی ارزان تر و مرغوب تر باشند با مشابه آنها در داخل تولید نشود.

ج) طبق اصل ۴۸، در بهره برداری از منابع طبیعی و استفاده از درآمدهای ملی در سطح استان ها و توزیع فعالیت های اقتصادی میان استان ها و مناطق مختلف کشور باید تبعیض در کار نباشد و هر منطقه با توجه به نیازها و استعدادها رشد کند.

د) تحریم تنباکو و لغو قرارداد رژی مربوط به دوران حکومت قاجار است.

۱۴۵ ۴ بررسی عبارت های نادرست:

الف) بخش دولتی شامل صنایع بزرگ است. بخش خصوصی شامل آن بخش از کشاورزی، صنعت و ... است که می تواند مکمل بخش دولتی و تعاونی باشد.

ج) قوانین هر کشور بر اساس روح حاکم بر قانون اساسی تدوین می شود.

علوم و فنون ادبی

۱۴۶ ۱ اولین رمان اجتماعی را نیز در سال ۱۳۰۱ با نام «تهران مخوف» مرتضی مشفق کاظمی منتشر کرد.

۱۴۷ ۴ عبارت سؤال، معرّف شاخه سوم ادبیات انقلاب است که سلمان هراتی سراینده «از آسمان سبز» از شخصیت های معروف آن است.

بررسی سایر گزینه ها:

۱ و ۲) صدای سبز: موسوی گرمارودی / منظومه ظهر دهم: قیصر امین پور (گروهی از شاعران و نویسندگان که پس از پیروزی انقلاب با ارزش ها و مفاهیم تازه ای که در زندگی اجتماعی شکل گرفته بود، هماهنگ شده و شاخه نبرومندی از ادبیات انقلاب را ادامه دادند. این گروه با تکیه بر پشتوانه ادبی و تلفیق آن با ارزش های نوین، به عنوان جریان کمال یافته و پیشگام شناخته می شوند.)

۳) روزگار سپری شده مردم سالخورده: محمود دولت آبادی (شاخه ای که بعد از انقلاب به همان روال گذشته که در زمینه هایی نیز متأثر از ادبیات جهان بود، به حیات خویش ادامه داد. گروهی از این نویسندگان و شاعران بعد از انقلاب به خارج از کشور رفتند و در آنجا به فعالیت ادبی خود ادامه دادند. گروهی هم در کشور به فعالیت های خود ادامه دادند؛ و با اندیشه های ادبی خود، همزمان با انقلاب به تولید آثار ادبی ارزشمندی پرداختند.)

۱۴۸ ۳ اولین داستان جلال آل احمد با عنوان «زیارت» در مجله سخن چاپ شد.

۱۴۹ ۲ جای پای خون، کشتی پهلو گرفته: سیدمهدی شجاعی

آتش خاموش، شهری چون بهشت: سیمین دانشور

اگه بابا بمیره، مهاجر کوچک: محمدرضا سرشار

راه آب نامه، تلخ و شیرین: سیدمحمدعلی جمالزاده

مدار صفر درجه، زمین سوخته: احمد محمود

از این اوستا، زمستان: مهدی اخوان ثالث

بررسی موارد نادرست:

در کوچه آفتاب: قیصر امین پور / از این ستاره تا آن ستاره: سلمان هراتی

بره گمشده راعی: هوشنگ گلشیری / دهکده پر ملال: امین قنبری

دلایزتر از سبز: علی مؤذنی / خواب ارغوانی: سیدعلی موسوی گرمارودی

چشم هایش: بزرگ علوی / ملاقات در شب آفتابی: علی مؤذنی

۱۶۷ ۳ بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) گه جانب خوابش کشی، گه سوی اسایش کشی / گه جانب شهر بقا، گه جانب دشت فنا
(۲) بر خواجه روی زمین بگشاد از گردون کمین / تیری زدش کز زخم او هم چون کمانی شد دوتا
(۳) ای عقل کل ذوفنون، تعلیم فرما یک فسون / کز وی بخیزد در درون، رحمی نگارین یار را

۱۶۸ ۳ در ابیات «ج»، «د» و «و» آرایه ترصیع وجود دارد و سایر ابیات آرایه موازنه دارند.

۱۶۹ ۲ جناس ناقص افزایشی: رایت - رای

جناس ناقص اختلافی: رای - روی

اشتقاقی: نصرت - ناصر

۱۷۰ ۲ مفهوم مشترک بیت سؤال و ابیات گزینه (۲): بخشندگی و توبه‌پذیری خداوند

بررسی سایر گزینه‌ها،

- (۱) طلب خیر و عافیت برای معشوق جفاکار / بلاکشی
(۲) رنج عاشقی و سنگ‌دلی معشوق
(۳) طلب توفیق ترک وجود مادی از خداوند

۱۷۱ ۴ خلاصه شدن شعر در تک بیت، ویژگی فکری شعر سبک هندی است. شعر در سبک هندی بیشتر در تک‌بیت خلاصه می‌شود و طول و عرض معنا از یک بیت بیشتر نمی‌رود و نهایت این که تحسین و اعجابی را در حد آن بیت برمی‌انگیزد.

۱۷۲ ۲ در سبک هندی لغاتی چون نژاکت، قالی، شیشه، پل، بخیه، سفال و ... را که تا آن زمان کمتر در شعر راه داشت، رواج یافته بود.

بررسی سایر گزینه‌ها،

- (۱) پل
(۲) بخیه
(۳) قالی

۱۷۳ ۴ جامع عباسی اثر شیخ بهایی است.

۱۷۴ ۲ وزن مشترک بیت سؤال و گزینه (۲): مفتعلن فاعلن // مفتعلن فاعلن

وزن سایر گزینه‌ها:

- (۱) مفتعلن فاعلن // مفتعلن فاعلن
(۲) مفتعلن فاعلن // مفتعلن فاعلن
(۳) مفتعلن فاعلن // مفتعلن فاعلن
(۴) مفتعلن فاعلن // مفتعلن فاعلن

۱۷۵ ۳ تقطیع ابیات دارای وزن دوری:

- (ب) فعلاّت / فاعلاّت // فعلاّت / فاعلاّت
(د) مفاعلن / فاعلاّت // مفاعلن / فاعلاّت
(ه) مفتعلن / فاعلن // مفتعلن / فاعلن
(و) مفعول / فاعلاّت // مفعول / فاعلاّت (= مستفعلن فاعلن // مستفعلن فاعلن)

بررسی سایر موارد:

- (الف) مستفعلن / مستفعلن / مستفعلن / مستفعلن
(ج) فاعلاّت / فاعلاّت / فاعلاّت / فاعلن

۱۶۱ ۱ ب «رواج حسّ دینی»: ویژگی فکری

(ث) «رواج هجو در شعر»: ویژگی فکری
(الف) «رواج و اوج‌گیری اکثر قالب‌های شعری به ویژه غزل و مثنوی»: ویژگی ادبی
(پ) «رواج داستان‌سرایی و منظومه‌های داستانی»: ویژگی ادبی

بررسی سایر موارد:

(ت) «ورود اصطلاحات عرفانی و وعظ و اندرز در شعر»: ویژگی فکری
(ج) «به‌کارگیری ردیف‌های فعلی و اسمی دشوار در شعر»: ویژگی ادبی

۱۶۲ ۴ موارد مطرح‌شده در سؤال، معرّف نثر دوره دوم (سده‌های پنجم و ششم) است که در آثاری مانند «چهارمقاله نظامی عروضی، مقامات حمیدی، کلیله و دمنه» وجود دارد، اما «تاریخ بلعمی» از نثرهای دوره اول است و این ویژگی‌ها را ندارد.

۱۶۳ ۲ با توجه به مضمون‌های عرفانی و آسمانی بودن معشوق، گزینه (۲) مناسب‌تر است و از جهتی معشوق در سایر گزینه‌ها زمینی است.

دقت کنید: شاعر روح را مانند مرغی دانسته که به اصل خود یعنی خداوند باز می‌گردد.

۱۶۴ ۴ ردیف: کرده / واژگان قافیه: دنیا و معصیت‌ها / حروف الحاقی: / حرف اصلی: مصوّت بلند «ا»

بررسی سایر گزینه‌ها،

(۱) واژگان قافیه: هنگامه و خامه / حروف الحاقی: ه (غیر ملفوظ) / حروف اصلی: ام

(۲) ردیف: می‌دانی تو / واژگان قافیه: دواش و سزاش / حروف الحاقی: ش / حرف اصلی: مصوّت بلند «ا»

(۳) واژگان قافیه: رفتن و سفتن / حروف الحاقی: ن / حروف اصلی: ن ف ت نکته: ه (=) و مصوّت بلند «ی» در پایان واژه‌های قافیه، الحاقی‌اند.

۱۶۵ ۴ با درد دردنویشان درمان چه کار دارد

تذکره دوم: قافیه اصلی: رزف

با ناله خموشان الحان چه کار دارد
تذکره دوم: قافیه اصلی: رزف

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) «نبرد و نکتند» به دلیل نداشتن حرف اصلی مشترک نمی‌توانند قافیه باشند.
(۲) «بی‌خیرانت و خسته‌دلانت» به دلیل نداشتن حرف اصلی مشترک نمی‌توانند قافیه باشند.

(۳) «قدمی و گه‌ری» به دلیل نداشتن حرف اصلی مشترک نمی‌توانند قافیه باشند.

۱۶۶ ۱ واژگان قافیه: «بندگان» و «پروردگان» / حروف اصلی: «ن» و «ر»

قافیه بیت گزینه (۱) به دلیل یکسان نبودن صامت نادرست است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) واژگان قافیه: «است» و «پست» / حروف اصلی: «ت» و «س» / حروف الحاقی: «ت» / قاعده: (۲)

(۳) واژگان قافیه: «زند» و «کند» / حروف اصلی: «ن» و «ن» / حروف الحاقی: «ن» / قاعده: (۲)

نکته: وجود حروف الحاقی باعث شده تا از اختلاف در مصوّت کوتاه صرف‌نظر شود.

(۴) واژگان قافیه: «همدگر» و «صُور» / حروف اصلی: «ر» / حروف الحاقی: «ر» / قاعده: (۲)

۱۷۶ ۳ وزن گزینه (۳): مفعول فاعلاتن // مفعول فاعلاتن (مستفعلن فعولن // مستفعلن فعولن)

۱۷۷ ۱ بررسی موارد نادرست:

د) گوشه چشم به کسی کردن: کنایه از عنایت و توجه به او
و) سر افشاندن: کنایه از جان را فدا کردن

۱۷۸ ۳ نرگس - بادام - ۲

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) سرو - مه - زهره - ماه - گل - سوسن - ۶

۲) زنجیر - کلنار - بادام - مرجان - ۴

۴) تنگ شکر - مروارید - لعل - ۳

۱۷۹ ۴ مفهوم گزینه (۴): تنهایی و گوشه‌گیری شاعر با آن‌که در جمع است.

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: وحدت وجود

۱۸۰ ۳ مفهوم رباعی ابیات گزینه (۳): دعوت به عزت و قناعت

مفهوم مشترک بیت سؤال و ابیات سایر گزینه‌ها: ناپایداری عمر

زبان عربی (اختصاصی)

■ مناسب‌ترین گزینه را در جواب برای ترجمه یا تعریب مشخص کن (۱۸۱-۱۸۵):

۱۸۱ ۳ ترجمه کلمات مهم: الَّذِينَ: کسانی که / آمَنُوا بِاللَّهِ: به خداوند

ایمان آوردند / لَمْ يُفَرِّقُوا: تفاوت نگذاشتند / بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ: میان احدی از ایشان / أَوْلَتْكَ سَوْفَ يُؤْتِيهِمْ أَجُورَهُمْ: به ایشان پاداش‌هایشان را خواهد داد

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

۱) «يُؤْتِي»: خواهد داد» فعل معلوم است و فاعل آن «اللَّهِ» است؛ «دریافت خواهند کرد» ترجمه نادرستی است.

۲) «آمَنُوا: ایمان آوردند» باید ماضی ترجمه شود؛ دلیلی ندارد زمان فعل به مضارع تغییر کند، «لَمْ يُفَرِّقُوا» معادل ماضی منفی است.

۴) «نیز» معادل ندارد، «أَحَدٌ» ترجمه نشده است، «يُؤْتِي» نادرست ترجمه شده است.

۱۸۲ ۲ ترجمه کلمات مهم: إِذَا: هرگاه، اِغْرَسَا: تبعیض قائل شوند /

غَرَسَا: می‌کارند / الْخِلَاف: اختلاف / الْعُدْوَان: دشمنی

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

۱) ضمیر «هما» در «أَوْلَادَهُمَا» ترجمه نشده است، «غَرَسَا: می‌کارند» معلوم است و در صیغه «لِغَائِبِينَ».

۳) «الْخِلَاف» و «الْعُدْوَان» مفرد هستند نه جمع.

۴) «غَرَسَا: می‌کارند»

۱۸۳ ۳ ترجمه کلمات مهم: عَالِمٌ ضَاعَ بَيْنَ جَهَالٍ: دانشمندی که

میان نادان‌هایی تباه شده است [«ضَاعَ» جمله وصفیه است. / يَثِيرُ... إِتَارَةً: به راستی [واقعاً، حقیقتاً] برمی‌انگیزاند / السَّقْفَةُ وَالرُّحْمَةُ: ترحم و مهربانی را

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

۱) «چنان‌چه» در عبارت نداریم، «ضَاعَ» جمله وصفیه است برای مبتدای عبارت، «بسیار» معادل مفعول مطلق نوعی است؛ اما در عبارت مفعول مطلق تأکیدی داریم.

۲) «آن» معادلی ندارد، «جَهَالٌ» نکره است، مفعول مطلق «إِتَارَةً» ترجمه نشده است.
۴) «ضَاعَ» جمله وصفیه است نه خبر، «يَثِيرُ: برمی‌انگیزاند» مضارع است، «جَهَالٌ» نکره است.

۱۸۴ ۴ در این گزینه سه اشتباه وجود دارد:

۱- «أَحَدُ الطَّلَابِ: یکی از دانش‌آموزان» نه «یک دانش‌آموزی!»

۲- «إِنزَعَجَ: آزرده شد» لازم است.

۳- «إِنزَعَجاً» مفعول مطلق تأکیدی است؛ اما «سَخَتْ» ترجمه مفعول مطلق نوعی است؛ معلّم وافعاً آزرده شد.

۱۸۵ ۳ اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

۱) ادات حصر «فقط» لحاظ نشده است.

۲) ترجمه عبارت: این درخت پس از ده سال میوه نخواهد داد!

۴) «این درخت ... : هذا الشجرة ...»

■ گزینه درست را در پاسخ به سؤال‌های زیر مشخص کن (۱۹۰-۱۸۶):

۱۸۶ ۳ دلایل رد سایر گزینه‌ها:

۱) «يَحْزَنُ» صيغة «لِلغائب» است.

۲) دقت کنید «مضاف» نقش نیست و نباید در بخش اعراب به عنوان نقش مطرح شود / «قَوْلٌ» فاعل است.

۴) «جميع» جمع مکسر نیست؛ مفرد است.

۱۸۷ ۴ درباره «الجزام: کمر بند» اشتباه را مشخص کن:

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

۱) به کسانی که ورزش تکواندو انجام می‌دهند، داده می‌شود!

۲) رنگ‌های مختلفی از آن وجود دارد؛ مانند: سیاه و سفید!

۳) در خودرو در هنگام حرکت، برای ایمنی مورد استفاده قرار می‌گیرد!

۴) چیزی که دور کمر انسان بسته می‌شود و مفرد آن «حزم» است!

دقت کنید: «الجزام: کمر بند» مفرد است و جمع آن «أَحْزِمَةٌ» است.

۱۸۸ ۱ حرف «ل» قبل از فعل مضارع یا «لام» امر است به معنای

«باید» و یا «لام» تعلیل است، به معنای «تا، برای این‌که». در این گزینه، حرف «لام» معنای «باید» دارد و «لام» امر است.

ترجمه گزینه‌ها:

۱) هر کس می‌خواهد مردمان وی را باور کنند، باید راست بگوید!

۲) تیمی به آن‌جا فرستاده می‌شود تا با [آن] پدیده آشنایی پیدا کنند!

۳) برای این‌که خوشبخت باشیم باید خوشبختی را برای همه مردم آرزو کنیم!

۴) دانش‌آموزان به مدرسه می‌روند تا دانش‌ها و علوم را فرا بگیرند!

۱۸۹ ۱ بررسی گزینه‌ها:

۱) «صبراً» مفعول مطلق نوعی است؛ چون بعدش صفت آمده است.

۲ و ۳) مفعول مطلق تأکیدی داریم.

۴) «خبراء: کارشناسان» مفعول به است و در این عبارت اصلاً مفعول مطلق نداریم.

۱۹۰ ۲ اسلوب حصر، اسلوبی است که قبل از «إِلَّا» اثری از

مستثنی‌منه نیست. در گزینه (۲)، قبل از «إِلَّا» مستثنی‌منه نیامده است و اسلوب از نوع حصر است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) «المقالة» مستثنی‌منه است.

۳) ضمیر «نحن» در «نشارك» مستثنی‌منه است.

۴) «أحد» مستثنی‌منه است.

تاریخ

- ۱۹۱ ۱ ژاپن در جنگ جهانی اول به اتفاق مثلث پیوسته بود اما در جنگ جهانی دوم به عضویت کشورهای محور درآمد.
- ۱۹۲ ۳ بعد از حمله آلمان به لهستان، فرانسه و انگلستان به آلمان اعلان جنگ کردند و جنگ جهانی دوم آغاز شد.
- ۱۹۳ ۴ در پی استعفای مصدق و روی کار آمدن قوام، آیت‌الله کاشانی ضمن مخالفت با نخست وزیر قوام، مردم را به مبارزه فرا خواند. در روز ۳۰ تیر ۱۳۳۱ مردم به خیابان‌ها ریختند.
- ۱۹۴ ۲ در فاصله سال‌های ۱۳۲۰ تا ۱۳۳۲، شاه فقط بر ارتش مسلط بود و نظارت و قدرت اداری و اجرایی کشور در اختیار هیئت دولت و مجلس شورای ملی بود.
- ۱۹۵ ۲ نمایندگان مجلس شورای ملی (دوره چهاردهم) به پیشنهاد دکتر محمد مصدق طرحی را به تصویب رساندند که دولت را از مذاکره و انعقاد قرارداد با کشورهای خارجی در خصوص نفت ایران بدون تأیید و تصویب مجلس منع می‌کرد (۱۳۲۳ ش). این مصوبه در حکم اتخاذ سیاست «موازنه منفی»، یعنی ایستادگی در برابر امتیازخواهی دولت‌های سلطه‌جو بود و دقیقاً خلاف سیاست «موازنه مثبت» تلقی می‌شد که تسلیم شدن در برابر قدرت‌های بزرگ و اعطای امتیاز به آنها را توصیه می‌کرد.
- ۱۹۶ ۴ در فاصله دو جنگ جهانی، نظامیان هدایت سیاست داخلی و خارجی ژاپن را در اختیار گرفتند و این کشور را در جهت اهداف توسعه‌طلبانه نظامی سوق دادند. آنان هم‌چنین، به کشورهای همسایه از جمله چین لشکرکشی کردند، از جامعه ملل خارج شدند و به همراه آلمان و ایتالیا کشورهای محور را شکل دادند.
- ۱۹۷ ۲ وقتی جنگ جهانی دوم درگرفت، دولت ایران اعلام بی‌طرفی کرد. در آن زمان، کشور ما روابط بازرگانی گسترده‌ای با آلمان داشت و تعداد زیادی از کارشناسان آلمانی در ایران مشغول کار بودند. تلاش‌های انگلستان برای جلوگیری از داد و ستد آلمان با کشورهای بی‌طرف، اعتراض حکومت رضاشاه را برانگیخت و باعث شد که ایران از طریق شوروی به تجارت با آلمان ادامه دهد. با حمله هیتلر به شوروی (ژوئن ۱۹۴۱ / تیر ۱۳۲۰) معادله جهانی به زیان ایران به هم خورد و یک بار دیگر، شوروی و انگلستان علیه میهن ما متحد شدند.
- ۱۹۸ ۴ پس از اعدام انقلابی رزم‌آرا به دست خلیل طهماسبی یکی از اعضای جمعیت فداییان اسلام (۱۶ اسفند ۱۳۲۹)، مهم‌ترین مانع بر سر راه ملی شدن صنعت نفت برداشته شد. چند روز بعد از آن، نخست مجلس شورای ملی (۲۴ اسفند ۱۳۲۹) و سپس مجلس سنا در ۲۹ اسفند ۱۳۲۹ طرح ملی شدن صنعت نفت را تصویب کردند و جنبش ضداستعماری ملت ایران در گام نخست به پیروزی رسید.
- ۱۹۹ ۳ در زمان مظفراالدین شاه، امتیاز کشف و استخراج نفت و گاز در سرتاسر ایران به مدت ۶۰ سال به یک سرمایه‌دار انگلیسی به نام ویلیام ناکس داریسی واگذار شد.

- ۲۰۰ ۴ آبرون‌ساید، فرمانده نظامی نیروهای انگلیسی در ایران و مأمور اجرای کودتا، در قزوین با رضاخان ملاقات کرد و با توجه به اطلاعاتی که سیدضیاءالدین درباره او جمع‌آوری کرده بود، توانست وی را با اهداف خود هماهنگ کند.
- ۲۰۱ ۳ براساس گزارش یکی از مورخان چینی، شاهزاده‌ای از خاندان اشکانی برای نخستین بار کتاب‌های بودایی را به زبان چینی ترجمه کرد.
- ۲۰۲ ۲ از دوران اشکانی، نقش‌برجسته‌هایی باقی مانده، اما از نظر فنی و هنری در سطح نقش‌برجسته‌های هخامنشی و ساسانی نیستند.
- یادآوری: تقلید اشکانیان از هنر یونان، در آثار معماری بود نه در نقش‌برجسته‌ها.
- ۲۰۳ ۲ توشیروون علاقه زیادی به مباحث فلسفی و دینی نشان می‌داد. او ضمن پناه دادن به تعدادی از فیلسوفان یونانی که بر اثر تنگ‌نظری امپراتور روم، به ایران پناهنده شده بودند، با آنان به گفت‌وگوی علمی پرداخت.
- ۲۰۴ ۱ از آثار هنرمندان ساسانی می‌توان به قالی بهارستان اشاره کرد که اعراب مسلمان از کاخ نسیفون به غنیمت گرفتند و این قالی شهرت بسیار دارد.
- از پارچه‌ها و دیگر بافته‌های عصر هخامنشی به جز قالی پازیریک چیزی باقی نمانده است.
- ۲۰۵ ۴ یکی از مقام‌های عالی‌رتبه دربار ساسانی که عنوان واستریوشان‌سالار داشت، رئیس روسانیان و کشاورزان به شمار می‌رفت. او علاوه بر مسئولیت گردآوری مالیات‌های بخش کشاورزی، برای توسعه و ترویج آبادانی و کشت و کار نیز کوشش می‌کرد.
- ۲۰۶ ۲ پژوهشگران با مقایسه نقش‌برجسته‌های دوره هخامنشی با دوران پیش از آن، دریافته‌اند که سنگ‌تراشان هنرمندی که در خدمت هخامنشیان بوده‌اند، از نقش‌برجسته‌های بین‌النهرین و به ویژه نقش‌برجسته‌های آشوری، الهام و الگو گرفته‌اند.
- نکته مهم: تمام گزینه‌های دیگر، از ویژگی‌های معماری و هنر هخامنشی است اما هیچ‌کدام، از مقایسه نقش‌برجسته‌های دوره هخامنشی با دوران پیش از آن حاصل نشده است.
- ۲۰۷ ۳ از گزارش‌های مورخان یونانی، معلوم می‌شود که در زمان هخامنشیان، قصه‌های متعددی به زبان فارسی باستان وجود داشته و مردم، آن‌ها را از حفظ می‌خوانده‌اند.
- بررسی سایر گزینه‌ها:
- (۱) زبان فارسی باستان، از زبان‌های ایرانی کهن است در حالی که متن این گزینه مربوط به زبان‌های ایرانی میانه است.
- (۲) این گزینه نیز مربوط به زبان فارسی میانه یا پهلوی ساسانی است.
- (۴) به نظر برخی از زبان‌شناسان، منظومه‌های داسانی «درخت آسوریک» و «یادگار زریران» ابتدا به زبان پارسی سروده شده‌اند.
- ۲۰۸ ۲ در عصر ساسانیان، اوستا به زبان پهلوی ترجمه و شرح و تفسیرهایی بر آن نوشته شد. هم‌چنین کتاب‌های اعتقادی براساس تعالیم زرتشت به زبان پهلوی تألیف گردید. از جمله مهم‌ترین و مفصل‌ترین این کتاب‌ها باید از دینکرد، نام برد که دانشنامه‌ای مشتمل بر عقاید زرتشتی است.

اهتمام و اعتنا به روش تجربی، به تدریج سبب پیشرفت‌های جدیدی در بسیاری از علوم شد و زمینه انقلاب علمی را در سده ۱۷م و سپس در قرن ۱۸م فراهم ساخت. این پیشرفت‌ها تنها مدیون اطلاعات جدید نبود بلکه بیشتر مدیون دیدگاه‌های نوینی بود که توسط دانشمندان و فلاسفه‌ای چون دکارت بنیان‌گذار سبک تحقیق در ریاضی و فرانسویس بیکن، از طرفداران روش شناخت تجربی در مطالعات علمی حاصل شد.

۲۱۶ ۳ در قرن ۴م، امپراتوری روم بر اثر مشکلات اداری و اقتصادی به دو بخش شرقی و غربی تقسیم شد.

۲۱۷ ۲ اختراع خیش آهنی، بهره‌گیری وسیع از اسب در امور زراعی و استفاده درست از کود حیوانی موجب بهبود کشاورزی و افزایش محصول شد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) در طول قرون وسطا کشاورزی پیوسته پیشرفت کرد، اما این پیشرفت چندان محسوس نبود.

(۳) هر سال حدود یک سوم تا نیمی از زمین به منظور بازیابی قوت زمین زیر کشت نمی‌رفت.

(۴) قحطی و گرسنگی پیوسته اتفاق می‌افتاد و وضعیت نامناسب جاده‌ها و حمل‌ونقل موجب تشدید آن می‌شد.

۲۱۸ ۴ **توماس آکویناس**، برجسته‌ترین فیلسوف اروپایی در سده‌های ۱۲ و ۱۳م بود که در یکی از مهم‌ترین کتاب‌های خود با عنوان «اصول الهیات» از برهان‌های ارسطو برای اثبات خدا استفاده کرد. نظریات فلسفی او تا قرن‌ها به عنوان فلسفه رسمی کلیسای کاتولیک به شمار می‌رفت.

۲۱۹ ۲ برخی از محققان، دوره صفوی را عصر طلایی پارچه‌بافی در ایران شمرده‌اند. در این دوره، پارچه‌های متنوع و گوناگونی مثل ابریشم، مخمل، بافت فلزی (زری‌بافت)، ترمه و قلمکار در کارگاه‌های کاشان، اصفهان، هرات، مشهد، یزد، کرمان و ... بافته می‌شد. هر کدام از این شهرها در تهیه و تولید پارچه‌های خاص تخصص داشت. اصفهان، یزد و کاشان از مهم‌ترین کانون‌های پارچه‌های زری‌بافت بودند و بافندگان کرمان در تولید شال ترمه مهارت داشتند.

۲۲۰ ۴ دولت برای اداره امور از کشاورزان و دامداران مالیات می‌گرفت. دامداران مالیات تحت عنوان «چوپان‌یگی» می‌پرداختند. سکه‌های مسی دوره صفوی غازبکه نام داشتند.

جغرافیا

۲۲۱ ۳ تقاضای کیفی در حمل و نقل ← بهبود سرعت، کاهش زمان و هزینه‌ها، رفاه و ایمنی بیشتر و ...

۲۲۲ ۲ زمینی ← تراموا / هوایی ← مونوریل

نکته: مترو بیشتر از زیر زمین حرکت می‌کند.

۲۲۳ ۳

$$x = \frac{\text{طول مسیر قابل احداث بین دو مکان}}{\text{طول مسیر مستقیم بین دو مکان}} \times 100$$

$$x = \frac{16}{8} \times 100 = \frac{1600}{8} = 200$$

۲۰۹ ۳ آریایی‌های نخستین، برای خشنودی خدایان، حیوانات را قربانی می‌کردند و سرودها و نایش‌های گوناگونی می‌خواندند. افرادی با عنوان مَنج، مراسم و تشریفات دینی را اجرا می‌کردند. اقوام آریایی برخلاف مردمان ایلام، بین‌النهرین، یونان و ... برای خدایان خویش معابد باشکوه نمی‌ساختند. آنان اعتقاد داشتند که نفوذ و قدرت خدایانشان محدود به ناحیه و شهر خاصی نمی‌شود، بلکه تمام قلمرو گیتی را دربر می‌گیرد.

۲۱۰ ۴ حکومت ساسانی با در اختیار گرفتن واردات ابریشم خام از چین و کوچاندن بافندگان ماهر از قلمرو روم در شام به ایران، کارگاه‌های بافندگی متعددی را در شوش، جندی‌شاپور (گندی‌شاپور) و شوشتر ایجاد کرد.

۲۱۱ ۴ افراد و خاندان‌های حاکم بر شهرهای ایتالیایی نیز حامی ادیبان، نقاشان، معماران، موسیقی‌دانان بودند. برای نمونه می‌توان از خاندان معروف مدیچی که بر فلورانس حکومت می‌کرد، نام برد که مشوق و حامی جدی فرهنگ، ادب و هنر بود.

۲۱۲ ۳ از آن‌جا که در زمان تأسیس حکومت صفوی، تعداد عالمان و مراکز علمی شیعی در ایران کم بود، شاهان صفوی به منظور ترویج معارف شیعه و رفع نیازهای مذهبی و حقوقی جامعه، عده‌ای از علمای شیعه جبل عامل لبنان، عراق و بحرین را به ایران دعوت کردند.

توجه: گزینه (۴) به دلیل عبارت «آموزش ادبیات، حکمت و فلسفه به ایرانیان» نادرست است.

۲۱۳ ۳ ازبکان از نسل جوجی، پسر چنگیزخان مغول بودند. آنان با شکست تیموریان، شهرها و روستاهای آباد و ثروتمند ماوراءالنهر را تصرف کردند. هم‌زمان روی کار آمدن صفویان در ایران، شیبک‌خان ازبک در خراسان به تاخت و تاز و قتل و غارت مشغول بود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) عبارت «شکل‌گرفت» نادرست است، چون امپراتوری عثمانی قرن‌ها قبل شکل گرفته بود.

(۲) عبارت «به اوج قدرت رسید» نادرست است، چون زمان شکل‌گیری آن امپراتوری بوده نه اوج قدرت آن.

(۴) به این دلیل نادرست است که اروپاییان مسیر «جدید» دریایی را کشف کرده بودند وگرنه مسیرهای قدیمی را که بلد بودند!

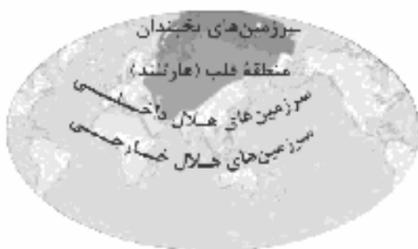
۲۱۴ ۲ مجموعه‌ای از علل و عوامل مختلف دینی، اقتصادی، اجتماعی و سیاسی در بروز جنگ‌های صلیبی نقش داشت:

۱- مشکلات اقتصادی و اجتماعی سرزمین‌های اروپایی ۲- به خطر افتادن موجودیت امپراتوری بیزانس با پیروزی سلجوقیان بر امپراتوری بیزانس در جنگ ملازگرد و پیروزی آنان در آسیای صغیر ۳- موفقیت‌های نظامی مسیحیان در اندلس

۲۱۵ ۴ دانشمندان عصر رنسانس با مطالعه و بررسی آثار و نوشته‌های دوره باستان، رساله‌های متعددی درباره تعلیم و تربیت نوشتند و نظریه آموزشی جدیدی را ارائه کردند. براساس این نظریه، هدف آموزش و پرورش، تربیت دانشمندان برجسته نبود، بلکه می‌خواستند شهروندانی را تربیت کنند که نقش سودمندی در جامعه ایفا کنند و در حیات شهری فعال باشند.

- ۲۴۰ ۴ سلماس ← شطرنجی / بوشهر ← خطی
- ۲۴۱ ۱ عراق ← ملی / کلاردشت ← فروملی
- ۲۴۲ ۳ دولت‌های غربی معتقدند که تسلط بر منطقه کریمه، فرمانروایی بر دریای سیاه و منطقه اوراسیا است.
- ۲۴۳ ۴ نواحی سیاسی سه رکن اصلی دارند:
- قلمرو و فضای جغرافیایی، سازه انسانی و نظام مدیریت
- ۲۴۴ ۳ خط مرزی تالوگ بهترین خط مرزی است زیرا هر دو کشور حق کشتی‌رانی در هر دو طرف آن را دارند.
- ۲۴۵ ۲ کانادا و آمریکا ← ۴۹ درجه شمالی
- کره شمالی و کره جنوبی ← ۳۸ درجه شمالی
- ۲۴۶ ۳ ناحیه‌ای و ترکیبی ← عراق - انگلستان - جمهوری آذربایجان
- فدرال ← روسیه - هند - پاکستان - کانادا - استرالیا
- تک ساخت ← فرانسه
- ۲۴۷ ۲ هویت ملی، همبستگی ملی و پیوستگی سرزمینی از مهم‌ترین عوامل پیدایش و بقای یک کشورند.
- ۲۴۸ ۱ عوامل و ارزش‌های جغرافیایی، نقش مهمی در تولید قدرت برای یک کشور دارند.
- ۲۴۹ ۴ هلال خارجی، شامل قاره آمریکا، اقیانوسیه و جنوب آفریقا است.

- ۲۵۰ ۲ شکل دنباله‌دار ← تایلند / شکل محاطی ← سوازیلند

جامعه‌شناسی

- ۲۵۱ ۳ مشروعیت قدرت به این معناست که قدرت مطابق یک نظام عقیدتی و ارزشی اعمال شود.
- نظام آموزشی کشورها از ابزارهای اعمال قدرت نرم است؛ یعنی یک کشور می‌تواند از طریق نفوذ در نظام آموزشی کشور دیگر، در آن کشور اعمال قدرت کند و فرهنگ و جهان‌بینی نسل‌های آینده‌ساز آن کشور را مطابق مافع و اغراض خود تغییر دهد.
- انقلاب‌هایی که با استفاده از قدرت نرم رسانه‌ها درصدد براندازی حکومت‌های مخالف غرب برآمدند، انقلاب‌های رنگین نام گرفتند.
- لیبرال دموکراسی نوعی نظام سیاسی است که ادعا می‌کند با خواست و اراده اکثریت مردم شکل می‌گیرد و هیچ حقیقت و فضیلتی را که مستقل از خواست مردم باشد، به رسمیت نمی‌شناسد، هم‌چنین حکومتی دنیوی و سکولار است. این نظام سیاسی با فرهنگ جهان غرب که رویکردی دنیوی به جهان هستی دارد، سازگار است و آزادی را مهم‌ترین ارزش اجتماعی می‌داند.

- ۲۲۴ ۴ یعنی ۵ ساعت اختلاف زمان دارند. $75 \div 15 = 5$
- چون شهر A در غرب است، ساعت کم می‌شود. $17 - 5 = 12$
- یعنی ۶:۳۰ اختلاف زمان دارند. $97 \div 5 + 15 = 6/5$
- چون شهر B در شرق است، ساعت زیاد می‌شود. $17 + 6:30 = 23:30$
- ۲۲۵ ۱ در کشور ما در برخی شهرها مانند کاشان، یزد، اصفهان، بناب و میان‌دوآب فرهنگ استفاده از دوجرخه بسیار رایج است.
- ۲۲۶ ۱ از مقیاس ریشتر برای اندازه‌گیری مقدار انرژی‌ای که زمین‌لرزه آزاد می‌کند، استفاده می‌شود.
- ۲۲۷ ۲ شناخت موقعیت گسل‌ها، در درک عمل زمین‌لرزه اهمیت زیادی دارد.
- ۲۲۸ ۳ همگرایی صفحات عربستان و اقیانوس هند - اوراسیا موجب چین‌خوردگی و شکستگی بالای سرزمین ایران شده و در نهایت علت اصلی لرزه‌خیزی آن منطقه است.
- ۲۲۹ ۲ محل برخورد پوسته قاره آفریقا و هند به پوسته قاره آسیا - اروپا ← کمربند کوهستانی آلپ - هیمالیا
- محل برخورد پوسته کف اقیانوس آرام به پوسته قاره آسیا - اروپا، آمریکای جنوبی، استرالیا و آمریکای شمالی ← کمربند اطراف اقیانوس آرام
- ۲۳۰ ۲ هر چه در دسترسی یک راه، میزان انحراف آن کم‌تر باشد، احداث راه آسان‌تر و کم هزینه‌تر است.
- ۲۳۱ ۲ بررسی عبارت‌هاک نادرست:
- الف) گردشگری در ردیف شغل‌های پردرآمد و پاک است.
- ب) ژئوتوریسم مربوط به گردشگری زمین‌گردی است.
- ۲۳۲ ۱ رنگ حیاتی جامعه راه‌ها هستند.
- آموزش و پرورش از مهم‌ترین نظام‌های اجتماعی هر جامعه محسوب می‌شود. صنعت محرک اصلی رشد و موفقیت جامعه و نوآوری کشورها است.
- ۲۳۳ ۳ بیشترین پراکندگی شهرهای ایران در ارتفاع ۱۰۰۰ تا ۲۰۰۰ متر می‌باشد (۵۳٪).
- ۲۳۴ ۲ در کشور ما، از حدود سال ۱۳۶۰، بیش از ۵۰٪ از جمعیت کشور در شهرها زندگی می‌کنند.
- ۲۳۵ ۲ نقش نظامی ← پیرانشهر / نقش ارتباطی ← بیشاپور
- ۲۳۶ ۳ استان‌های یزد، کرمان و اصفهان دارای بیشترین شاغلان بخش معدن هستند.
- ۲۳۷ ۴ جمعیت عشایری کم‌تر از ۲٪ از جمعیت کشور است، آنان ۲۵٪ واحد دامی و ۲۰٪ از تولید یروتقین مربوط به دام کشور را به خود اختصاص داده‌اند.
- ۲۳۸ ۳ اختلاف شدید درجه حرارت روزانه و سالانه در نواحی مختلف ایران سبب ایجاد نوع فراوان در تولیدات باغی شده است.
- ۲۳۹ ۱ افزایش جمعیت سبب شده است که شکل سکونتگاه‌ها به تدریج تغییر یابد.

۲۵۲ ۱

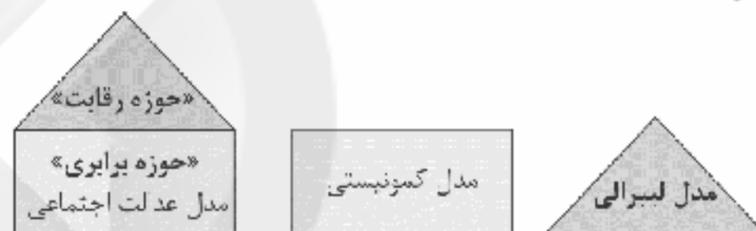
در یک جهان اجتماعی، نظام سیاسی نمی‌تواند مستقل از نظام‌های دیگر مانند نظام فرهنگی، اقتصادی و ... باشد؛ بلکه در تعامل با آن‌ها قرار می‌گیرد. نظام سیاسی، بر نظام‌های دیگر، اثر می‌گذارد و از آن‌ها نیز تأثیر می‌پذیرد. برای مثال با تشکیل اتحاد جماهیر شوروی، مزرعه‌داری دولتی و مزرعه‌داری اشتراکی به عنوان دو شیوه پیشبرد اقتصاد کشاورزی رایج شدند (تأثیر نظام سیاسی بر نظام اقتصادی) و شعار جمهوری فرانسه بر سر در یک کلیسا پس از قانون سال ۱۹۰۵ م مبنی بر جدایی دین از سیاست (تأثیر نظام سیاسی بر نظام فرهنگی) بیانگر این تأثیرپذیری است.

۲۵۳ ۳

جامعه‌شناسان در مطالعه نابرابری‌های اجتماعی، به قشربندی اجتماعی در جوامع توجه دارند. جامعه‌شناسان انتقادی بر ضرورت انتقاد علمی از ساختارهای سرکوبگر، تأکید می‌کنند تا از سلطه چنین ساختارهایی بر انسان‌ها پیشگیری کنند و زمینه شکل‌گیری ساختارهای اجتماعی انسانی‌تر را فراهم آورند. برخی تفاوت‌ها مانند تفاوت در فقه، هوش، ثروت و تحصیلات تفاوت‌های رتبه‌ای نامیده می‌شوند.

۲۵۴ ۳

جامعه‌شناسی انتقادی با پذیرش رویکرد تفسیری معتقد است که تمام معانی و ارزش‌ها ساخته و پرداخته‌ شده‌اند؛ گروه‌ها و فرهنگ‌هاست.

۲۵۵ ۳

بررسی عبارت‌هاک نادرست:

ب) با غلبه رویکرد تفسیری، سخن از پیوند میان دانش و ارزش به میان آمد.
د) امروزه اگر نبرد نظامی اتفاق بیفتد، در ادامه جنگ فرهنگی رخ می‌دهد.

۲۵۶ ۴

همانندسازی به معنای پذیرش ارزش‌ها و سبک زندگی یک گروه توسط سایر گروه‌های جامعه بود؛ به گونه‌ای که همه گروه‌ها همسان شوند. به عبارت دیگر، همانندسازی سیاستی بود که دولت‌ها برای از بین بردن تفاوت‌های هویتی گروه‌های مختلف و یکسان‌سازی آن‌ها در پیش گرفتند. (تساوی صورت سؤال مربوط به سیاست همانندسازی هستند.)

۲۵۷ ۴

در مدل تکثرگرا، گاهی بعد فرهنگی هویت و تمایزات زبانی، قومی، مذهبی و ... مورد تأکید قرار می‌گیرند و گاهی به بعد سیاسی هویت توجه می‌شود. کوتلاکی، مردم‌شناس یونانی، در مقاله‌ای با عنوان «الگوهای رفتاری و فرهنگی ایرانیان» به تعارفات ایرانیان اشاره کرده است. او با انجام پژوهش میدانی، گردآوری داده‌ها و تحلیل و مقایسه آن‌ها نتیجه می‌گیرد که این تعارفات از احترام، تواضع و صمیمیت ایرانی ناشی می‌شوند؛ معنی ما ایرانیان هنگامی که می‌خواهیم به دیگران احترام بگذاریم، به آن‌ها تعارف می‌کنیم. این تعارف به معنای شناخت متقابل است. مدل رایج سیاست‌گذاری هویتی در دوره مدرن، همانندسازی بود. همانندسازی به معنای پذیرش ارزش‌ها و سبک زندگی یک گروه توسط سایر گروه‌های جامعه بود.

۲۵۸ ۲

نخستین واکنش به ثروت بود: ثروت دیگر نه یک امر خنثی (نه خوب و نه بد) بلکه ریشه بسیاری از ظلم‌ها و شرارت‌ها قلمداد شد و مالکیت، دزدی خوانده شد. دومین واکنش به دلتش بود: خوش‌بینی به دانش مورد تردید جدی فرار گرفت.

۲۵۹ ۴

رویکرد تفسیری		
موضوع	روش	هدف
کنش‌های اجتماعی و معنای آن‌ها	تفسیر (نگاه از درون به پدیده‌ها برای یافتن معنای آن‌ها)	معنابخشی و انسجام‌بخشی به زندگی اجتماعی

جامعه‌شناسی انتقادی

موضوع	روش	هدف
کنش‌های اجتماعی و پیامدهای آن	تفسیری، انتقادی و تجویزی	انتقاد از وضع موجود، تجویز وضع مطلوب و راه رسیدن به آن

۲۶۰ ۴

بسیاری از جوامع و گروه‌ها، به دفاع از خود برخاسته‌اند و با ساختن هویتی خاص برای خود با بازگشت به هویت واقعی خویش، در برابر هویتی که فرآیند جهانی شدن به آن‌ها تحمیل می‌کند، مقاومت می‌کنند و خواهان رهایی از این هویت تحمیلی هستند.

۲۶۱ ۲

در دیدگاه مستشرقان، هویت فرهنگی جوامع اسلامی، توحیدی یا حتی اساطیری نیست، بلکه سکولار و دنیوی است و به ابعاد تاریخی و جغرافیایی آن محدود می‌شود. این هویت در قالب عناوین قوم‌گرایانه و ناسیونالیستی، امت و ملت اسلامی را به اقوام مختلف نظیر ترک، عرب و فارس تقسیم می‌کند.

انقلاب اسلامی ایران حاصل یک سده مقاومت هویت اسلامی ایران در برابر هجوم سیاسی و اقتصادی غرب بود.

رژیم اشغالگر قدس برای تغییر ترکیب جمعیتی سرزمین‌های اشغالی و بیشتر شدن تعداد یهودیان نسبت به مسلمانان و اجرای طرح‌های توسعه‌طلبانه خود، ضمن حذف فیزیکی اعراب مسلمان و آواره کردن آن‌ها، به جذب مهاجران یهودی از سراسر دنیا و کوچ دادن آن‌ها به سرزمین‌های اشغالی اقدام می‌کند.

۲۶۲ ۳

جامعه ایران با بازگشت به هویت اسلامی خود که هویتی مستقل، فعال و اثرگذار است، به صورت قلب نینده پیداری اسلامی درآمد. جهان اسلام اینک با الهام گرفتن از انقلاب اسلامی ایران، هویت خود را بیرون از تصاویری که جهان غرب القا می‌کرد، جست‌وجو می‌کند و به این ترتیب، اسلام به عنوان یک قطب فرهنگی جدید ظاهر می‌گردد.

۲۶۳ ۴

افرادی که مدت زیادی با هم زندگی کرده‌اند، سرگذشت و سرنوشت مشترکی پیدا می‌کنند که به صورت خاطره جمعی و مشترک درمی‌آید و از نسلی به نسل دیگر انتقال می‌یابد. این خاطره در گذر زمان، متراکم و مستحکم می‌شود و بعد تاریخی هویت جامعه را می‌سازد.

جامعه فاسق، جامعه‌ای است که اعضای آن عقاید و ارزش‌های حق را می‌شناسند، ولی به آن‌ها پایبند نیستند.

حیات معنوی اسلام، افق‌های جدیدی را به روی اندیشمندان جهان غرب نیز گسترده است و نظریه‌پردازان غربی را که طی قرن بیستم، سکولاریسم و دنیوی شدن را سرنوشت مشترک و حتمی بشریت می‌دانستند، به تأمل و بازبینی نظریات پیشین خود فراخوانده است.

۲۷۰ ۱ هويت ایرانی قبل از ظهور اسلام، هويتي توحیدی، دینی و

در مواردی آمیخته با اساطیر بود. روایتی از این هويت را در شاهنامه فردوسی می‌توان دید.

این زبان (زبان فارسی دری) به دلیل مشارکت فعال ایرانیان در حیات فکری جهان اسلام، از محدوده زبان سیاسی مشترک اقوام ایرانی فراتر رفت و به عنوان زبان دوم جهان اسلام، مرزهای امپراتوری‌های گورکانی و عثمانی را درنوردید و در مناطق مختلف جهان اسلام، از هندوستان و تبت، تا آسیای صغیر و شبه‌جزیره بالکان گسترش یافت.

۲۷۱ ۴

فعالیت اجتماعی - سیاسی	ویژگی	نمونه تاریخی
مقاومت منفی	همکاری با حاکم نامشروع در حد واجبات نظامیه	تدوین رساله‌های جهادیه
فعالیت رقابت‌آمیز اصلاحی	اصلاح رفتار حاکمان یا ساختار حکومت	جنبش تنباکو
انقلاب اجتماعی	تغییر ساختار سیاسی	جنبش عدالتخانه، انقلاب مشروطه

۲۷۲ ۲ کشورهای غربی در نخستین نظریه‌پردازی‌های خود به دنبال

آن بودند تا فروپاشی بنوک شرق را به شکل‌گیری نظم نوین جهانی بر مدار یک قرض واحد معنا کنند. نظریه بایان تاریخ فوکوما ما همین معنا را القا می‌کند. اما موفقیت انقلاب اسلامی ایران و پیامدهای جهانی آن بر این نظریه خط بطلان کشید.

با طرح نظریه جنگ تمدن‌ها، رویکرد خصمانه جهان غرب به جنبش‌های اسلامی توجیه می‌شد.

انقلاب اسلامی ایران در شکل‌گیری یا گسترش اندیشه‌های پسا مدرن، به وجود آمدن رویکرد معنوی و دینی به زندگی اجتماعی در جوامع غربی، از دست رفتن اعتبار، ارزش‌ها و آرمان‌های بعد از رنسانس و شکل‌گیری نظریه‌های ناظر به افول سکولاریسم مؤثر بود.

۲۷۳ ۴ در جریان انقلاب مشروطه، نزاع و رقابتی سخت بین

بیدارگران اسلامی و منورالفکران غربگرا به وجود آمد.

جنبش عدالتخانه از آن جهت که ساختار سیاسی جامعه را تغییر می‌داد، یک انقلاب اجتماعی بود. با اوج‌گیری این جنبش، منورالفکران غربزده به آن بیوستند و در جریان بست‌نشینی در سفارتخانه انگلستان، نام مشروطه را برای آن برگزیدند. امام خمینی (ره) به عنوان یک مرجع دینی، مردم و عالمان را از موضع مقاومت منفی به فعالیت رقابت‌آمیز بازگرداند. این فعالیت رقابت‌آمیز، با اعتراض به کاپیتولاسیون و رفتار استعماری شاه آغاز شد.

مشکل عدالتخانه این بود که رفتار عادلانه را به کسانی تحمیل می‌کرد که با معیارهای الهی به قدرت نرسیده بودند.

۲۷۴ ۳ اشتراک انقلاب فرانسه و انقلاب اکتبر روسیه ← خصلت سکولار

اشتراک انقلاب فرانسه و انقلاب اسلامی ایران ← نخستین انقلاب

اشتراک جنبش‌های آزادی‌بخش قرن بیستم و انقلاب‌های مدرن ← خصلت سکولار

۲۶۴ ۴ بررسی عبارت نادرست:

د) جهان اسلام طی سده‌های مختلف با مانند آن‌چه در جنگ‌های صلیبی گذشت، به دفع مهاجمان پرداخت یا مانند آن‌چه در حمله مغول رخ داد، مهاجمان را درون خود جذب و هضم کرد.

۲۶۵ ۳ افراد معمولاً خودشان را با ویژگی‌هایی مانند قد، قیافه، پوشش،

شغل، ثروت، قدرت، نبار خانوادگی، مهارت، علاقه، هنر، دانش، ایمان و ... می‌شناسند و به دیگران معرفی می‌کنند (هویت).

ایرانیان پس از آشنایی با اسلام، عناصر مشترکانه و اساطیری هويت خود را کنار گذاشتند و به تفسیر توحیدی از هويت خویش دست یافتند. عقاید و ارزش‌های توحیدی اسلام، ایران را به جهان اسلام ملحق ساخت و هويت ایرانی به صورت بخشی از هويت جهان اسلام درآمد.

قدرت سیاسی و نظامی غرب در نخستین رویارویی‌ها، بخش‌هایی از ذهنیت مسلمانان را به خودباختگی فرهنگی دچار ساخت و این امر سبب شد تصویری که شرق‌شناسان و تاریخ‌نگاران غربی از هويت جهان اسلام القا می‌کردند، در بین جوامع اسلامی و از جمله در جامعه ایران رواج پیدا کند.

۲۶۶ ۱ هدف اسلام، تأسیس جهان اجتماعی توحیدی و گسترش آن است.

جهان غرب، هويت خود را براساس اقتصاد شکل می‌دهد و سرمایه‌داری، عامل اصلی هويت‌یابی افراد و جوامع غربی است.

کاهش جمعیت شاخص جهان اجتماعی متجدد است.

۲۶۷ ۲ اقتصاد امروز ما، محصول رویدادهای گذشته و عملکرد کنونی

ماست. از جمله عوامل شکل‌گیری این اقتصاد در طول تاریخ معاصر ایران، کشف نفت و سرمایه‌های نفتی حاصل از فروش نفت به خارجیان بوده است. چنین اقتصادی از آن جهت که درآمد هنگفت و بدون زحمتی ایجاد می‌کند، باعث شکل‌گیری تولید ملی ضعیف و نسکننده‌ای می‌شود که مستقیم و غیرمستقیم وابسته به نفت است.

جهان غرب، هويت خود را براساس اقتصاد شکل می‌دهد.

راه احیای هويت اقتصاد ایران، الگوی اقتصاد مقاومتی است.

۲۶۸ ۱ اولین شرط بنای هر جامعه، جمعیت آن است.

پدیده نسل‌کشی در جهان، نشانگر ابعاد هویتی جمعیت است، نه نشانگر سیاست‌های کاهش جمعیت.

۲۶۹ ۲ گسترش جهان اجتماعی از طریق گسترش فرهنگ و معانی

آن صورت می‌گیرد.

هر نهاد مجموعه‌ای از عقاید، ارزش، هنجارها و نمادهاست که برای رفع نیاز ویژه‌ای اختصاص می‌یابد. از این رو گسترش نهادی، همان گسترش فرهنگ و معانی جهان اجتماعی است. بنابراین لازمه بسط هويت جهان اجتماعی، افزایش جمعیت است.

امروزه جوامع غربی به علت‌هایی مانند بالا رفتن سن ازدواج، افزایش بی‌ثباتی، فروپاشی خانواده‌ها و طلاق، رفاه‌زدگی، عاقبت‌طلبی و مصرف‌گرایی و به دنبال آن، هزینه بنداشتن فرزندان و ... با مسئله کاهش جمعیت و عوارضی چون پیری و سالمندی جمعیت مواجه‌اند.

افزایش جمعیت یک جهان اجتماعی نیز به منزله گسترش فرهنگ و معانی آن است و کاهش جمعیت یک جهان اجتماعی نیز به منزله محدود شدن گستره آن است که می‌تواند زمینه‌ساز بسط و تسلط جهان‌های اجتماعی دیگر باشد.

جنبش عدالتخانه از آن جهت که ساختار سیاسی جامعه را تغییر می‌داد، یک انقلاب اجتماعی بود.

تعامل عالمان شیعی با قاجار براساس «مقاومت منفی» بود. در مقاومت منفی، حاکمیت پادشاه، ظالمانه و غیرمشروع دانسته می‌شود و همکاری سیاسی با آن، جز در حد واجبات نظامیه انجام نمی‌شود.

انقلاب اسلامی در شکل‌گیری یا گسترش اندیشه‌های پسامدرن، به وجود آمدن رویکرد دینی و معنوی به زندگی اجتماعی در جوامع غربی، از دست رفتن اعتبار ارزش‌ها و آرمان‌های پس از رنسانس و شکل‌گیری نظریه‌های افول سکولاریسم مؤثر بود.

فلسفه و منطق

۲۸۱ | ۱ از آن‌جا که فلسفه با استدلال‌های عقلی محض سروکار دارد، استفاده عقل در این دانش از سایر دانش‌ها بیشتر است.

۲۸۲ | ۳ دکارت معتقد بود که عقل می‌تواند وجود خدا و نفس مجرد انسان و اختیار او را اثبات کند. البته او دیگر به عقل به عنوان یک حقیقت برتر و متعالی در جهان و انسان، عقیده‌ای نداشت و عقل را صرفاً یک دستگاه استدلال به حساب می‌آورد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) در میان فیلسوفان یونان باستان، هراکلیتوس از حقیقتی به نام «لوگوس» سخن می‌گوید که هم به معنای «عقل» به عنوان آن حقیقت متعالی است و هم به معنای نطق و سخن و کلمه؛ بنابراین می‌توان گفت که وی به هر دو کاربرد عقل توجه داشته است.

۲) گزارش‌هایی مانند گزارش فردوسی در شاهنامه و برخی نقل‌های تاریخی و آثار مکتوب مربوط به آن دوره از چنین توجهی به عقل و خردورزی حکایت می‌کنند؛ به گونه‌ای که می‌توان گفت آنان هم از عقل به عنوان یک وجود متعالی و برتر آگاه بوده‌اند و هم به عقل به عنوان تعقل و خردورزی و برهان اهمیت می‌داده‌اند.

۴) فیلسوفان مسلمان از فارابی تا علامه طباطبایی و سایر فیلسوفان عصر حاضر، درباره هر دو کاربرد عقل سخن گفته و کتاب‌ها نوشته‌اند.

۲۸۳ | ۲ در ابتدای رنسانس که تحولات اجتماعی و فکری معمولاً در تقابل با حاکمیت کلیسا رقم می‌خورد، عقل جایگاه ممتازی پیدا کرد و یگانه معیار و مرجع درستی و نادرستی افکار و عقاید تلقی شد؛ در حالی که قبل از آن به خصوص در دوره اول حاکمیت مسیحیت در اروپا (حدود قرن سوم تا نهم) بزرگان کلیسا دخالت و چون و چرا کردن عقل را عامل تضعیف ایمان می‌دانستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) عقل در فرهنگ عمومی مسلمانان، جایگاه ممتاز و ویژه‌ای به دست آورده و همواره از عقل به تجلیل باد شده است.

۲) عموم فیلسوفان مسلمان عقیده دارند که همه راه‌های عقلی شناخت و انواع استدلال‌ها از جمله استدلال تجربی، تمثیل و برهان عقلی محض، هر کدام در جایگاه خود روشی درست برای کسب دانش به حساب می‌آیند.

۳) فیلسوفان مسلمان با این‌که اساس پذیرش هر اعتقاد و آیینی را استدلال عقلی می‌دانند راه کسب معرفت را به عقل منحصر نمی‌کنند، بلکه حس و شهود را هم معتبر می‌دانند.

۲۷۵ | ۲ برخی کشورهای بلوک غرب بودند، دولت غاصب اسرائیل را به رسمیت می‌شناختند و یا با آن سازش می‌کردند و برخی دیگر که زیر نفوذ بلوک شرق بودند، جبهه پایداری و مقاومت را تشکیل می‌دادند.

۲۷۶ | ۱ پس از گذشت بیش از هفتاد سال از انقلاب مشروطه و نیم قرن از حاکمیت پهلوی، انقلاب اسلامی ایران رخ داد.

انقلاب‌های آزادی‌بخش در جهان دوقطبی قرن بیستم، اغلب در مقابل بلوک غرب شکل می‌گرفتند و مورد حمایت بلوک شرق بودند، ولی انقلاب اسلامی ایران به هیچ‌یک از دو بلوک وابستگی نداشت و از آغاز جهت‌گیری ضد آمریکایی، ضد صهیونیستی و ضد مارکسیستی خود را اعلان کرد.

۲۷۷ | ۳ انقلاب فرانسه در سال ۱۷۸۹م با آرمان‌ها و ارزش‌های مدرنی شکل گرفت که پس از رنسانس به وجود آمده بودند.

انقلاب اسلامی ایران، در چارچوب آرمان‌ها و ارزش‌های سکولار جهان غرب قرار نداشت، بلکه از متن فرهنگ اسلامی برمی‌خاست.

برخی دانشمندان علوم اجتماعی، انقلاب اسلامی ایران را نخستین انقلابی می‌دانند که پس از انقلاب فرانسه در سطح جهان اتفاق افتاده است.

انقلاب اکتبر ۱۹۱۷م روسیه نیز، گرچه به دلیل رویکرد چپ و سوسیالیستی با دیگر انقلاب‌های اروپایی تفاوت داشت ولی به دلیل سکولار بودن، درون فرهنگ غرب قرار می‌گرفت.

۲۷۸ | ۱ مهم‌ترین پیامد انقلاب اسلامی ایران در جهان اسلام، سلسله جنبش‌ها و انقلاب‌های گسترده مردم در کشورهای عربی از سال ۱۳۸۹ هـ ش است. دولت‌های غربی تلاش کردند تا این انقلاب‌ها را بخشی از فرآیند غربی شدن کشورهای عربی معرفی کنند و آن را بهار عربی نامیدند.

انقلاب اسلامی در شکل‌گیری یا گسترش اندیشه‌های پسامدرن، به وجود آمدن رویکرد معنوی و دینی به زندگی اجتماعی در جوامع غربی، از دست رفتن اعتبار ارزش‌ها و آرمان‌های بعد از رنسانس و ... مؤثر بود.

جنبش‌های آزادی‌بخش قرن بیستم، تقلیدی از انقلاب‌های مدرن بودند.

۲۷۹ | ۳ امام خمینی (ره) به عنوان یک مرجع دینی، مردم و عالمان را از موضع مقاومت منفی به فعالیت رقابت‌آمیز بازگرداند. این فعالیت رقابت‌آمیز، با اعتراض به کاپیتولاسیون و رفتار استعماری شاه آغاز شد، ولی در حد یک حرکت اصلاحی نماند و به صورت یک حرکت انقلابی درآمد که حذف شاهنشاهی و تحقق حکومت اسلامی را دنبال می‌کرد.

تکلیف‌گیری انتفاضه و جنبش‌های جدید اسلامی در فلسطین، جهاد اسلامی افغانستان در برابر حکومت وابسته به بلوک شرق، تشکیل جبهه نجات اسلامی در الجزایر و پیروزی اسلام‌گرایان در انتخابات «۱۹۹۰م این کشور، نمونه‌هایی از حرکت‌ها و جنبش‌های اسلامی در جهان اسلام است که تحت تأثیر انقلاب اسلامی ایجاد شد.

مشکل عدالتخانه این بود که رفتار عادلانه را به کسانی تحمیل می‌کرد که با معیارهای الهی به قدرت نرسیده بودند.

۲۸۰ | ۲ برخورد رقابت‌آمیز عالمان دینی با قاجار، حرکتی اصلاحی بود.

آن‌ها برای اصلاح برخی رفتارهای پادشاهان قاجار تلاش می‌کردند. جنبش تنباکو نمونه‌ای موفق از فعالیت رقابت‌آمیز اصلاحی است. این تجربه موفق، فعالیت رقابت‌آمیز را از اصلاح رفتار به اصلاح ساختار تغییر داد و به «جنبش عدالتخانه» منجر شد.

۲۹۴ ۲ قیاس استثنایی، قیاسی است که عین نتیجه یا نقیض نتیجه عیناً در یکی از مقدمات استدلال ذکر شده است. به عبارتی نتیجه یا نقیض نتیجه بالفعل در مقدمات آمده است. مانند:

۱- اگر باران بیارد، آنگاه هوا پاکیزه می‌شود.

۲- باران باریده است.

∴ هوا پاکیزه شده است.

۱- اگر برف بیارد، آنگاه زمین سفیدپوش می‌شود.

۲- زمین سفیدپوش نشده است.

∴ برف نمی‌بارد. (برف نباریده است.)

۲۹۵ ۱ در این قیاس مغالطه وضع تالی روی داده است، زیرا از وضع تالی در مقدمه دوم وضع مقدم را نتیجه گرفته است. قیاس در اصل این‌گونه بوده است که مقدمه دوم آن حذف شده است.

۱- اگر الف ب باشد آنگاه ج د است.

۲- ج د است.

پس: الف ب است.

۲۹۶ ۴ در قیاس استثنایی اتصالی رفع تالی، اثر قضیه شرطی محصوره بود برای رفع تالی حتماً باید هم کمیت و هم کیفیت (هر دو) را تغییر دهیم.

۱- اگر هر الف ب باشد، آنگاه بعضی ک د است.

۲- هیچ ک د نیست. (سالبه کلیه)

∴ بعضی الف ب نیست. (سالبه جزئیه)

چون از رفع تالی، رفع مقدم نتیجه گرفته شده است، معتبر است.

۲۹۷ ۱ با قرار گرفتن قضیه «این جسم فلز است» در مقدمه دوم، قیاس استثنایی اتصالی با قاعده «وضع مقدم» شکل می‌گیرد و معتبر خواهد بود و با قرار گرفتن قضیه «جسم رسانای الکتریسیته نیست» در مقدمه دوم قیاس استثنایی اتصالی با قاعده «رفع تالی» شکل می‌گیرد و معتبر خواهد بود.

۲۹۸ ۳ عدم امکان صدق هم‌زمان دو طرف قضیه ← یا حقیقی یا مانع‌الجمع است.

عدم امکان کذب هم‌زمان دو طرف قضیه ← یا حقیقی یا مانع‌الرفع (مانع‌الخلو) است.

۲۹۹ ۲ برهان قیاسی است که از مقدمات یقینی و درست (از نظر معنی و محتوا) تشکیل شده است و صورت استدلال هم دارای اعتبار (شرایط اعتبار قیاس در درس هشتم) است و هدفش کشف و دستیابی به حقیقت است، یعنی قیاس معتبر صحیح همان استدلال برهانی است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) مقدمه دوم یعنی «هر دانشجویی کوشا است» از نظر معنی غلط است، چون همه دانشجویان کوشا نیستند.

(۳) در این قیاس حد وسط (یزشک) در هر دو مقدمه علامت منفی می‌گیرد، پس قیاس نامعتبر است.

(۴) در این قیاس هر دو مقدمه سالبه است، بنابراین قیاس نامعتبر است.

۲۸۵ ۳ عموم فیلسوفان مسلمان معتقدند که عقل بهترین ابزار برای تفکر در آیات و روایات است. به نظر آنان ما به کمک عقل در آیات قرآن می‌اندیشیم و با تفکر و تدبیر در آیات به معارف قرآن پی می‌بریم. هم‌چنین از نظر فیلسوفان مسلمان استدلال عقلی، شهود و وحی هر سه ما را به حقیقت می‌رسانند و لذا در موضوعات مشترک حتماً به یک نتیجه خواهند رسید و مؤید یکدیگر خواهند بود. البته ما انسان‌ها چون توانمندی‌های عقلی محدود و متفاوتی داریم، ممکن است از استدلال عقلی درست استفاده نکنیم و به نتیجه‌های نادرست برسیم و احساس کنیم میان دستاوردهای عقلی ما و داده‌های وحی تعارض‌هایی وجود دارد. در این قبیل موارد باید تلاش علمی خود را افزایش دهیم، از دانش دیگران بهره ببریم تا بتوانیم خطاهای خود را اصلاح نموده و از توهم و گمان تعارض میان یافته‌های عقلی و دستاوردهای وحیانی رهایی یابیم.

۲۸۶ ۱ ابن‌سینا رساله‌ای به نام «معراجیه» دارد. وی در مقدمه این رساله می‌گوید: «شریف‌ترین انسان و عزیزترین انبیا و خاتم رسولان (ص) چنین گفت با مرکز حکمت و فلک حقیقت و خزینه عقل، امیرالمؤمنین (ع) که ای علی، چون می‌بینی که مردم با انواع نیکی‌ها به سوی خالق خود تقرب می‌جویند، تو به انواع تعقل و تفکر به او تقرب جوی تا از آنان سبقت‌گیری» پیام فلسفی این جمله آن است که «ابن‌سینا که خود یک فیلسوف بزرگ است، دین اسلام را یک دین کاملاً عقلانی و منطقی یافته و رهبران این دین را انسان‌هایی مشاهده کرده که در بالاترین مرتبه عقل و عقلانیت هستند.»

۲۸۷ ۱ سومین زمینه از زمینه‌های رشد فلسفه، نهضت ترجمه منون بود که از قرن دوم هجری آغاز شد و کمک شایانی در شکل‌گیری «حیات فلسفی» در جهان اسلام نمود.

۲۸۸ ۳ فلسفه اسلامی در آغاز سرشتی کاملاً استدلالی داشت و متکی بر آرای ارسطو بود. از آن‌جا که ارسطو در مباحث فلسفی بی‌تأثر از هر چیز به قیاس برهانی تکیه می‌کرد، فلسفه اسلامی نیز صورت استدلالی قوی به خود گرفت.

۲۸۹ ۱ فارابی در فلسفه سیاست نظریه پرداز بود و دیدگاه ویژه‌ای را مطرح کرد که به دیدگاه افلاطون نزدیک است.

۲۹۰ ۴ رهبر جامعه کسی جز پیامبر خدا نیست. پیامبر می‌تواند با کمک وحی اتصال دائمی داشته باشد. این ویژگی برای امامان و جانشینان پیامبر هم هست و همین اتصال پیوسته با عالم بالا به پیامبران امکان می‌دهد که جامعه را به درستی و در جهت نیل به سعادت حقیقی رهبری کنند.

۲۹۱ ۱ آنگاه ج د است که الف ب باشد ← «تالی - مقدم»

اگر بی‌منت بخشنده‌ای چون آفتابی ← «تالی - مقدم»

اگر دیدید که موفق شدم چون برنامه‌ریزی داشتم (چون برنامه‌ریزی داشتم، آنگاه موفق شدم) ← «تالی - مقدم»

۲۹۲ ۳ در قضایای منفصل حقیقی صدق دو طرف محال است، اما در مانع‌الرفع صدق دو طرف ممکن است.

هم در قضایای منفصل حقیقی و مانع‌الرفع کذب دو طرف محال است.

۲۹۳ ۴ همه گزینه‌ها منفصل حقیقی هستند، غیر از گزینه (۴) که مانع‌الجمع است.

۳۰۸ ۳ به عقیده کانت، هر کاری که انسان آن را صرفاً برای اطاعت از وجدان خود انجام دهد و هیچ‌گونه هدف و منفعت شخصی در آن نداشته باشد، خیر اخلاقی شمرده می‌شود. در حالی‌که فیلسوفان طبیعت‌گرا ریشه‌های فعل اخلاقی را در همان رفتار طبیعی انسان جست‌وجو می‌کنند. از نظر این دسته از فلاسفه، گروه انسان مانند سایر موجودات، هر کاری را برای منافع طبیعی خود انجام می‌دهد، بنابراین «خوب» و «بد» عاوینی هستند که خود ما به هر کار می‌دهیم، بسته به این‌که آن کار به سودمان باشد یا به ضررمان.

۳۰۹ ۱ عبارت «هرگاه انسانی بخواهد در برابر دیگران آزادی زیادی داشته باشد، باید به دیگران هم حق بدهد که در برابر او به همان میزان آزاد باشند.» از هابز است. وی در اخلاق فیلسوفی نسبی‌گرا بود. یک اخلاق نسبی‌گرا اخلاقی است که یک حکم اخلاقی را به صورت مطلق بیان نمی‌کند؛ بلکه در شرایط مختلف و نسبت به افراد متفاوت، آن حکم را متغیر در نظر می‌گیرد. فیلسوفان طبیعت‌گرا از جمله هابز چنین دیدگاهی در اخلاق دارند.

۳۱۰ ۲ ابن‌سینا و دیگر فلاسفه مسلمان دیدگاهی نزدیک به افلاطون و ارسطو دارند. آنان نیز عقل را منبع شناخت فضیلت‌ها و رذیلت‌ها می‌دانند و این عقل را از آن جهت که رفتار خوب و بد انسان را تشخیص می‌دهد، «عقل عملی» می‌نامند.

روانشناسی

۳۱۱ ۳ شوخی، به عنوان یک روش مقابله سازگارانه، در مواردی استفاده می‌شود که امکان از بین بردن مشکل در کوتاه‌مدت وجود ندارد.

بررسی سایر گزینه‌ها؛

(۱) هنگام روبه‌رو شدن با موقعیت فشارآور، فرد ابتدا براساس برداشت اولیه خود، آن را ارزیابی می‌کند و از خود می‌پرسد: آیا خطری مرا تهدید می‌کند؟ (۲) فشار روانی عبارت است از نیاز برای دوباره سازگار شدن با شرایط جدید زندگی. (۴) فردی که به دلیل ترس از شکست، ازدواج را رها می‌کند، از روش تکانشی استفاده نکرده است.

۳۱۲ ۴ هر سه گزینه (۱)، (۲) و (۳) نشان‌دهنده فشار روانی منفی هستند و علائمی مانند عصبانیت، فراموشی (مشکل در حافظه) و از دست دادن تمرکز را به وجود آورده‌اند. اما فشار روانی حاصل از موقعیت مورد نظر در گزینه (۴)، نشان‌دهنده فشار روانی مثبت است، زیرا پیامد آن مطلوب و سازنده است.

۳۱۳ ۳ تغذیه مناسب معرف روش مقابله سازگارانه بلندمدت است.

بررسی سایر گزینه‌ها؛

(۱) ترک موقعیت ← روش مقابله سازگارانه کوتاه‌مدت
(۲) خوردن یک لیوان آب خنک ← روش مقابله سازگارانه کوتاه‌مدت
(۴) گفتن عبارت «ایست!» (در این جا «بس است» به کار رفته است.) ← روش مقابله سازگارانه کوتاه‌مدت

۳۱۴ ۴ در هنگام مواجهه با موقعیت فشارآور، علائم رفتاری می‌توانند به صورت گریز و فرار (اجتناب) اتفاق بیفتند. مشکل در به یاد آوردن حادثه استرس‌زا به عملکرد حافظه و نداشتن تمرکز مربوط است و جزء علائم شناختی محسوب می‌گردد.

۳۰۰ ۱ الف) در مغالطه مسموم کردن چاه، مغالطه‌گر بدون دلیل ویژگی‌های منفی، ناشایست و نامناسب را به یک نظریه یا پیروان آن نظریه نسبت می‌دهد تا کسی جرئت نکند آن نظریه را بپذیرد و یا به آن توجه کند و با از آن دیدگاه دفاع کند.

ب) در مغالطه تله‌گذاری از طریق رشوه دادن فرد را راضی می‌کنند. در این مغالطه برخلاف مسموم کردن چاه، ویژگی‌های خوب، مثبت و شایسته‌ای را به نظریه‌ای باطل یا معتقدان به آن نسبت می‌دهند تا مخاطب را تشویق کنند که به دیدگاه مورد نظر ما گرایش پیدا کند. به عبارتی برای افراد تله می‌گذارند که به سمت آن نظریه گرایش پیدا کنند.

ج) تطمیع و تهدید جزء مغالطه توسل به احساسات هستند که در این مورد اتفاق افتاده است.

تطمیع: شخصی به مخاطبش می‌گوید اگر سخن من را بپذیری، سودی به تو می‌رسد؛ مثلاً اگر خوب کار کنید، افزایش حقوق خواهید داشت.

تهدید: شخص سخنی را مطرح می‌کند و به مخاطبش می‌فهماند که اگر حرف او را نپذیرد، آسیبی به او می‌رسد؛ مثلاً اگر خوب کار نکنید، اخراج خواهید شد.

۳۰۱ ۳ انسان می‌تواند خوب و بد اخلاقی را درک کند و همین مسئله را می‌توان یکی (نه مهم‌ترین) از وجوه تمایز انسان از سایر موجودات دانست.

۳۰۲ ۴ افعال طبیعی کارهایی را شامل می‌شود که انسان آن‌ها را برای رفع نیازهای طبیعی خود انجام می‌دهد. از قبیل خرید مایحتاج روزانه، داشتن شغل برای کسب درآمد، استراحت، آشپزی، ورزش و تفریح. یکی از مسائل مورد توجه فلاسفه، تفاوت بین افعال طبیعی و افعال اخلاقی است.

۳۰۳ ۱ از نظر افلاطون فعل اخلاقی با سعادت و نیک‌بختی حقیقی آدمی رابطه دارد. به اعتقاد او، فعل اخلاقی اگر در جهت سعادت حقیقی باشد، فضیلت محسوب می‌گردد و اگر برخلاف سعادت باشد و باعث شقاوت گردد، رذیلت و بدی شمرده می‌شود.

۳۰۴ ۳ از نظر ارسطو اگر قوای وجودی در خط اعتدال باشند، انسان به سعادت می‌رسد.

۳۰۵ ۱ از نظر افلاطون این معیار میان همه انسان‌ها مشترک و ثابت است و با گذشت زمان تغییر نمی‌کند. ارسطو نیز معتقد است این معیار مشترک میان همه انسان‌هاست و عقل هر انسانی این اعتدال را درک می‌کند و آن را به عنوان امری درست می‌پذیرد.

۳۰۶ ۴ از نظر کانت هر کاری که انسان آن را صرفاً برای اطاعت از وجدان خود انجام دهد و هیچ‌گونه هدف و منفعت شخصی در آن نداشته باشد، خیر اخلاقی شمرده می‌شود. مثلاً اگر انسان عدل را نه به خاطر تشویق و تمجید دیگران و نه حتی برای رسیدن به سعادت، بلکه فقط بدان جهت که وجدان بدان دعوت می‌کند، انجام دهد، فضیلت شمرده می‌شود.

۳۰۷ ۲ فیلسوفان طبیعت‌گرا و ماتریالیست و عموم کسانی که بعد روحی و معنوی را باور ندارند، ریشه‌های فعل اخلاقی را در رفتار طبیعی انسان جست‌وجو می‌کنند. از نظر این دسته از فلاسفه، گروه انسان، مانند سایر موجودات، هر کاری را برای منافع طبیعی خود انجام می‌دهد. این دیدگاه به دیدگاه داروینیست‌ها نیز نزدیک است.

حل ویدیویی سوالات این دفترچه را در
سایت DriQ.com مشاهده کنید.

۳۱۵ ۱ گسترش ارتباطات خانوادگی و دوستانه ← استفاده از
حمایت‌های اجتماعی ← بلندمدت

به یاد آوردن خاطرات خوش روز عروسی ← به خاطر آوردن یک رویداد
خوشایند ← کوتاه‌مدت

۳۱۶ ۲ هر سه گزینه (۱)، (۳) و (۴) به نقش متغیر روان‌شناختی به
عنوان عامل ایجاد بیماری اشاره دارند، اما در گزینه (۲) متغیر روان‌شناختی
افسردگی، پیامد بیماری جسمانی است.

۳۱۷ ۴ زود از کوره دررفتن ← عصبانیت ← هیجانی

اختلال در حافظه ← شناختی

احساس گزگز در دست و پا ← جسمانی

۳۱۸ ۳ مرور ذهنی تفریح دسته‌جمعی با دوستان ← به خاطر آوردن

یک رویداد خوشایند ← روش سازگارانة کوتاه‌مدت

بررسی سایر گزینه‌ها،

(۱) نوشتن خاطرات ← روش سازگارانة بلندمدت

(۲) تفریح و سرگرمی ← روش سازگارانة بلندمدت

(۴) ورزش‌های هوازی ← روش سازگارانة بلندمدت

۳۱۹ ۳ هنگام روبه‌رو شدن با موقعیت فشارآور، فرد ابتدا براساس

برداشت اولیه خود، آن را ارزیابی می‌کند و از خود می‌پرسد: آیا خطری سرا
تهدید می‌کند؟ اگر پاسخ به این سؤال مثبت باشد، فرد کنترل شخصی خود را
ارزیابی می‌کند: آیا من می‌توانم کاری برای تغییر موقعیت انجام دهم؟

۳۲۰ ۳ تمرین اعداد یک تا صد، گفتن عبارت «بس است» (همانند

عبارت «ایست»، برای توقف افکار منفی و وسواس‌گونه به کار می‌رود) و خواندن
یک شعر خوشایند (خواندن غزل عاشقانه حافظ)، همگی از روش‌های

کوتاه‌مدت مقابله با فشار روانی هستند، اما حل جدول به صورت روزانه، نوعی
تفریح و سرگرمی به حساب می‌آید، بنابراین روش بلندمدت است.

سایت کنکور

Konkur.in

۱۴۰۰/۱/۷

| بودجه‌بندی پایه دوازدهم انسانی |

ستایش تا پایان درس ۱۸	فارسی (۱)	اجباری	فارسی
ستایش تا پایان درس ۱۸	فارسی (۲)		
درس ۱ تا پایان درس ۸	عربی، زبان قرآن (۱)	اجباری	زبان عربی
درس ۱ تا پایان درس ۷	عربی، زبان قرآن (۲)		
درس ۱ تا پایان درس ۱۴	دین و زندگی (۱)	اجباری	دین و زندگی
درس ۱ تا پایان درس ۱۸	دین و زندگی (۲)		
درس ۱ تا پایان درس ۴	زبان (۱)	اجباری	زبان انگلیسی
درس ۱ تا پایان درس ۳	زبان (۲)		
کل کتاب	ریاضی و آمار (۱)	زوج کتاب	ریاضیات
کل کتاب	ریاضی و آمار (۲)		
بخش ۳ (از ابتدای فصل ۲) تا پایان بخش ۵	اقتصاد	اجباری	اقتصاد
کل کتاب	علوم و فنون ادبی (۱)	زوج کتاب	علوم و فنون ادبی
کل کتاب	علوم و فنون ادبی (۲)		
کل کتاب	عربی زبان قرآن (۱)	اجباری	زبان عربی (اختصاصی)
کل کتاب	عربی زبان قرآن (۲)		
کل کتاب	تاریخ (۱)	زوج کتاب	تاریخ
کل کتاب	تاریخ (۲)		
کل کتاب	جغرافیای ایران	زوج کتاب	جغرافیا
کل کتاب	جغرافیا (۲)		
درس ۸ تا پایان درس ۱۴	جامعه‌شناسی (۱)	اجباری	جامعه‌شناسی
درس ۹ تا پایان درس ۱۵	جامعه‌شناسی (۲)		
درس ۶ تا پایان درس ۱۰	منطق	اجباری	فلسفه و منطق
درس ۶ تا پایان درس ۱۱	فلسفه یازدهم		
درس ۵ تا پایان درس ۸	روانشناسی	اجباری	روانشناسی